

30414

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 18-వ తేది శనివారము
శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No. ౪౨
సంచిక ౬౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష. చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల చూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విచేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

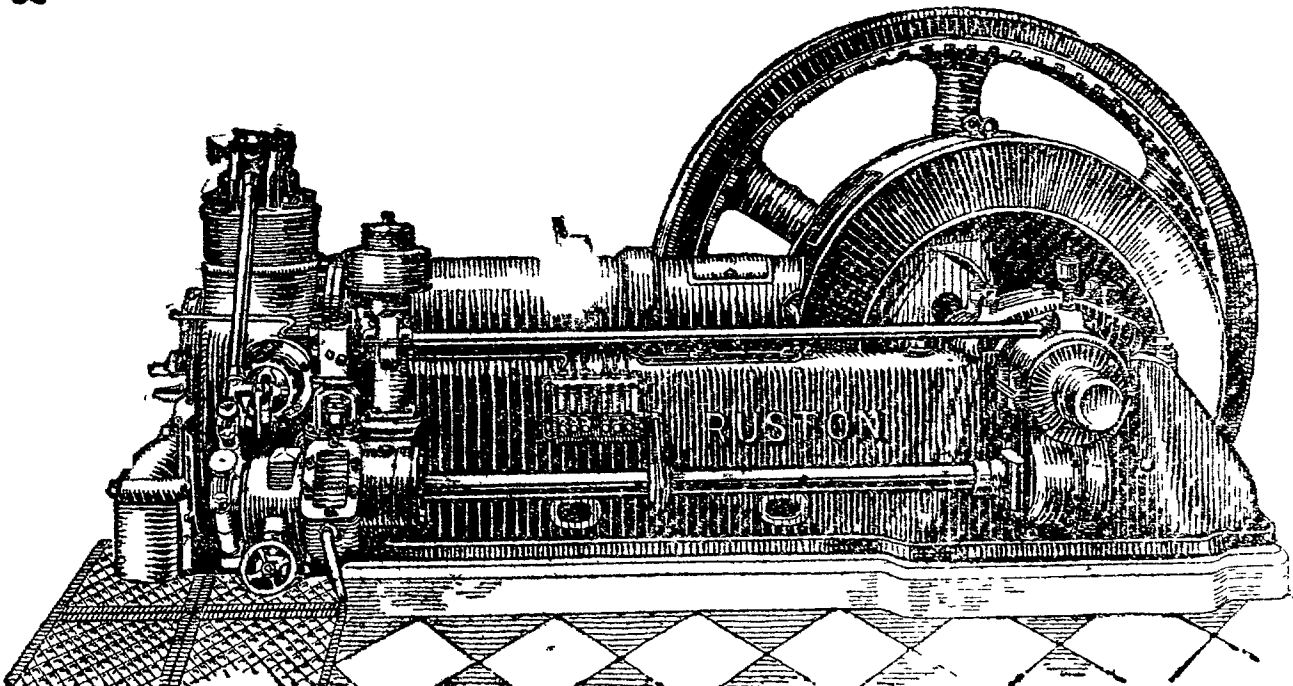
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 వేరి రోడ్డు ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్ట్ క్రాడ్ ఆయిన్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఇయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటా,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతపిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం ౪512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు
మద్రాసులో సోల్ ఏజంట్లు. మాస్కి అందుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

రై.హా.వి.ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

“ఇండియా మంత్రిప్రసంగముపైని అపరిమితముగా విమర్శలు బయలుదేరినవి. హెచ్చుమంది ఆప్రసంగమును నిరసించినవాళ్ళే కనబడుచున్నారు. ఆనిరసనము తగినదేగాని ఒక్క-వాక్యము కొంచెము ఆకాశాచక్రముగా నుండెనుగాని వెనుకటి ప్రధానమంత్రిపక్షమునకు ఆశాభంగము కల్గునటులు వింటున్న ప్రభువు ఆవాక్యమునుగూర్చి చాల నిలకడగా మాట్లాడెను. ఇప్పుడున్న మంత్రివర్గమునకు క్రొత్తచట్టము నందజేయు ప్రయత్నము నిష్ఫలము ఇంకొకవాక్యము మాత్రము ఆశను కలిగించుచున్నది. దాని భావమును మంత్రివర్గము వారు గూడ నామోసించిరి. కాని దాని కన్నియో ఆవరణ లున్నమాట మాత్రము విజమే ఆమోదనలను ఇండియాదొరతనమును భారత రాజవంశమును ఇంకను ఆమోదించవలసియున్నది. అది కేవలము నానమ్మలైమే యన విలులేదు. 1929 వ వత్సరములో గారాయలు కమిషను సేర్పరుప విలులేదని యిచటి దొరతనమును, యిచటి పాశ్చాత్యులును, ఇండియామంత్రి న్యాయవాదులునుగూడ చాలసారులు తెలిపియున్నారు గాని యిది సరియైన

పరిష్కారము కాదని యే బర్మాను హెడ్మన్ ప్రభువు తలచి యుండవచ్చును. కావున త్వరలోనే రాయలు కమిషను ఏర్పడవచ్చును. ద్వంద్వ పరిపాలనమును కొనసాగించుటకు భారతీయు లందరును మనఃపూర్వకముగా పూనుకొనవలెను. అని ఇండియామంత్రి కోరెను. ఏకాననభిలో గాని సభ్యు లందఱును అనుచులురుగా నుండుట అసంభవము. వంగము గ్యరాష్ట్రములలో తప్ప తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములలోను సభ్యులు ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగించుటకు మనఃపూర్వకముగనే పనిచేయు చున్నారు.

వంగ, మ్యరాష్ట్రములలో గూడ అనుకూలముగా పని జరుగవలెననునదియే యితని యభిప్రాయమై యుండును. దీనికి స్వరాజ్యపక్షమువారే ప్రత్యుత్తరము నొసగవలెను. ఒకటి రెండు రోజులలోనే స్వరాజ్యపక్షమువారు కలకత్తా నగరమున సమావేశముకానున్నారు. వారు భారతముతో దేశహితమునే కోరి నిర్ధారణచేయవలెనని వేడుచున్నారు. ప్రతిష్ఠ, పట్టుదల, అన్య సంఘముల తీర్మానములు మున్నగువానిని లెక్కచేయగూడదు. మృతినొందినవారిపట్ల భక్తికలిగియుండుట ఉత్తమలక్షణమే యైనను ఈస్థితిలో అదిగూడ అప్రాముఖ్యమే యగును. నాట కాంతమువరకును దాసుగారి నూత్న శరీరమే మనలను నడిపించు

చుండ విలులేదు. ఇండియామంత్రివలననేదో లాభముకలుగ గలదనునాక ఫరీద్పూరులో థాసుగా రొసంగినయుపన్యాసము బదు గోచరించుచున్నది. ఎటులైన న దాసుగారు దొరతనము వారిపట్ల కొంతసామభావమునుచూపిరి. బ్రిటిషుపత్రికలుగూడ నందులకు దాసుగారి నభినందించెను. కాన దాసుగారిపట్ల భక్తి గూడ సామరస్యమునకే ఆనుకూల్యమును కలిగించునదిగానున్నది. కల్నలు వెడ్జిఫుడు, రామ్మే మెక్డొనల్లుగార్లవంటి మిత్రుల హితవాక్యములను స్వరాజ్యపక్షమువా రిక నిరాకరింపగూడదు. కార్మికపక్షప్రతినిధులు మంత్రివర్గమును వశపరుచుకొన నున్న తరుణమున భారతదేశమును అసహాయోద్యమము ప్రారంభింపబడినందున కార్మిక ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమునకు చేయదలచినమేలును చేయ విలులేకుండపోయినది.” అని మెక్డొనల్లుగారు పార్లమెంటుప్రజలసభలో నుడివెను. నిరుడు భారత ప్రతినిధులతోగూడ నాతడిటులే నుడివెను. కాని కార్మికప్రభుత్వమువలన నెటులుగూడ అధికముగ మేలు కలుగ నవకాశము లేకుండనే యుండెను. కాని వారేదో కొద్దిగా మేలు చేయగలిగి యున్నను, 1924 లో ఆర్థికప్రతిమను పూర్తిగా తిరస్కరించుట వలన వారేమియును చేయజాలకపోయిరి. అది అటుల జరుగనని నే నపుడే తెలిపితిని గాని యెవరును లెక్కచేయలేదు. కావున

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు

మ మ్మ ల ను మ రు వ కు డు :

ఆకాశంగము కలుగదు!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్థాకులోనున్నది!!

తృప్తికరముగా నుండును!!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కంపులుచేపాడిగిన ఉంగరములు, రోదులు, మాటీలు, వంకీలకు, వడ్డాణములకు కావలసిన మె ఫల, పలురకముల శ్రీతిగాజులు, గోలునులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపతకములు మొదలగువాని ముగానున్నవి. నీమణెండికి, సవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కంపులకు, పూసీనిచ్చెదము. నగలవిషయములో యోసహాయము కావలసినను చేసెదము.

తృప్తికరముగాలేనిచో పైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదాసా మానమ్మకమును చూడకోరెదము.

ఉమ్మడిరామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

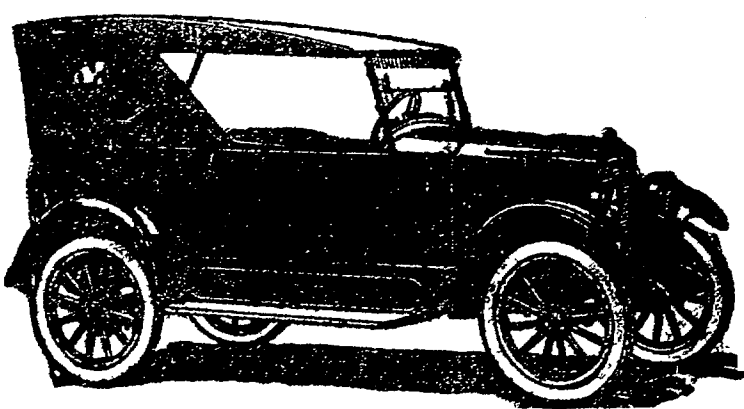
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ముఖ్యమైన ప్రకటన

కొత్తమాదిరి

రంగ్ బి

టూరింగుకారు

పెద్ద ఎంజినుతోను,
మాగ్నెటో ఇగ్నిషన్తోను
అమర్చబడినది.

తగ్గించబడిన

ధర రూ 2990

(ఎఫ్. ఓ. ఆర్. మద్రాసు)

ధరయందు తగ్గుదల కొంతకాలమువరకు మాత్రమే

ఏజెంట్లు:-

నౌస్సర్ ఆండు కోలిమిటాడ్, మద్రాసు.

నిపుణులైన వారు పరిశీలించినారు. ఈ కారణమున వారికి
మోతీలాలు సైప్రాగా రెవి చేయుదురో చూడవలయున్నది.
స్నేహుగారి సంఘమున ఒక స్థానమును స్వీకరింపవలెనని దొర
తనమువారు సైప్రాగారిని కోరిరినియు ఆయన దానిని స్వీక
రింపవలెననియే కొద్దిమంది స్వరాజ్యపక్షమువారును చాలమంది
యితరులునుకూడ కోరుచున్నారనియును తెలియుచున్నది.
సైప్రాగా రందుల కంగీకరించినచో మనసు మారినదనుటకు
మంచి నిదర్శనము కాగలదు. ఆయన వివేచనశక్తిని సమయజ్ఞ
తను రాజనీతిని బాగుగా వినియోగించి పురోగమనమున కవ
కాశమును కలిగింపవలెను. నియోజన వాగ్దానములను ముఖ్య
ముగా పాటించవలసినదే గాని యిది చాల ముఖ్యమయము.
ఇప్పుడుగూడ వానినే అనుసరించిన నష్టము కలుగును గాన మర
ల వెంటనే ఎన్నికలనైన జరుపవలెను లేదా వాగ్దానముల నిపు
డతిక్రమించి ఎన్నికలు జరుగునపుడు దేశీయుల ఆదేశమునను
తల యొగ్గవలెను. ఇప్పుడే ఎన్నికలను జరుపుటకు వారి కవకాశ
ము లేదు. సైప్రాగానేనుకూడ, కెల్కర్, జయకర్, రంగసామ
య్యంగారు మున్నగు నాయకులు ఏకీభవించి నిర్ణయించినచో
నియోజకు లందులకు వారిని నిరసించెదరా? నిరసించెదరనియే
తలంచిననుగూడ కర్తవ్యమును పరిత్యజింపగూడదు. ఆవల ఫలి
తమునకు తలయొగ్గవలెను. 18 నెలలవరకును యిటులే యిసుక
పర్రను దున్నుచుండ జాలము. దేశీయులలో హెచ్చుమంది
అభిప్రాయముగూడ నిదియే యని నేను చెప్పగలను. దేశసేవలో
వారి సహకారమును కోరుచున్నాము. ఈవిరుణమున స్వరాజ్య
పక్ష నాయకులు అద్భుతముగ ధైర్యమును చూపవలెను.
నేను మొదటి నుండియు యిటులనే తెలుపుచుండిన మాట
నిజమేయైనను, ఇప్పుడు నానూచనను నిరసించుటకు దాని నొక
కారణముగా నై కొనగూడదు. ఇండియా మంత్రి ప్రసంగము
వలన నధికముగ మార్పుకలుగకపోయినను నా నమ్మకమును బల
పరుచుటకు మాత్ర మది చాలియ్యెనున్నది. కాసన సభా నిర్మా
లనము ఇదివరకే కొనసాగినది. కాని దానివలన స్వరాజ్యము
లభించు నను నాశమాత్రము నిరాశయైనది. నేను వారిని నిందిం
చుటలేదు. దారిని చూపుచున్నది కోరుచున్నాను. తప్పని తెలి
సిన పిమ్మటగూడ నా పనినే సాగించుట దీర లక్షణముకాదు.
దేశసేవయు ప్రధానముగాని స్వపక్ష ప్రతిష్ఠ ప్రధానము
గాదు." అని శాస్త్రిగారు వ్రాసిరి. (సర్వెంటు ఆఫ్ యిండి
యా, పూనా.)

నిడదవోలు-నర్సాపురం రైలుమార్గము

ఇప్పుడు నిడదవోలునుంచి భీమవరంమీదుగా నరసాపురం
వరకు వెయ్యిబోవు బ్రాడ్ గేజీ రైల్వేను నిడదవోలు, తణుకు,
రేలంగి, అత్తిలి, ఆరవిల్లి, వేలండ్ర, భీమవరం, పెన్నాడ అగ్ర
హారం, వీరవాసరం, లంకలకోడీరు, పా లకొల్లు, నరసాపురం,
గ్రామములో స్టేషనులు యేర్పాటు చేసినట్లు తెలుస్తాయున్నది.
సదరు గ్రామాదులలో పెన్నాడ అగ్రహారం చాలా చిన్న గ్రా
మమున్న వర్తకుల రాకపోకలకు సౌఖ్యము లేని గ్రామమున్ను
అయివున్నది. సదరు పెన్నాడ అగ్రహారముకు తూర్పుగావున్న
శృంగవృక్షం గ్రామము చుట్టుపట్ల 25 గ్రామములకు మధ్యగా
వుండి అనేకవిధములైన వర్తక సౌకర్యములు కల్గి చుట్టునయున్న
గ్రామాదులలోపండి యావత్ప్రధానము అచ్చట నిల్వచేయుటకు
తగిన 400 లు గోడౌన్సుకల్గి నాల్గువైపులనుంచి రాకపోకలు
అనుకూలమైన బాటలు కల్గినటువంటిన్నీ ప్రతీస్త మయినవారు
చేపలు పొగాకు విస్తారముగా యెగువతి నిగువతులు అయ్యే
టువంటిన్నీ గ్రామము అయివున్నది. అన్నివిధములచేతను
స్టేషన్ వుండినట్లు కెగ్గగ్రామముఅయివున్నది. కాబట్టి పెన్నాడ
గ్రామములో తగ్గించి దానికి తూర్పుగా నాల్గు ఫర్లాంగల
దూరములోవున్న శృంగవృక్షం గ్రామములో స్టేషన్ యేర్పాటు
చేయుటకు రైల్వేబోర్డువారిని కోరడమైనది.

(బికవర్తకుడు)

వస్తుగుణాదీపిక

అయిదవవార్షిక నూతనాంశములంతేర్చి ముద్రించితిమి,
శ్రీ గంధముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును తెలిసియే యు
న్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు
ఇలములు మొదలగు వానియొక్క ముఖ్యగుణములను జక్కగ
వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగంధము వెల 5-0-0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
యైరాజగ్గాథాపు బ్రదర్సు,
రాజమండ్రి.

మైనపువత్తులు, మైనము

ది ఇండో-బర్మా
వెట్రోలియం కంపెని, లిమిటెడ్.,
రంగూన్
వారిచే తయారుచేయబడినది.
మైనపువత్తులును,
స్టియరెనువత్తులును
తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను
బండివత్తులును, నైట్ లైట్ నును
పారఫిన్ మైనము
అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాకులోనున్నవి
వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

పారి అండ్ కో, మద్రాసు.

వెండికాలుగొలుసులు

మంచి చొక్కపు వెండితో తయారుచేయబడిన వెండి కాళ్ళ గొలుసు చిన్నబిడ్డలకు మొదలు పెద్దవారికైనా
వరువుకు వుండును. 5 తులములనుంచి 20 తులములవరపు వుండును. మత్స్యములు అంచముగా కనుపించును. కొలతలు చూకను
వివరముగా వ్రాయుడు

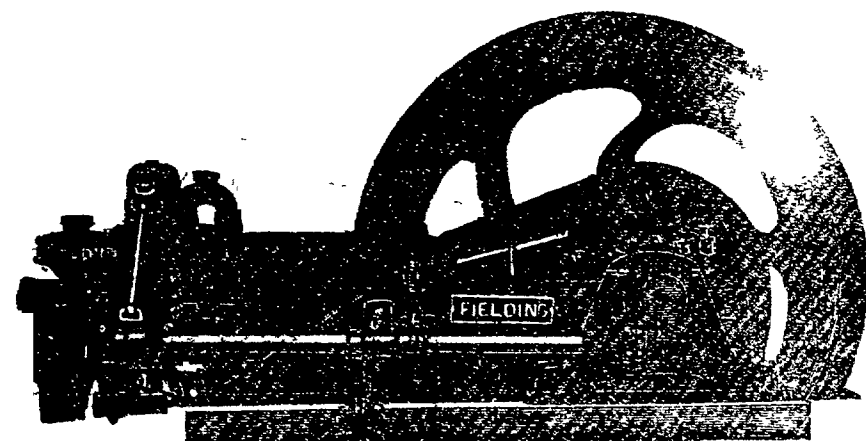

ఇవిగాక వెంపులు, బంగారు నాగములు, తొహలు, చందనములు
వైరాళి గలము, వెంకి విగ్రహములు, చెంపాత్రి సామానులు,
వెంకి బంగారతో చేయబడినవి గలవు. ఈవారి కర్ణా యిచ్చు
నాణ్యత వచితము పరిశీలించు.

ఇండియన్ జ్యాయ్ లిమార్ట్స్

నగర్తపేట, బెంగుళూరు శిటి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" వేటెంటు శమిడిశల్
క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేసరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. ఎటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. ఈ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:-

తెలిఫోన్ } డి. యల్. శ్రాసిఅందుకో., } పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. } 12, తుంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. } నెం 203 రు.

మదరాసు హిందూమత ధర్మా
దాయముల శాసనము

పాఠకుల యువయోగార్థమై, యీ శాసనమును
భోర్టు సెంటు జార్జి గెజటునుండి
దీసి ముద్రించుచున్నాము

1 వ మెడ్యూలు

(21 సెక్షనుల చూపుము)

1 వ భాగము— ఎన్నికదాల్ల కుండవలసిన యర్హతలు.
తర్హులైన సంతకరచంద 120 రోజులకు తక్కువ
కాకుండా ఎన్నికదారుల ప్రదేశములో కాపురముండి,
(ఎ) ఆ పూర్వపు సంవత్సరములో మునిసిపలు కాన్సిలు
వలసగాని, లోకలుబోర్డువలసగాని, ఈక్రింది పన్నులలో అనగా,
ఆస్తిపన్ను, కంపెనీలవినిపి పన్ను, లేదా వృత్తిపన్ను
పీల్లో ఒకటిని గురించియైనను ఎక్కువ వానిగరించియయి
నను అన్నిచేర్చి ఇరువది రూపాయలకు తక్కువకాని మొత్తము
విధింపబడిన, లేదా

(బి) ఆ పూర్వపు సంవత్సరములో ఆదాయపు పన్నుకట్ట
బడినట్టి, లేదా

(సి) ఏమి రూపాయలకంటె తక్కువకాని సంవత్సర
వారీ బాడుగ కిమ్మతును కలిగినట్టి భూమియొక్క రయితువా
రి పట్టాదారుగాని, ఈనామదారుగా గాని, రిజిస్టరుచేయబ
డిన, లేదా

(డి) రయితువారి పట్టాదార లేక ఈనామదారు క్రిం
ద రిజిస్టరు చేయబడిన కవులుమీద ఏమి రూపాయలకంటె త
క్కువకాని సంవత్సరవారీ బాడుగ కిమ్మతుగల భూమిని కలిగి
యున్న, లేదా

(ఇ) 1895 వ సంవత్సరపు మలబారు ల్యాండు రిజిస్ట్రీ
వను అట్టయొక్క 14 వ సెక్షను ననుసరించి కానుందుతో కలి
పి ఏమి రూపాయలకంటె తక్కువకాని సంవత్సరవారి బాడు
గ కిమ్మతుగల భూమియొక్క ఆక్రమదారుగ రిజిస్టరు చేయ
బడిన, లేదా

(ఎఫ్) ఏమి రూపాయలకంటె తక్కువకాని సంవత్సర
వారీ బాడుగ కిమ్మతుగల ఒకయెట్టెను కలిగి భూస్వామిగా
నున్న, లేదా

(జి) ఒక భూస్వామిక్రింద కైతుగా లేక బాడుగదా
రుగా ఏమి రూపాయలకంటె తక్కువకాని సంవత్సరవారి బా
డుగ కిమ్మతుగల భూమిని కలిగియున్న,

మనిషి అట్టప్రదేశములో ఒక యెన్నికదారుగా చుండు
టకు అర్హుడుకావలెను.

2 వ భాగము— ఎన్నికదారుల అవర్హతలు.

ఈక్రింద చెప్పబడిన అవర్హతలలో దేనినిగాని కలిగి
యుండు ఏమిషియైనను ఒక ఎలెక్టరలు ప్రదేశము తాలూ
కు ఎన్నికదాల్ల పట్టిలో తనపేరు రిజిస్టరు చేసికొనుటకు హక్కు
కలిగియుండుడు:-

(ఎ) అతడు బ్రిటిషు ప్రజాకాకుండులు.

(బి) అర్హతవయయుండు కోర్టుచే అతడు అస్సఫ్ఫచిత్త
ము కలిగియున్నా డని తీర్మానించియుండుట.

(సి) కయిన్సనందా ఇరువదియొక్క ఏండ్లకు లోబడి
యుండుట.

2 వ మెడ్యూలు

(77 వ సెక్షనుల చూపుము)

సెక్షను దస్తావేజుయొక్క వివరణము సరియైనరుసుము

39 (2) (1) వ సబు సెక్షను ననుసరించి బ్రెస్టిచేసికొన్న
ఉత్తరపుమీద ఉద్యోగస్థుడు లేదా నవుకరు కమిటీకి చేసి
కొనే అప్పీలు రూ 2-0-0.

39 (8) (2) వ సబు సెక్షను ననుసరించిన అప్పీలుమీద
కమిటీ గారు యిచ్చిన ఉత్తరువుమీద వంకపారంపర్యపు హ
క్కుగల ఉద్యోగస్థుడు లేదా నవుకరు మరల బోర్డుకు చేసికొ
నే అప్పీలు రూ 2-0-0

39 (4) ఒక మనహాయింపబడిన దేవాలయతాలూకు ఉద్యో
గస్థుడు లేదా కారు భగతు చేసికొనుఅప్పీలు రూ 2-0-0
సెక్షను. దస్తావేజులయొక్క వివరము. సరియైన రుసుము.

(1) (2) (3)

40 ఆక్టిని ఎక్కువగుట హానిపడుండి ఆ మొత్తమును
రాబట్టుకొనుటకు బ్రెస్టిగాని లేదా వట్టును ప్రకారము కాన్సు

డైన మనిషినుండి ఆ మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకు ఆక్టిని వశ
మందుగల మనిషిగాని కోర్టుకు పెట్టుకొను దరఖాస్తు. ....

దావా మొత్తమునకు ఒక పైయింటుమీద 1922

వ సంవత్సరపు మదరాసు కోర్టు ఫీజు సవరణ

అట్టనుబట్టి విధింపదగియుండు రుసుము.

49 (3) కమిటీవారు బ్రెస్టిని పనినుండి తాత్కాలికముగా
నిషేధించుటకు, బర్తరపుచేయుట లేదా తొలగించుట—దీని
మీద బోర్డుకు అప్పీలు లేదా కోర్టుకు దరఖాస్తు ... 25

51 (4) లక్షణముగానుండు వ్యయప్రమాణములను నిర్ణయించు 8
వ సబు సెక్షను ననుసరించిన ఒక కమిటీ ఉత్తరువు పైని
బ్రెస్టిగాని హక్కుగలమనిషిగాని బోర్డుచేసికొనుఅప్పీలు... 20

51 (4) ఈ సబు సెక్షనుక్రింద వ్యాజ్యము... ... 50

53 (8) ఈ సబు సెక్షనుక్రింద వ్యాజ్యము... ... 50

53 (4) ఒక స్క్రీనును మార్చుటకు లేదా రద్దుచేయుటకు బోర్డు
కోర్టుకు పెట్టుకొన్న దరఖాస్తు ... (2)

58 ఒక మరము లేదా మనహాయింపబడిన దేవస్థానము
యొక్క పరిపాలనా స్క్రీనును తెయారు చేయుటకు ప్రయో
జనముగల 20 మనుష్యులకు తక్కువగానివారితో బోర్డుకు పెట్టు
కొనే దరఖాస్తు... 50

59 (4) ఈ సబు సెక్షనుక్రింద వ్యాజ్యము... 50

61 పరిపాలనా స్క్రీనును సవరించుటకు లేదా రద్దు
జేయుటకు బోర్డువారు కోర్టుకు పెట్టుకొన్న దరఖాస్తు 2

63 (4) ఈ సబు సెక్షనుక్రింద వ్యాజ్యము ... 50

63 (5) ఈ సెక్షను ననుసరించిన తీర్పును మార్చుట
కు లేదా రద్దు జేయుటకు కోర్టుకు పెట్టుకొనబడు దరఖాస్తు 2

66 (2) బోర్డుచే లేదా కమిటీచే విధింపబడిన చందాను
ఎండవుమెంటు ప్రవ్యములనుండి రాబట్టుకొనుటకు కోర్టువారికి
పెట్టుకొనే దరఖాస్తు ... 2

69 ఈ సెక్షను ననుసరించిన వ్యాజ్యములు ... 50

సెక్షను దస్తావేజుయొక్క వివరణము సరియైన రుసుము.

(1) (2) (3)

72 (2) (1) వ సబు సెక్షను ననుసరించి ఫిర్యాఫిని అన్వ
క్రాంతము చేయుటకు అనుమతించునట్టి బోర్డుయొక్క వుత్తరు
వును దేనినిగాని సవరించుటకు లేదా రద్దుచేయుటకు మరము
యొక్క లేదా దేవాలయముయొక్క బ్రెస్టిగాని ప్రయోజనము
గల ఏ మనిషిగాని కోర్టుకు పెట్టుకొనే దరఖాస్తు.

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు కోర్టు రుసుముల సవర
ణ అట్ట తాలూకు 2 వ మెడ్యూలు 17 వ ఆర్టికలు ననుసరించి ఒక
పైయింటుమీద విధింపదగిన రుసుము.

73 (2) ఏదైన ఎండవుమెంటును ఆక్టిని లేదా దాని
నుండివచ్చు రాబడిని మతసంబంధమైన లేదా లౌక్య సంబంధ
మైన కార్యములకు ఏర్పాటుచేయు 1 వ సబు సెక్షను ననుస
రించిన బోర్డు ఉత్తరువును మార్చుటకు లేదా రద్దుజేయుటకు
కోర్టుకు పెట్టుకొనబడు దరఖాస్తు (20)

74 కమిటీవారితో నియమింపబడిన బ్రెస్టివశమందే ఎం
డవుమెంటును అప్పగించు నిమిత్తము కోర్టుకు పెట్టుకొనే దర
ఖాస్తు 2

80 (2) 1 వ సబు సెక్షను ననుసరించిన బోర్డు తీర్పు
ను మార్చుటకు లేదా రద్దుచేయుటకు పెట్టుకొనబడుదరఖాస్తు.

1922 వ సం॥ మదరాసు కోర్టు రుసుముల సవరణ
అట్ట తాలూకు 2 వ మెడ్యూలు 17 వ ఆర్టికలు ననుసరించి ఒక
పైయింటుమీద విధింపదగిన రుసుము.

3 వ మెడ్యూలు

[79 వ సెక్షనుల చూపుము]

తాత్కాలిక పు నిబంధనలు.

1. ఈ అట్ట ప్రారంభమైనప్పటినుండి మూడు సంవత్సర
ములకంటె యెక్కువ అలస్యము కానట్టి ఒక తేదీని లోకలు
గవర్న మెంటువారు నిర్ణయించవలెను, ఆ తేదీని యీ అట్ట ప్రా
రంభమగునపుడు ఉద్యోగమును కలిగియుండు కమిటీల మెంబర్ల
ఉద్యోగకాలపరిమితి అంతయు కావలెను:

అయితే ఒక కమిటీ ప్రెసిడెంటుగా కూడనున్న ఒక
మెంబరు, ఒక క్రొత్త ప్రెసిడెంటు 4 వ విధి ననుసరించి యెన్ను
కొనబడువరకు, ప్రెసిడెంటుయొక్క అధికారములను చెలా
యించుచుండవలెను.

2. ఈ అట్ట ప్రారంభమగునప్పుడు ఉంటాఉన్న ఒక
కమిటీ ప్రెసిడెంటుయొక్క ఉద్యోగములో ఖాళీయేదయైన
లేదా 4 వ విధి ననుసరించి ఒక క్రొత్త ప్రెసిడెంటు యెన్ను
కొనబడు తేదీకి పూర్వము తటస్థించు ఒక కమిటీ ప్రెసిడెంటు
యొక్క ఉద్యోగములో ఖాళీ యేదయైన యీ అట్టయొక్క
నిబంధనల ననుసరించి భర్తీ చేయబడవలెను: మరియు ఈ అట్ట
ప్రారంభమగునపుడు ఉంటా ఉన్న ఒక కమిటీ మెంబరుయొ
క్క ఉద్యోగములో ఖాళీయేదయైన లేదా 1 వ విధి ననుసరిం
చి నిర్ణయింపబడిన తేదీకిపూర్వము తటస్థించు ఒక కమిటీమెం
బరుయొక్క ఉద్యోగములో ఖాళీయేదయైన నియామకము
మూలముగా లోకలు గవర్న మెంటు వారివలన భర్తీచేయ
వలెను:

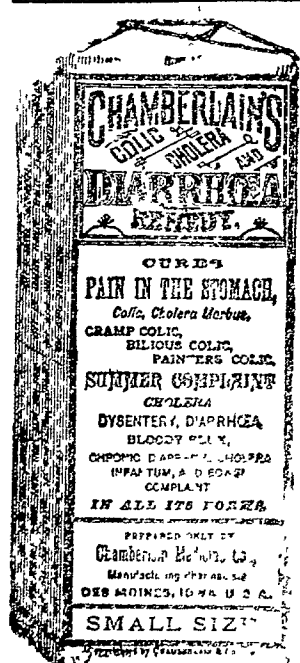
అయితే యీవిధి ననుసరించి ప్రెసిడెంటుగాగాని మెం
బరుగాగాని యెన్నుకొనబడిన లేదా నియమింపబడిన యేమను
మ్యుడైనను 1 వ విధిలో చెప్పబడిన తేదీవరకు మాత్రమే ఉద్యో
గమును గలిగియుండవలెను.

3. ఈ అట్ట ప్రారంభమగునపుడు ఉద్యోగమును కలిగి
యుండు మెంబర్ల ఉద్యోగకాలపరిమితుల అంతమునను 1 వ
విధి ననుసరించి నిర్ణయింపబడిన తేదీని క్రొత్తగా యెన్నుకొన
బడిన మెంబర్లు ఉద్యోగమునకు రాగల్గనట్లు మెంబర్ల యెన్ని
కకు కమిటీ ప్రెసిడెంటు యేర్పాట్లు చేయించవలెను.

4. అట్టి తేదీనిగాని, అట్టి తేదీ అయినతరువాత సాధ్య
మైనంత క్షిప్రముగాగాని ఒక క్రొత్త ప్రెసిడెంటుయొక్క యె
న్నికకారకు ప్రెసిడెంటువలన నిర్ణయింపబడు దినమునను కాల
మందును ఒక సభ జరుపబడవలెను.

వి. టి. క్రిష్ణమా ఆచార్యార్యార్,

గవర్న మెంటు సెక్రెటరీ, లా (రెజిస్ట్రేటివు) డిపార్టుమెంటు.

చేంబరెన్ గారి
శూలనొప్పి
అతిసార
నివారిణి (2)
ఈ బోషధమును
నేవించుటచే
కడుపునొప్పి, గ్రహణి
అతిసారము, శూలనొప్పి
పేగు సంబంధమైన వ్యా
ధులుమున్న గునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయ
మునకు కొరకును. 33

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతానామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బౌగుగముద్రించియున్నారము.

12 స్కంధములుగల సంపుటము క్లౌజాకాగితములు క్యాలికోబైండు గిల్టపేరు వెల రూ 6-0-0.

సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టపేరు రూ 8-0-0

సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టపేరు రూ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

కాం గ్రెస్ రేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

ప్రజాసౌఖ్యమే కాంగ్రెసువారి సౌఖ్యము.
ప్రజలకష్టమే కాంగ్రెసువారి కష్టము.

6. ముత్యాలవేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

8. కొత్తాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

10. ఏడుబావులు

గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారు

11. సావుకారువేట

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

14. ఎన్ ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

20. ఎగ్జూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

30. మైలాపూరు

కె. భావ్యంగారు

2. తండ్రియార్ వేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులునాయకర్ గారు

13. ట్రివెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

21. క్రిక్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

మైలాపూరులో ఎన్నికల సభ

మైలాపూరు డివిజనునందు కె. భావ్యం అయ్యంగారి అధ్యక్షత్వమున బలపరచుటకు కపాలేశ్వరకోవిల కెదురుగా కాంగ్రెసు సభ యజమాన్యము క్రింద నిన్ను సభ జరిగెను. ఎన్. పంచాభిషేకశాస్త్రీగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమునందు కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెస్ రేషను ఆక్రమించుట కేల నిశ్చయించిరి దానికి సంబంధించిన పరిస్థితులను తెలిపి, కాంగ్రెసువారిని ఎన్నుకొనవలసిన బాధ్యతనుగూర్చి వచ్చుజెప్పిరి. మైలాపూరు ప్రజలు తప్పక కె. భావ్యయ్యంగారిని ఎన్నుకొనవలసిన కోరిక.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు పిమ్మట తెలుగున ఉపన్యసించిరి. కాంగ్రెస్ రేషనులో యంతకాలమును పక్షమువారు ప్రజోపయోగముగ నేమియు పాటుపడలేదు. నగరపరిస్థితుల నేమియు అభివృద్ధి జేయలేదు, అందుచే కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెస్ రేషనులో జేరి ప్రజల మేలుకొరకై పాటుపడయత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తిరుపున బోవువారు ఉద్యోగములను గౌరవవిరుదులకు పాటుబడరు. కావున మైలాపూరు ఓరులందు భావ్యంఅయ్యంగారిని పంపవలసిన దని విన్నవించిరి.

షాఫీ మహమ్మదుగారు పిమ్మట సుపన్యసించిరి. ఇది వరకు కాంగ్రెస్ రేషనులో చేరిన ప్రతినిధులు రేటుపేయరులకు మేలుజేయ నుద్దేశించలేదు. ఆ విషయమువారి చర్యలను తెలియుచునేయున్నది. మైలాపూరు వాస్తవ్యులు బాగుగ చదువు కోనినవారగుటచే నావిషయము తెలిసియేయందును ఇదివరకు జరిగిన విషయములబట్టి యెవరికి ఓట్లిచ్చుటో పీకే నిశ్చయించుకొనగలరు అని తెలిపి, మిలబారు ప్రయిను ఘోర యాధంత

కాంగ్రెస్ ఎన్నికల వివరములు

డివిజను సంఖ్య	ఎన్నికజరుగు తేదీ	ఎన్నికజరుగు స్థలము	సామినేషనులు క్రింది లేదులలోగ పంపవలెను
6	8-8-25	ముత్యాలవేట హైస్కూలు, తంబుచెట్టిపేడి.	23-7-25
11	...	"సాందర్బవహత్" గోవిందప్పనాయక్ పేడి, బారిజోను.	...
18	...	"ప్రాగ్రెసివ్ యూనియన్ స్కూలు" ఆదియప్పనాయక్ పేడి.	...
20	...	"కాంగ్రెస్ రేషన్ మాడల్ స్కూలు" మండవల్లి, మైలాపూరు	...
2	15-8-25	"కాంగ్రెస్ రేషన్ మాడల్ స్కూలు" సూర్యనారాయణచెట్టిపేడి.	30-7-25
8	...	పచ్చయప్పకళాశాల, యన్ ప్లనేడ్.	...
20	...	"కాంగ్రెస్ రేషన్ మాడల్ స్కూలు" నాగప్పముదలిపేడి, గొయ్యతోపు.	...
10	12-9-25	"కాంగ్రెస్ రేషన్ మాడల్ స్కూలు" వలయప్పక పేడి.	27-8-25
14	...	"కాంగ్రెస్ రేషన్ మాడల్ స్కూలు" ఎడపాలయం	...
21	...	బూధరన్ మిషన్ స్కూలు, పరశువాకం హైరోడు.	...

ముగూర్చి నడివిరి. దానివిషయమున శాసనసభలో జరిగిన చర్చయందు జస్టిసుపక్షమువారి వైఖరి ప్రజల కెంత హితవుగ నున్నదో తెలిసికొనవచ్చుననిరి. కాంగ్రెస్ రేషనుసభలో స్వరాజ్య యులు కొలదిమంది చేరగనే యెంతమార్పుచచ్చినదో గమనించి, ఇంక సభికసంఖ్యకులుగ ఎన్నుకొనబడిన యెంతయెక్కున మేలుకలుగ గలదో గుర్తించి, నిరంకుశవర్గము కెదిర్చి బోరు చున్న కాంగ్రెసువారికి ఓ ట్టియనలసదిగా హెచ్చరించిరి.

సామి వేంకటాచలం చెట్టిగారు తరువాత మాట్లాడిరి. స్వరాజ్యపక్షమున బలపరచుటకే కాంగ్రెస్ రేషనునందు చేరు చున్నామనిరి. బర్మిను హెడ్డుగారి ప్రకటనగూర్చి తెలిపి ఆతని బురుడుకబురులు నిర్ణేతుక వాదములు విని న ముక్కు కొను కాలము బోయిన దనియు, వారి బెదరింపులకు భారతీయులు భీతిలు వారుకారని చెబుతుటకై స్వరాజ్యపక్షమున బలపరచ వలెననిరి. భావ్యంఅయ్యంగారికి ఓట్లిచ్చుటనగా స్వరాజ్యమును గోరినట్లే నిరంకుశప్రభుత్వముచే నాగరపము పొందుచున్నా మని నమృతమున్నచో టి. ఎక్. రామస్వామి అయ్యరు గారిని కాంగ్రెసు పక్షమునందు చేర మనవలెను. లేదా కాంగ్రెసు పక్షమువా డను భావ్యం అయ్యంగారిని ఎన్నుకొనవలెను. నేనుహమును బట్టి ఎన్నుకొనం దు వారి కార్యక్రమమును అభ్యర్థన ఉద్దేశములబట్టి కాంగ్రెస్ స్వంత్రముగ నిలచు రామ స్వామి అయ్యంగారిని ఎన్నుకొనవలెనని చెట్టిగారు చెప్పిరి.

వి రామదాసుగారు ఎరి యిరువురు సూడ ఉపన్యసించిన పిదప సభ ముగిసెను.

ముత్యాలవేట కాంగ్రెసు సభ

బుర్రా సత్యనారాయణగారికి నోటుజేయుడు

ముత్యాలవేట డివిజనుకు చేస్తువురి కాంగ్రెస్ రేషను రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి నోటుజేయువని నోటర్లను ప్రబోధించుటకునై నిన్నటిరాత్రి 8-30 గంటలకు మింటువీధిలో షాఫీమహమ్మదుసాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరుపబడెను. ఆభాగమందు ముసల్మాను నోటరు లభికముగనుండుటచే సభ కరుదెంచిన వారలలో అధికసంఖ్యకులు మహమ్మదీయులుండిరి.

షాఫీ మహమ్మదుగారు

ప్రప్రథమున మాట్లాడుచు కాంగ్రెసుపక్ష నిర్మాణమును, దేశ స్వాతంత్ర్యసంరంభమును గూర్చి విపులముగ వివరించిరి. ఛెన్నై రాష్ట్రమునందలి జస్టిసుకక్షయొక్క న్యాయవిహీనతను, అమానుషకృత్యములను వృద్ధాంతపూర్వకముగ వెల్లడించిరి. మొన్న మొన్న నే 300 మాషిగా కుటుంబీకులు, బిడ్డలు, వృద్ధులు, స్త్రీలు అండమానుదీవులకు గొంపోబడిరి. మాషిశాఖైలీలు కైలు పెట్టెలో బంధింపబడి పిపాసచేతను, గాలిలేమిచేతను ప్రాణములు విడిచి. వారిసూత్రమే వారికి పానీయముగ తోడ్పడెను. ఇట్టి అమానుషకృత్యము, అసర్వకృత్యము, అవినీతికరమున కృత్య మిప్రపంచముం దెందైన గలదా? అట్టి చర్యల జరుపు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడు జస్టిసుపక్షమునకా మీరు నోటు జేయునది? మాషిశాఖైలీల విషయము చచ్చిరిగూ సభయందు చర్చింప బడినపుడు జస్టిసుపక్షమువారు ఎట్టి సానుభూతిని జూపక నిరాకరించిరి. భిలాఫత్ ఖైదీవిషయములో జస్టిసు పక్షమువారతికతముగ ప్రవర్తించిరి. ఇస్లాము ఉద్యమము నకు ప్రత్యక్షవిరోధులుగ నుండి భిలాఫత్ ఖైదీలు అక్రమ వర్తన

లని పరికి ప్రభుత్వమును బలపరచిన జస్టిసుపక్షమునకు మహమ్మదీయు డెవ్వడును నోటుజేయబాలము. హిందూసోదరులు అత్యధిక సంఖ్యకులుగనుండు రెండు డివిజనులందు అబ్దుల్ హమీద్ ఖానుగారును, నేనును, కాంగ్రెస్ రేషను కంపబడితిమి. కావున మహమ్మదీయసోదరు లీట తమభర్త్యమును నెరవేర్చవలెను, హిందూమహమ్మదీయు లిరువురు కాంగ్రెసు ఆదేశమును గమనించి, కాంగ్రెసునందు జేరి స్వస్థంకపరిత్యాగులై జేకోద్ధి. ణము గా వించి నాయకోత్తముల మార్గదర్శక కులగ గొని కాంగ్రెసు పక్షమును బలపరచవలెను. అబ్దుల్ కలామ్ అజదు, మాలనా మహమ్మదల్లీ, సోకతాల్, డాక్టరు ఆన్సారీ మున్నగు మహనీయులు జూపిన మార్గమును మహమ్మదీయు లనుసరింపవలెను

కాన తప్పక కాంగ్రెసు పక్షమునకు జేరిన బుర్రా సత్యనారాయణగారికి నోటుజేయ గోరెదను.

అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

ఉరుదు భాషయందు మాట్లాడుచు గర వత్సరము రాయపురం డివిజనునందు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు వేంకేశ్వర శాస్త్రీగారికే మహమ్మదీయులు తపవోట్ల కెల్లనొసంగిరి భిలా పత్ కాంగ్రెసు ఉద్యమములపై యభిమాన ముంసిన ముసల్మాను సోదరు లెల్లరును విధిగ కాంగ్రెసువారికి నోటుజేయగలరని నేను సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాను. వేటేరి, పార్కుటోనలందు గత వత్సరము ఎన్నికలలో షాఫీమహమ్మదుగారును, నేనును అధిక సంఖ్యకులగు హిందూ సోదరులచే ఎన్నుకొనబడితిమి ఇందులకు కారణమేమి; మావ్యక్తులపై ఎట్టి గౌరవము ఉంచి కాదు. కాంగ్రెసుపై, దేశముపై, మహాత్ములపై గల భక్తిచేతనే కాంగ్రెస్ రేషనుకు, మేము స్వలాభములకుగాని, ఉన్నతోద్యోగములకుగాని వెళ్లుటలేదు. 5 సం॥ లనుంచి కాంగ్రెస్ రేషనులో జస్టిసు పక్షమువారు గావించిన మేలులేమి! ప్రజలకెట్టి సౌకర్యములు గలుగజేయ కుండుటయేగాక దుర్భరమున పన్నుల విధించిరి. గర వత్సరము కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెస్ రేషనులో ప్రవేశించిన పిదప పన్ను 100 కి 1½ వంతు తగ్గించబడినది. కాన ఈడివిజనునందుగల మహమ్మదీయ సోదరు లెల్లరును కాంగ్రెసువారి జయమునకై పాటుబడుట ముఖ్యధర్మము. జస్టిసు పార్టీవారు ముసల్మానుల కెట్టి సాయమును జేయలేదని మహమ్మదీయ సోదరు లెల్లరు తెలిసికొన గోరెదను. జస్టిసు పక్షమువారు ఎందరు ముసల్మానులను తమలో జేర్చుకొని కాంగ్రెస్ రేషను కం కిలో మీరు వారిని ప్రశ్నించవలెను? ఒక్కరును లేరు. కాంగ్రెసుపక్షముం దిప్పటికే ముప్పురు ముస్లిము సోదరులుగలరు. కావున హిందూ మహమ్మదీయ సోదరు లిరువురు విధిగ కాంగ్రెసువారికి నోటు జేయవలెను.

జనాబ్ బషీరు అహమద్ సాహెబు

ఆగస్టు 8 వ తేదీ ఈ ముత్యాలవేట డివిజను ఎన్నిక జరుగనున్నది. నోటు మీయొక్క పౌరస్వ్యము. దానికెల్లు సన్నివియోగము చేయవలెనో మీరు తెలిసికొనవలెను. ఈ డివిజను కభ్యర్థులు ఇరువురు. జస్టిసుపక్షమువారొకరు, కాంగ్రెసు భిలాఫత్ పక్షముతరపు వరియొకరు కాంగ్రెసు సంస్థ ఎట్టిది? కాంగ్రెసు మహాసభ పరదేశ ప్రభుత్వవాన్యములో మునిగి యున్న దేశీయులకు స్వాతంత్ర్యమును జేకూర్చుటకునై స్వార్థ పరులకు మహానాయకులచే 40 సం॥లకు క్రితము స్థాపింపబడిన ప్రజాసంస్థ అట్టి మహాసభాదేశముననే కాంగ్రెసువారు దేశ మందెల్ల పురపాలక, స్థానికసంఘముల నతవరచుకొనుచున్నారు. చెన్నైపట్టణమునందు గత 10 సం॥లనుంచి జస్టిసుపక్షమువారు కాంగ్రెస్ రేషను న్యవహరముల పాలించుచుచ్చిరి. కాని పురమం దలి నీటివసతిగాని వీధుల వసతిగాని ఏమాత్ర మభివృద్ధిజేంధి

పోర్బంపరు మహారాజు

గారు సార్వభౌమని సంవర్ధించిరి.

బర్తా గవర్నరు

సర్ హోమ్స్ బర్ట్లగారు

రంగూనుకు తిరిగి వచ్చుట

లండన్, జూలై 16:—సర్ హోమ్స్ బర్ట్లగారు బొంబాయికి బయలుదేరిరి. రంగూనులో ఆగస్టు మాడవ తేదీని దివసము.

యోధపురపు మహారాజు

హోల్కర్ గారి సభ్యులను బర్మోహాడ్ ప్రభు దంపతులు వింవోసరి. యోధపుర మహారాజు, ఆతని సోదరుడు వచ్చిరి. లవుధరు, గిబ్బర్ సతులుగూడ వచ్చిరి.

నానాజాతి సభ

ఇంగ్లండు ప్రతినిధులు

లండన్, జూలై 16:—ఆస్టిక్ చాంబర్లెక్, రాబర్ట్ సిలీప్రభువు, ఆథోలు ప్రభ్య, సర్ జార్జి గ్రాహం, సర్ సిలీహార్ట్స్, స్ట్రామ్మెట్ గారు 'లిగు అసంబ్లి' తరపున బ్రిటన్ ప్రతినిధులుగ నుండునని కామన్సుసభలో స్ట్రామ్మెట్ గారు ముగ్ధానాల్గారికి కామన్సుసభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈసభ 'కెప్టెంబులో' సమావేశమగును.

వేసవికాలపు గంటల చట్టము

కామన్సుసభ వా రామోదించుట

లండన్, జూలై 17:—ఇకముందు ఏప్రిలులో మూడు శనివారము తరువాత ఆదివారము ఉదయము రెండుగంటల నుండి వేసవికాలము గంటలు నిర్ణయించబడును. ఈచట్టము సెలవులు ఈమధ్యనప్పుడే ఒకవారమునుండుగనే ప్రారంభమగును. ఆక్టోబరులో మొదటి శనివారము తరువాత ఉదయము ఆదివారముతో ఆఖరుగును.

రూరును ఖాళీజేయుట

వెస్టు షేలియానుండి పూర్తిగ మరలుట

లండన్, జూలై 14:—రూరును ఖాళీజేయుటలో మొదటి అంతఃపు ప్రాంతంపై నెరి. వారంతమున వెస్టు షేలియా, బోకమలనుండి పూర్తిగ శ్రేణివారు ఖాళీజేసి వెడలి దరిని పూర్తిమీనుండి తైయుపుత్రికా విశేషి దెలుపుచున్నాడు. మిగిలినవానిని ఖాళీజేయుట ఆగస్టులో బడును. కాని ఖలానా తేదీయని దేనిని నిశ్చయించలేదు. క్రైస్తవ సైన్యమునుండి మొదట దీసికొనిదివిన కొందరు శ్రేణినికులు మరల క్రైస్తవ సైన్యములో చేరుగ. మిగిలినవారు ప్రాంసులోనున్న పటాలములకు బోవలెను. మరాఠో సేనలు మరాఠోకు బోయి జేరవలెను.

యువశత్రు. బీవవారి విషయములో నేమాత్రము సౌకర్యములు గలుగలేదు. బాధ్యులు నృధియైనది, శిశుమరణసంఖ్య యీ లెక్కకు మిక్కుటమైనది. కాంగ్రెసువారు కార్యరేషనులో ప్రవేశించినపిదప చాలలాభములు గలిగియుంటు ఎల్లరకు తెల్లచే. స్వరాజ్య సంపాదనకును, ప్రజాసేవకును ప్రతిన బూనియే వారు కార్యరేషనులో ప్రవేశించిరి. స్వీయలాభములకైగాదు. జస్టిసువా రులుగాక ఉద్యోగములకును బిరుదులకును కార్యరేషను సభ్యత్వముల నుపయోగించుచున్నారు. గౌరవనీయులును నిరపరాధులు నగు 800 మాసిగో కుటుంబీకులగు నిర్వాహక బ్యాలై అంతమానుషీపులకు బంపిన జస్టిసు పక్షమునకు మీరే మాత్రము తోడ్పడాలని నమ్ముచు కాంగ్రెసుపక్షమునకు జేరిన శ్రీ మద్రాస్ సర్వనారాయణగారికే వోటుజేయుటకు గోగ్రుచున్నారు.

దొరసామి అయ్యగారు కాంగ్రెసుపక్ష ఆశ్చర్యకరము బలబరచిన పిదప సభ ముగింతబడెను.

ఇరాకు ఐశ్వర్యము

ఇంగ్లండులో సంబంధములు

దేశభ్యుదయ ప్రయత్నములు

బర్మాడ్, జూలై 13:—ఇరాకు మొదటి పార్లమెంటును పెయినుల రాజు నేడు తెరచెను. గ్రేటుబ్రిట ఇరాకు సంబంధములను యభివృద్ధిజేయుటను గూర్చి రాజు ముచ్చటించెను. విదేశప్రభుత్వములవారు ఇరాకులో తమ రాయబారులను నియమించుటనుగూర్చి ప్రయత్నించుట మంచినదియు అయ్యది తమదేశస్వాతంత్ర్యమును చాటుననిరి.

బ్రిటిషు ఆర్థికసంఘమువారు జేసినసిఫార్సుల ననుసరించి మితవ్యయముతో రాచకీయవర్తకాభివృద్ధికరము పనులను జేయు కార్యక్రమమును దెలియజేసిరి.

రిఫుల పోరాటము

ఇంకను పరిసితులు కష్టముగనున్నవి

ఫెజ్, జూలై 17:—శత్రువులపై శ్రేణి-చైమానిక దళములు దట్టముగ తలపడెనని తెలియుచున్నది. రెలెక్టుపడెను రగనున్న దేశమందంతటను శ్రేణిచైన్యములు సంవలించెను. రిఫులు వశపరుచుకొన ప్రయత్నించుచున్న ప్రజలకు శ్రేణిచైన్యములు అభయమొసగి భయములేవనిరి. రిఫులరాజకీయప్రయత్నములచేతను, మాపంక్తులలో చొరబడుటచేతను పరిసితులొకను ప్రమాదకరముగనే యున్న వనుచున్నారు.

పెట్రోలియం కంపెనీ

నోకదానిని అంగోలాలో 1000000 పౌనులతో నెలకొల్పిరి. టర్కీ-బ్యాంకులే వ్యవహారమునంతను చక్క-బెట్టును.

బొగ్గు విషాదపరిస్థితులు

విచారణ ప్రారంభమగుట

లండన్, జూలై 17:—బొగ్గుపరిశ్రమలో బయలుదేరిన కష్టములను కనుగొని విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణసంఘము పనిని ప్రారంభించెను. కాని గనులపని వాంఛనంపుమువారి విచారణలో బోక్సముకలగజేసికొనగూడదని చెసికొన్న తీర్మానముప్రకారము పొగ్గునునది తేనిదీ నిష్కర్షగ దెలుపుటకు సోమవారమువరకు ఆపుజేసిరి. గనులపని వాంఛనంపుప్రతినిధు లున్నారు.

చీనాలో అఖండవర్షపాతము

వటదలై పాటుట

ప్రాతశాసనసభ్యుడు, కుటుంబము చనిపోవుట

హంకాంగు, జూలై 17:—హంకాంగు పొంగులో వర్షము కుంభీపాతముగ ఆకాశముచిల్లులు పడుటలు కురియుటచే 7 ఇండు మాలినవి. అందులో 200 మంది ఉండిరట. ఇంతవరకు 7 శతములు కన్పించినవి. ప్రాతశాసనసభ్యుడు అనగా పూర్వము సభ్యుడగు నున్నవారి కుటుంబము అంతయు అతనితో మడిసెను. ఆతనితల్లి, ఇద్దరు కొడుకులు వారిసతులు చనిపోయి రనుకొనుచున్నారు.

చీనాలో విషవాయువు

ఒక శత్రువరణ

కామన్సుసభలో సర్ ల్యామింగు వర్డింగ్ ఈనమ్మగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము తంతి నంపుటలో కొంత సరదాటు జరుగుటచే ఈ సవరణ ప్రకటించిరి.

చీనాలో జర్మను రసాయన శాస్త్రవేత్తలను విషవాయువును తయారుచేయుటకు చీనా సైనికోద్యోగులు ప్రతేక పెట్టిరి. తమ సైనికవిధానములందు తోడ్పడుటకు రషియా నిపుణులను నియమించుచున్నారు.

కొంచెదు రషియనులు కోల్చిక్ సైన్యములో సభ్యులాయని మకింగుగారడగ, తనకు తెలియదని ఈవమ్మగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కెయిరోలో వార్తాపత్రికల సమ్మె

వార్తాపత్రికాశాసనములను మార్చినగాని

ప్రకటించరు

కెయిరో, (తేదీలేదు):—పత్రికాసంపాదకులు యజమానులనుగూర్చి శాసనములు కఠినములుగ నుండుటచే పత్రికా సంఘములో చాల ఆలజడి బయలుదేరెను.

16 తేదీని ఒకరోజు వార్తాపత్రికలన్నియు సమ్మెగట్టవలెనని ఆక్షేపణ సభజేసి నిశ్చయించిరి. ఐదు పత్రికలు తమ యభిప్రాయములను దెలుపలేదు. కాని అందరును తమయస్మృతులను ప్రభుత్వమునకు దెలియజేసిరి. పత్రికలు ఆక్షేపించుచున్న శాసనములను రద్దుజేయవలెనని రాజునుగోరిరి. అసత్యపు ప్రకటనలను గావించిన సంపాదకుని శిక్షించి వార్తాపత్రికను ఆపుజేసెవరను శాసనములను రద్దుజేయవలె ననుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలీ జర్మను కలయిక

యుగోస్లావియా భయములు

లండన్, జూలై 15:—ఆస్ట్రేలీ జర్మను కలయికను సమకూర్చు ప్రయత్నములకు యుగోస్లావియా భయపడుచున్నది. ఈ విషయమై యుగోస్లావియా పార్లమెంటును, ప్రభుత్వమువారును ఉపేక్షజేయరాదని విదేశాంగమంత్రియనుచున్నారు. ఈ కలయిక యూరపుశాంతిని భగ్గుముచేయుననుచున్నారు ఆతడు సంగతులను జాగ్రత్త కనిబెట్టుచున్నారు దేశక్షేమమునకు భంగము గలుగునని తోచినవెంటనే చర్యను దీసికొనునట.

బ్రిటిషు కార్మికవత్సనాయకులను సత్యమూర్తిగారు ఆక్షేపించుట

లండన్, జూలై 14:—ఉదయం 2. సత్యమూర్తిగారు స్వరాజ్యపక్షమువారి అధికారపత్రముతో ప్రతినిధిగ ఇంగ్లండుకు వచ్చుచున్నారని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికలో వ్రాసిరి. కామన్సుసభలో బర్మోహాడ్ వింటర్ నుప్రభువులతో బాటు మద్దనాల్లు, వెజ్టిఉడ్ గార్లు ఉపన్యసించుటయు వారి పంపనే త్రొక్కుటయు బాగలేవని సత్యమూర్తిగారు ఆక్షేపించిరి.

ఇట్టివహు త్రురమును స్వరాజ్యపక్షముతో గౌరవమున రాజీ జేసికొనక గ్రేటు బ్రిటన్ గోల్డ్ప్లయినో ఇండియాలోనున్న శాసనసభలన్నిటిని వశపరుచుకొని ప్రతిష్ఠంభనలను స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించెదరని సత్యమూర్తిగారు నడివిరి. అప్పటికి గూడ గ్రేటు బ్రిటన్ లొంగుకున్న అంతటితో ఉదయండువారము గావనిరి. ఇండియాకు ఆకాభంగము గలుగజేసిన కార్మిక నాయకులకు ఇంకంకై మంచినూర్ణమును కార్మిక పక్షమువారు మాపనలేవని సత్యమూర్తిగారు గోరిరి.

వైచినాకాదళ ప్రదర్శనము

అంతదర్శముగలేదు

లండన్, జూలై 16:—చేర్బరో రోడ్డువద్దగ శ్రేణి నాకాదళమును పరీక్షించెదరట. 6 యుద్ధనౌకలు 22 డిస్ట్రీబ్యుటర్లు, 24 జలాంతర్గాములు, కావలిసౌకలు, గనులను ధ్వంసముచేయు నౌకలుగలవు. ఇంతకంటె గొప్పదళమును ప్రాంసు సంపాదించలేకపోయెనని చాలమంది విచారించిరి. కాని 1914 నుండి ఒక్కపెద్ద నౌకనుగూడ ప్రభుత్వమువారు జేర్బలేదని నాకాదళ శాస్త్రజ్ఞులుదెలుపుచున్నారు.

మే వెయిరు హత్య

నేరములో సర్ జార్జి లాయ్డ్ గారి వంటవానిని జంపిన విషపు అను యువకునికి ఉరిశిక్షను విధించిరి.

సామ్రాజ్య సరుకులు

నే బ్రిటన్ అంతటను నాడుటకు ఒకసంఘమేర్పడినది. సామ్రాజ్యమంతటను చిన్నసంఘముల సేర్పాటుజేసి అమ్మువాదును కొనువాదును కలిసియుండునటుల జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సామ్రాజ్యములో తయారగు వస్తువులనే గొడుదని బోధించుచున్నారు.

రంగును పార్శ్వ దేవత ప్రదేశపు అభియోగము (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 17:— పై యభియోగమును ప్రీతి కవునిలువారు విచారణను మరల ప్రారంభించిరి. ఇంకొక జాతివారి యెదుట దేవతలలో పూజనలకు వాడులకు ఇష్టము లేదనియు, ఆతేషించుచున్నారనియు, పార్శ్వకులజాతిగాక జారాప్రియను మతము నవలంబించినంత మాత్రాన దేవతలలో పూజనలరాదనుచున్నారనియు వాడులన్యాయవాది డెయిలీ జేసెను. పూతరక్తమునే ప్రధానముగ నెంచవలెననిరి. పార్శ్వకులజాతిగానివాడు నిజమైన జారాప్రియను మతస్థుడుగాదని న్యాయవాది బ్లాన్సేస్టర్ ప్రభునకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. వేదాంధులకు అట్టి విషయము రాలేదనియు, మొన్ననే ఒక ఫ్రెంచిస్ట్రీ అట్టి మతస్థీకారము జేసిన సమస్య బయలుదేరి ననియు ఇంతకుముందు దెన్నడును ఇట్టి సంగతి రాలేదనిరి.

ఒకమతములో ముందుజేరినగాని ఆమతాచారములను ఆదిని అనుష్ఠించియు ప్రయోజన ముండవనియు అర్థములేదని ననియు అందుచేతనే ముందుగ ఒకమతములో జేరుట ఆచార మనియు పిల్చి మారుప్రభువు డెయిలీజేసెను. అన్యులు తమ మతములో కలియకుటకు వీలు లేదని వాడులవాదము. ఇదేమో ప్రభు సంపర్కమున అవినీతిని, నీతిబాహ్యతను పార్శ్వకుల ఒప్పుకొనెదరు గాని మతములోనుండి దూరమగుటకుగాని అన్యులు తమ మతములో జేరుటకుగాని అంగీకరించరని బొంబయన్యాయమూర్తి వ్రాసెనని న్యాయవాది డెయిలీజేసెను. ఎంతటి నిష్కళంకమునను, ఎంత పూతచారిత్రులైనను సరే, విదేశీయులయినంత మాత్రాన తమ మతములో జేర్చుకొనరు. కాని వారు పార్శ్వకుల దండ్రులకు బుట్టిన దానిపుత్రులను, పుత్రులను అనగా శాస్త్ర సమ్మతముగ పరిణయమాడక మోహమునకు లోనై గలిగినపుడు పుట్టినపిల్లలను మాత్రము తమ మతములో జేర్చుకొనుటకు అభ్యంతరము జెప్పరనియు అయ్యది మతము అనిపించుకొన దనియు అయ్యది పూర్తిగ మాత్ర విరోధమనియు ఆయ్యది పరిశుభ్రమైన ప్రపంచవిజ్ఞానమున నెనవికొన్నది. వారివాదము ముగిసిన పిదప క్రిందికొద్దు తీర్పులను అంగీకరించితిమనియు అనగా బెల్లాకన్యతల్లి పార్శ్వకులనురాలనియు ఆమెను జారాప్రియను మతమును స్వీకరించుట కవసరమును మంత్రము లన్నిటిని జరిపించిరనియు గాన ఆమెను జారాప్రియను మతములోనికి జేర్చుకొనవచ్చునను సంగతులను అంగీకరించితిమని పిల్చిమారు ప్రభువుచెప్పెను.

ప్రతివాదుల న్యాయవాది మిగతావిషయములను చాచించవలసి యున్నది. వాయిదావేయబడెను.

భారతదేశము ప్రభుత్వమువారి అభయము (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

స్పెక్టేటరు పత్రికాభిప్రాయము
లండన్, జూలై 17:—1924 మార్చిలో జెప్పినటుల భారతదేశముందున్న అన్నిజాతుల తెగలనుండి ప్రతినిధుల సేర్పాటు జేసి రాజ్యాంగనిర్మాణచిత్తుపట్టమును తయారుజేసి ఇండియా ప్రభుత్వమున కందజేయవలెననియు దానినిగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు డెయిలీజేసెద రనియు స్పెక్టేటరు పత్రిక మరల ముచ్చించుచున్నది. ఈ నిర్మాణమున దయారు చేయు వారందరును భారతీయులగానే యుండవలెను. ఇందులో 1/3 వంతును భారత సామ్రాజ్య కాసన సభవారు సేర్పొన వలెను. 1/3 వంతును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అన్నిజాతులవారును, తెగలవారును ప్రాతినిధ్యమును గల్గియుండుటలు సేర్పొనవలెను. తక్కిన 1/3 వంతును సంస్థానధీశ్వరులు నియమించవలెను. ఇదివరలో రాజప్రొవీడుగనున్నాడనిగాని, ఈ మతమునకు, తెగకు కేందింప న్నాడనిగాని అభ్యంతరము జెప్పక నియమించవలెను. అట్టి విషయమును జాపనకర్త లేదనుచున్నది. ఈ సభలో అన్నివర్గములవారికిని తావుండవలె ననుచున్నది. బ్రిటిషుపరిపాలకులు, న్యాయశాస్త్రోపాధ్యాయులు, న్యాయమూర్తులు, వ్యాపారులును ఆ స్పెన్సరులుగ నియమించబడవలెను. వీరు సలహా నిచ్చెదరు. కోరిన పుడు కాపసినసంగతులను డెయిలీజేసెదరు. వీరు సలహా నిచ్చుటచేగాని ఓటులనీయరా దనుచున్నది.

జెమెయికా గవర్నరు (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి) ఆలివియరు ప్రభువు

ను సర్ శ్యామ్సుల్ విల్క్ గారిస్థానే జెమెయికా గవర్నరుగ నియమింపవలెనని యుద్యమముకట్టి ప్రారంభమాయెను. ఇటీవల అనుకొన్న సహాయము దీనికిరాలేదు. ఎవరును చేయరా త నొసగలేదు. అధినివేశకార్యాలయమువారిని ఈవిషయమై గోరుచు తలినంతపుట కేర్పాటుజేయబడిన సభను మానుకొనిరి.

బ్రిటిషు నౌకాదళ కార్యక్రమము సింధునగరము

సింగపూరునౌకాశయ తీర్మానము
లండన్, జూలై 18:—కాకానిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చి ప్రభుత్వప్రకటనమును డెయిలీగో నౌకాదళ మడింపులలో కొంత తగ్గించవలెనని సర్ జాన్ సైమన్ గారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఒకవారమురోజులలో బాల్టిస్టు గారు ప్రత్యుత్తరమును బ్రకటించెద రని బ్రిటిష్ గారు బదులిడిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము ఖర్చుజేయుదానికంటె 15000000 పౌనులు తక్కువగా ఖర్చు జేయుచున్నదని సైమన్ గారి తీర్మానమును, దానిమీద చర్చను ఆపుజేసిరి.
ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు తీసికేయు నౌకాశయము సేర్పాటుజేయుచున్నార మని సింగపూరు నౌకాశయసంపర్కమున డెయిలీజేసిరి. పెద్దకార్యక్రమము మరల బెట్టితిమనిరి. నౌకాదళమును సమైక్య నంతరింపజేయుట కుపయోగించరనియు ఒక వేళ సమైక్య సర్వత్ర ఏర్పడనేని ప్రజలకు ఆహారపదార్థముల సప్లయకి ఇబ్బంది లేకుండ ఏర్పాటుజేసెదరనియు డెయిలీజేసిరి.

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టు జర్నల్ వైపు

ప్రాంసుకు ప్రత్యుత్తరము
నిన్నటిదినము జర్మను మంత్రదేవమువారు సెక్యూరిటీ ప్యాక్టుకు ప్రత్యుత్తరమును ప్రాంసుకు తయారుజేసిరి:—ప్రత్యుత్తరమును ఎవరికిని డెయిలీగో అతిరహస్యముగ నుంచుచున్నారు.
జెర్మెయిల్సు ఒంబెజ్మెన్తో జెప్పినప్రకారము ఆక్రమణ ప్రదేశములను ఖాళీజేసినచో జాతినమితి కోల్పోమిద జర్మనీ గండా షావుచాక్కును గూర్చి జేసిన మరతులకు అప్రకారము జాతినమితిలో జేరుటకు జర్మనీ సిద్ధమున నున్నదని వార్తా పత్రికలు డెబువుచున్నవి. శత్రువుల ఉపద్రవములేకుండ జేయు విషయమును త్వరితముగ జేర్చువలెనని జర్మనీ తొందరబడుచున్నది. కాని ఫ్రెంచివాడుక్రొత్త సంగతులను ప్రవేశపెట్టెదరనున్నారు. 21 లేదని ప్రత్యుత్తరమును బ్రకటించెదరు. బెర్లిను ప్యాక్టులలో ఒకేకాలమున ప్రకటించెదరు. 22 లేదని రిచిప్టానులో గొప్పచర్చ జరుగును.

జర్నల్ జాతీయవాదుల వైపు

లండన్, జూలై 18:—అసలు స్వాతంత్ర్యముగూర్చి యభిప్రాయములో మార్పెడియు లేదు. ముఖ్యము ఆశేషములు అటులనే యున్నవి. అవి అటులే నిలిచియుండును. జాతినమితిలో జర్మనీ ఎట్టి మరతులులేకనే జేరవలెను. జర్మనీకిని, జర్మనీ ప్రాచ్యసరిహద్దు రాజ్యములను జరుగు మధ్యవర్తి పరిష్కారములను ఫ్రెంచివారు మన్నించవలెను. ప్రీస్టునుగూర్చి జరుగు ప్రతి కూ లో వ్యవస్థ ము కృత్రిమమైనది. ప్యాక్టునుగూర్చి జాతీయవాదు లెట్లు తలచుచున్నను, డాక్టరు ప్రీస్టుగారి ధీమాపాట్లకు కారకులని ఆయనమీద ఎంతో కోపగించుకొన్నను ఆతనిని రాజీనామా నీయవలెనని బలవంతముపెట్టితేని రాచకీయములు విషమావస్థయందు బడును గాన దానిని జేయ నొల్లరు. ప్రస్తుతమందున్న లాభదాయక పరిపాలనముకంటె ఎక్కువ జాతీయ మంత్రదేవ ముండరాదని రిచిప్టాను నిర్మాణము చూపుచున్నది.

వాతావరణ స్థితి 1925 సం॥ జూలై నెల 18-వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అగస్త్యకోశము Xలి 24 Xంటులలో	అగస్త్యకోశము Xలి 24 Xంటులలో	వర్షము Xలి 24 Xంటులలో	జూన్ నెల 1-వ తేదినంతటి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియు మొత్తము.
గోపాలపురం	86.8	79.1	...	9.34	44 96
విశాఖపట్నము	83.5	77.8	...	2 66	37 09
కాకినాడ	86 4	75 1	0 23	9 69	39.09
మచిలీపట్నము	90 3	76 2	0 47	7 31	41.59
కర్నూలు	88.5	74 9	...	3 06	26 01
బళ్లారి	86 3	73 9	0 01	0 29	20 51
కడప	94.7	80 4	0.03	1 66	31.23
నెల్లూరు	96 5	76 8	0 23	2 76	37 98
మద్రాసు	97 1	79 2	...	1 18	50.74
కడపూరు	95 6	79.8	...	1.53	52 94
నేలము	91 4	73.6	...	4 40	39 30
కోయంబుత్తూరు	80 0	69.3	0 16	2 94	22 29
తిరుమనాపల్లి	96 1	76 5	...	3 66	33 18
నాగపట్టణము	94 9	79 2	...	0.91	54.98
మధుర	94 1	78 8	...	2.52	33 58
పాంబన్	87.9	78 9	...	0 15	37 00
తిరునల్వేలి	...	...	...	1.64	28.34
తిరువేంగళము	81.1	71 4	0 08	11 89	64 51
కొచ్చిన్	82 4	71.7	0 82	34.16	114 51
కాలికట్టు	78 8	71 7	3 73	58.14	117 16
మంగళూరు	77.9	71.6	2.52	68 35	125.68
బెంగళూరు	78.6	65 1	0.08	2 53	35.37
మెర్కార	66.0	61 0	2 52	60.78	125 46
కొడైకనాల్	62 2	51.2	0 01	9 49	62 18

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో 0 47' కాకినాడలో 0 23' వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి విశాఖపట్నములో 5 1/2' కాకినాడలో 3 1/2' డిగ్రీ పగటివేడిమి తక్కువ కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 2 1/2' డిగ్రీలు తక్కువ.
డక్కన్:—బళ్లారి, కడపలో చినుకులుపడెను. మేఘములు పిల్లముగనే యున్నవనవచ్చును కడప రాత్రివేడిమి 0 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పగటివేడిమి బళ్లారి కర్నూలులందు 4 1/2, 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0 20' వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి నెల్లూరులో ఆర్పిత ఎక్కువ. కడపూరులో తక్కువ. రాత్రివేడిమి నెల్లూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.
పడవటి తీరమున వర్షపాతము తగ్గవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.
అస్సాము గవర్నరు
సిమ్లా, జూలై 17:—సర్ జాను క్లెరె కె. సి. యస్. వి. కె. సి. వి. యి గారు ముఖ్య అస్సాము గవర్నరు పదవిని స్వీకరించుటతోపాటే ఆగస్టు 11 వ తేదినండి ప్రారంభమున నాలుగు మాసములు సెల వొసంగబడును ఆ స్థానమున అస్సాము గవర్నరుగ సర్ విలియము రీడు కె. సి. వి. యి, సి. ఎస్. వి. గారు పనిచేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)
కాసనసభ్యుల రాజీనామాలు
సిమ్లా, జూలై 17:—ఈ క్రిందివిషయములు యిండియా గెజెట్టు కాసనసభ్యుల కీర్తిక్రింద ప్రచురింపబడెను.
అధికారసభ్యు డను మిల్నగారు కేంద్ర కాసనసభ్యు మునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. వారి స్థానమున ఆర్. జి. గాడ్గు గారు నియమింపబడిరి.
కేంద్రకాసనసభలో మదరాసు రాష్ట్రమునకు ప్రభువు ప్రతినిధి యగు శివాను బహదరు విశ్వనాథ శాస్త్రుగారు రాజీనామా నిచ్చిరి.

అఖిలభారత స్వరాజ్య స్థాయిసంఘసభ

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని ప్రధాన నాయకునిగా నెన్నుకొనిరి

ఏ. రంగస్వామయ్యంగారిని ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి

శీ॥ శే॥ దాసుగారి సూచనల కనుగూఁచును
సహాయ తీర్మాన మామోదింపబడెను

అవసరమైన నూలుషరతును రద్దుపరచుటకు
ప్రయత్నింతునని మహాత్ముడు నుడివెను

కలకత్తా సమావేశము

మొన్న 16 వ తేది సాయంకాలము కలకత్తాలో భారత స్వరాజ్యపక్ష స్థాయిసంఘసభ జరిగినది భారత స్వరాజ్యపక్ష మునకు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని దాసుగారిస్థానమున అగ్రతరగిగాను, ఏ రంగస్వామయ్యంగారిని నెహ్రూగారి స్థానమున ప్రధానకార్యదర్శిగను యెన్నుకొనిరి.

“ఇక్కిమ్యూరులో దాసుగారు తన ఉపన్యాసమునందు నూచించిన చరతని భారతీయుల ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగని రీతిని ప్రభుత్వమునకు సహాయముచేయుటకు భారత స్వరాజ్యపక్షమువారు సంసిద్ధులై యున్నారు” అను తీర్మాన మాసభలో ఆమోదింపబడెను. ఆ సభకు గౌరవప్రక్షకులుగా వచ్చిన గాంధీసహాత్ముడే ఆ తీర్మానము ముసాయిదాను వ్రాసెను.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఆ తీర్మానమును శ్రీనివాసయ్యంగారు రుపపాదించిరి. “ఈ తీర్మానము నందలి వాక్యములు చాల విచిత్రముగా నున్నవని నీవీ నామోదించుటలన మన పక్షమునకు అపఖ్యాతికలుగదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికింకను యింకెంతో మంత్రుల అవకాశమును కలుగ జేయుచునేయున్నారని. అసెంబ్లీయందు వారి పరతుల కత డంగీకరింప దగినదియే దీనివలన స్పష్టముకాగలదు. దొరతనము వారెట్టి చర్యలను జరిపినను చర్యలను ప్రతిఘటనమును సాగించుటకు భగిన సామర్థ్యమును కట్టుబాటును స్వరాజ్యపక్షమువారికికలదు. ఇర్రదుపూరులోనుపన్వసించు కీ॥ శే॥ దాసుగారు దొర తనమువారి కవకాశమును కలుగజేసిరిగాని యింకెంతో మంత్రుల అవకాశముగా దానిని తిరస్కరించెను. అతని భావము అవమాన కరముగనేయున్నదిగాని మన నాయకుడు చేసిన పనియందు మన మవి స్వాసము కలచని స్పష్ట పరచుటలో దోషమెమియును లేదు. బర్మెసుపేదుప్రభువు యేమియును తెలుపలేదు. గౌరవకరమగు సహాయమున కవకాశము కలిగింప వలెనని కప్ప భారతీయులుగూడ మరె మియును కోరలేదు. రాంబాగముల కవకాశ మింకను కలదని యింకెంతో మంత్రుల నుడివెను స్వరాజ్యపక్షమువారును అటు లనే తెలుపుచున్నారు. కనుక శీర్షి స్వరాజ్యపక్షమువారు గ్రహించియేయున్నారు. దొరతనమువారు కటాక్షింపవలెనని వారు జేసుకొనదు లేమ హక్కులనే వారడుగుచున్నారు. వానిని నెర వేర్చనివో తీవ్రప్రతిఘటనమును సాగించుటయే కర్తవ్యమును. ఇండియోక్లి యేమియునులేదు ఇది యంతయును యధార్థ మేమాపద్ధతిలో మార్చేమియునులేదు” అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివెరి.

నేను గుప్త గారు

హిందూ ఆరగంబుసేపు గంభీరముగ సంభాషించిరి. “శీ॥ శే॥ దాసుగారు దొరత్వమును అరాజక విప్లవకృత్యములను తీవ్రము గా నిరసించియున్నారుగాని మరల మనముగూడ నటులే నిరసించుటవలనను, స్వరాజ్యపక్షమువారు దొరత్వమును పూర్తిగా నిరసించెను. దోయులు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించిన పురుగుడ కొరతనువారు జేసియుంటిరికలనెరవేర్చిన పిమ్మట మరల వారినిసహాయముచేయుటకేయుద్దేశించిరి. మననాయకు డు చేసింపింకిననూటచను గౌరవించుటకు మీరీతీర్మానము నామోదింపగోరెదను.” అనినుడివి నేనుగుప్తగారనవదించిరి.

డాక్టరు ముంజీగారు

“స్వరాజ్యపక్షమువారి రిపుడు మంత్రపదవులనంగీకరింప గూడదు” అనినుడివి ముంజీగారు నవదించిరి.

పండిత నెహ్రూగారు

“నన్నుమీరు అగ్రతరగిగా ఎన్నుకొనినందులకు మీకు నిందనములు కీ॥ శే॥ దాసుగారేర్పరచిన పద్ధతియే మనకు అనుసర చేయును. ఈతీర్మానము జేయుట అభిప్రాయమున కనుగూఁచు గానేయున్నది. ఇండియామంత్రుల చేసిన నిష్పలప్రసంగమును వారు ఆక్షేపించిరి. దాసుగారు నూచించిన శాంతిమార్గమును బలపరచిరి.” అని మోతీలాల్ గారు నుడివెరి.

మహాత్ముడు వ్రాసినతీర్మానము కొద్దిమార్పులతో ఆమో దింపబడెను.

దాసుగారి ధర్మశాల (148, రసానోడు)లోనే యీ సభ జరిగినది.

నూలుషరతు

“బెల్లంలలో తీర్మానమామోదింపబడి ఆరునెలలు మాత్ర మే గడచినది. మరియొక ఆరునెలలవరకును గూడ దీని నమలులో నుంచదగునని నేను తలచుచున్నానుగాని వికమత్యము ముఖ్యత నుమగుటచే అందులకిది అభ్యంతరమును కలిగించుచున్నదని స్వ రాజ్యపక్షమువారు తలచునెడల దానిని తొలగించుటకు నా కెట్టి ఆక్షేపాయము లేదు. అందులకు భారత కాంగ్రెసుసంఘ సభను వెంటనే సమావేశపరచెదను.” అని మహాత్ముడు నుడివెను. “ఒక సంవత్సరము కాలము నూలుషరతును పరీక్షించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు మహాత్మునకు వాగ్దానము చేసియున్నారు గాన దానిని భంగపరుచుటకు వారి కిష్టములేదు” అని మోతీలా ల్ గారు నుడివెరి.

రేపు 17 వ తేదీని కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ యిచట జరుగును. ఆసభలో నూలుషరతు విషయము చర్చింపబడును.

(హిందూవిలేజిరి)

* * * * *

ఇష్టాగోష్ఠి సభ

నిన్న 17 వ తేదీనిదాసు ధర్మశాలలోనే సురల మహాత్ముడు యిష్టాగోష్ఠి సభను జరిపెను. ఆసభలో నూలుషరతునుగూర్చి ధారాళముగ నందరును మాటలాడిరి.

“నూలుగాని నూలకిమ్మతగాని యియ్యవలెను. నూలు నిమ్మవారు స్వయముగావడికియే యియ్యవలెను. నూలునిమ్మవారికిని ధనము నిచ్చువారికిని సమాసహక్కులే యుండును. రాజ కీయసభలకును కాంగ్రెసుసభలకును వెళ్లనపుడును, కాంగ్రెసు సంబంధముగ వనిని జరుపునపుడును ఖద్దరునే ధరింపవలెను.” అని అందరునుకలసి నిశ్చయించిరి.

మహాత్ముని ప్రసంగము

పిమ్మట మహాత్ముడు గంభీర్యోపన్యాసము నొనరించెను. “దేశబంధు దాసుగారి సంస్మరణార్థమును యిం డియామంత్ర ప్రసంగమునకు ప్రత్యుత్తరముగాను యిపుడు కేవలము దూడేకుల సంఘముగా నుండిన కాంగ్రెసును రాజకీయసంఘముగా మార్చవలెనని యును యిపుడు కాంగ్రెసులో అధికసంఖ్యగల

పక్షముగానున్న స్వరాజ్యపక్షమే కాంగ్రెసుకు యాజమాన్యమును వహింపవలెననియును దూడే కుల సంఘము అనుబంధముగా నుండవలెననియును నేను నూచించెదను. ఇప్పటి స్థితి యుద్ధసమయము కంటెను అధ్వాన్నమైనది. బహిష్కరణ స్వరాజ్య పక్షములును మితవాద, స్వతంత్రతాది యితరపక్ష ములును యేకీభవించి వీలైనంతవరకు పనిచేయు టకు తగిన ఏర్పాటుల నన్నిటిని యిపుడు చేయుట ముఖ్యవసరము గాన నాయుద్దేశముతోనే, కాం గ్రెసును రాజకీయసంఘముగా మార్చవలెనని నేను కోరెదను” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

16 వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షసభలో ఆమోదింపబడిన తీ ర్మానమునకు సంతకములు కానివా రెవరైననుండవచ్చును. కాని 17 వ తేదీని మహాత్ముడొసంగిన యుపన్యాసమునకు మా త్ర మందరునుగూడ సంతసించిరి. మహారాష్ట్రినాయకులుగూడ సంతృప్తినిొందిరి. ఇటుపైని కాంగ్రెసుకును స్వరాజ్యపక్షమున కును నేయిమడుగు లధికముగ బలము చేకూరగలదు.

దేశబంధుదాసుగారికి అఖిలభారత

స్మారకచిహ్నము

దీనిని గూర్చి మహాత్ముడు త్వరలోనే ప్రకటనమునుచే యును. ఆనిధికి చరకానిధియనిపేరు పెట్టబడును. దాసుగారికి ప్రీతి తమ, మగ్నగ్రామపునర్నిర్మామనకును ఖద్దరుప్రచారము నకును ఆధనము వినియోగింపబడును.

కాంగ్రెసుచందా

కాంగ్రెసుసభ్యులు చందాగా ఎంతనూలునియ్యవలెను లేదా ఎంతధనము నియ్యవలెను అను విషయమును మహాత్ము డును, మోతీలాల్ నెహ్రూ, కెల్కర్లు, శ్రీనివాసయ్యంగార్లును కలసి నిర్ధారించెదరు. ఆరీతిగా నెట్టెంబరు నెలలో జరుగ నున్న భారతకాంగ్రెసుస్థాయిసంఘసభలో తీర్మాన ముపపాదిం పబడెను. (స్వరాజ్యవిలేజిరి తంతివార్త)

దేశబంధుదాసుగారు

కోరిన షరతులు

ఇర్రదుపూరులో దాసుగారిొసంగిన అగ్రక్షకోపన్యాస మునందుండి స్వీకరింపబడెను.

“1. దొరతనమువారికి గల నిరంకుశ నిరోధకాధికారము ను వారు వదలుకొనవలెను. రాజకీయ కైదలనందరిం వదలివేయ వలెను.

2. త్వరలో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర్యమును స్వరాజ్యము నిచ్చెదమని హామీ నీయవలెను. ఈలోగా అందులకుగట్టిసర్పా టులు పునాదిగా జరుగవలెను. ఆ యేర్పాటులనుగూర్చి దేశ ము నందరి అన్ని మతములవారును పక్షములవారును దొరతనము వారును కలసి ఆలోచించి నిర్ధారణ చేయవలెను. ఈ విషయము నె గయలో దేశీయ మహాజనసభలో నేనొసంగిన అగ్రక్షకోప న్యాసమునందుగూడ వివరించియున్నాను.

3. మనోవాక్కాయ క్రియలలో దేనివలనుగూడ విప్ల వకారులకు ప్రోత్సాహ మొసంగకుండుటకును విప్లవోద్యమము నడంచుటకును సంసిద్ధులమని మనముగూడదొరతనమునకు హామీ నీయవలెనుగాని వంగరాష్ట్రీయ సభవారు రెన్నడును విప్లవకారు లతో తాదాత్మ్యమును ప్రకటించియుండలేదు. దొరతనము వారికి నిజముగా మనః పరివర్తనముకలిగినవో విప్లవకారులభావ ములగూడ వారుట నిశ్చయము నేను నూచించినట్టి యేర్పా టు జరిగినయడల విప్లవోద్యమము పూర్తిగా అంతరించును. అపు డు యువకులు దేశసేవయందే నిమగ్నులగుదురు” అని దాసుగా రు నుడివెరి.

దేశబంధుదాసు వంగరాష్ట్ర

స్మారకనిధి

నాలుగున్నర లక్షలు చేరినవి
ఇంతవరకు గౌరవ కోశాధిపతికి 4,43,280, -10-8 రూపాయలు చేరినవి. (న్యూ ఎంపైరు 15-7-25.)

నేనుగుప్తగారే కలకత్తా మేయరు

గుప్తగారికి 52 సమ్యతులు, ప్రతికక్షునకు 17 మాత్రమే

“కీ|| శే|| దేశబంధుని యదుగులజాడ ననుసరింతును”
పౌరక్షేమమునకై పాటుపడుదునని గుప్తగారి యుపన్యాసము

కలకత్తా, జూలై 17:—కలకత్తా పురపాలకాధ్యక్షుడవని పోటీలో జె. యమ్. నేనుగుప్తగారికి 52 సమ్యతులును, ప్రతికక్షుడగు జార్జి మార్గనుగారికి 17 సమ్యతులును వచ్చుటచే గుప్తగారే మేయరుగా నెన్నుకొనబడిరిని ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 17:—నేటి మధ్యాహ్నము కలకత్తా పురపాలకసంఘము మేయరు పదవి యొన్ని కకు చాల తీవ్రముగ చర్చ జరిగెను. సుమారు గంటన్నరకాలము చర్చించి తుదకు జె. యమ్. నేనుగుప్తగారి నెన్నుకొనిరి. గుప్తగారికి 52 సమ్యతులు, పోటీగా నిలచిన జార్జి మార్గనుగారికి 17 సమ్యతులును వచ్చినవి.

పాలకసభకు ఉపాధ్యక్షుడగు హెచ్. సుబ్బాస్వామిగారి రధ్యక్షత వహించిరి. 72 సభ్యులు హాజరైరి. సభ జరుగుటకు కొంతకాలము ముందు నేనుగుప్తగారు, సరోజినీనాయుడుతో గలసి సభకు వచ్చిరి అతడు సభలోనికి వచ్చినతోడనే చాల యుత్సాహముతో వాని నాహ్వానించిరి. స్వరాజ్యపక్ష సభ కొంతకు వచ్చిన యింకరాష్ట్రీనాయకులు కొందఱు రంగస్థాయి అయ్యంగారు, వి. జె. పక్షేలు, జమ్నదాసు మెహతాగార్లు మొదలగువారుకూడ సభకు వచ్చిరి. దిన మంత బాగులేకున్నను ప్రేక్షకులు, వారి నియోజిత్వమునందును, వరండాలుందును దళమగ కాననయిరి.

విశ్వాసుగారి యాక్షేపణ

గుప్తగారి యొన్ని కకు సి. సి. విశ్వాసుగారు నాయకత్వమువహించి యాక్షేపించిరి. విశ్వాసుగారు స్వరాజ్యపక్షమునకు వ్యతిరేకి 12గు రాంగ్లేయులు, మఱి నల్వరు హిందువులు నతనికి సహాయపడిరి. మొదటినుండియు, గుప్తగారిని యల్లరు వనుగ నెన్నుకొనినందులకు విశ్వాసుగారు రాక్షేపించిరి. అతనిని యల్లరునుగా నెన్నుకొనుట ధర్మవిరుద్ధమనియు, నతని నెన్నుకొనినవాటి సభ యశాస్త్రి వనియు చెప్పిరి. న్యాయ ప్రకారము యల్లరు మను యొన్ని క యశాస్త్రియమని తగాయదా వచ్చినపుడా తగాయదా స్థానిక ప్రభుత్వముచే దీర్చబడవలెను. విశ్వాసుగారి యీ మాటనను స్వరాజ్యవాదులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించిరి. అధ్యక్షుడు విశ్వాసుగారి మాటనను నిరాకరించెను. పిమ్మట మేయరుపదవి ఎన్నిక ప్రారంభమయెను.

అధ్యక్షునియొన్ని క

ఇద్దరు మాత్రమే యొన్ని కకు నిలచిరి. నేను గుప్తగారు స్వరాజ్యపక్షమువారిచే నెలకొల్పబడిన యధ్యక్షి. ఈయనను పాలకసంఘములోని సభ్యులందరిలోను పురాతన డెను రామ తారను బెనర్జీగారు ప్రతిపాదించిరి. ఒక రాజకీయ కక్షకు చెందినవారి నెన్నుకొనుటకు వ్యతిరేకమును నూచిందుటకై స్థా ఆగ్రహిత్తుగారు, జార్జి మార్గనుగారిని ప్రతిపాదించిరి.

పిమ్మట సమ్యతుల నెట్టియవలెనను విషయమున వాదము ప్రబలెను. రహస్యముగ చీట్లపై సమ్యతులను దలుపవలయునని

ప్రతికక్షులు కోరిరి. స్వరాజ్యవాదులు బహిరంగముగ చేతుల నెత్తి సమ్యతులను లెక్క పెట్టవలెనని కోరిరి. ఈ విషయము సుమారు రోకపావుగంట చర్చించి తుద కధికసంఖ్యాకులు చీట్లపై సమ్యతుల నిచ్చుట కిష్టపడనందున నాపర్థతి మానివేయబడెను. అప్పుడధ్యక్షుడవని కిద్దఱెరవున సమ్యతులు దీసికొనబడెను 12గు రాంగ్లేయులు 5 హిందువులు మార్గనుగారికి సమ్యతుల నిచ్చిరి హామ్యుదీయసభ్యులందఱును, గుప్తగారికి సమ్యతుల నిచ్చిరి మొత్తము 52 సమ్యతులు గుప్తగారికియవడెను. ముగ్గురు సభ్యులు తటస్థులుగనుండిరి. నేనుగుప్తగారు కొనబడినట్లు ప్రకటింపబడిన తోడనే, సి. సి. విశ్వాసుగారు న్యాయధర్మము ననుసరించి తన యభ్యంతరమును పుస్తకము నందు వ్రాయంగోరెను.

పిమ్మట నేనుగుప్తగారు మేయరు స్థానము నలంకరించిరి. అప్పుడన్ని పక్షములవారు నభినందించిరి. ఆంగ్లసభ్యులందు పురాతనమైన ఫీలిపుగారు మొదట నభినందించిరి. ఆంగ్లేయులు, రాజకీయపక్షములకు చెందినవారి నెన్నుకొనుటకు భయపడి వ్యతిరేకముగ సమ్యతుల నిచ్చిరేగాని మతేమియు గారణముకాదని ఫీలిపుగారు నడిపిరి. రాజకీయములతో సంబంధము లేకుండ పురపాలనము నడుపగోరిరి.

నేనుగుప్తగారి యుపన్యాసము

నేనుగుప్తగారు సభ్యులకు లిస్టు గూర్చి జేసిన స్తోత్రములకు గృహజ్యోతి వెలుపును, “కీ|| శే|| దేశబంధుని యదుగులజాడ ననుసరింతును” బ్రతీతి, నాతనికి జరిగిన మర్యాదకు తనయందును నాధిక్యత కారణము గాదనియు, తాను కీ|| శే|| దేశబంధుని యాశయాలను విశ్వసించి, వాటి నామోదించుటచేతనే యిట్టి మర్యాద జరిగిననియు దెలిపిరి. కొంతవఱకు దాసుగారి కార్యక్రమమును వివరించి, కార్యనిర్వాహకాధికారి యగు సుభానుచంద్రబోసుగారి సన్మాయముగా నిర్బంధమున నుంచుపోయినయెడల చాల వజరు తమ యాశయములను నిర్వహించి యుండెడివారు. అతనిని వదలన తిక్షణమే, యాకార్యము సంపూర్ణముగ నిర్వహింపబడును. తాను దాసుగారి యదుగులజాడ ననుసరించి, కీ|| శే|| కొలదికాలమే యధ్యక్షుడుగా నుండి యసంపూర్తిగ వదలిన కార్యమును పూర్తిచేయ ప్రయత్నింతునని దెలిపిరి. కొంచుమంది కీయున్నతస్థానము స్వరాజకీయ పక్షమున భివృద్ధిచేసి కొనుటకు పయోగింపబడునని యనుమానించుచున్నార. కాని యట్టిభయముల కెట్టి యవసరములేదు. ఎట్టి విభేదములను జూడక, పట్టనమందలి పౌరులక్షేమము తొలుత జూచుటకే ప్రయత్నింతునని దెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

చూచుచుండగ దొంగతనము

ఒక పింఛనీతోద్యోగి స్టేషనుమార్గమున సీసీమా చూచి అల్లునితోగూడి రిక్నాయెక్కి రా జూచుచుండగా రౌండుటానావద్ద మునిలూలు అను ప్రాంతంలోను, ఆతనిమొగముపై గుడ్డగప్పి జేబులో దాల్చునందిని తీసుకొని పారిపోవుచుండెను. అల్లుడు వెంటచించి ఒక క్షి మైలుదూరమున ట్రిప్లికేను మోరోడువద్ద పట్టుకొనెను వానిపై పోలీసువారు ఛీపుప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారివద్ద కేసు జేసిరి. దొంగ యిదివరకు మూడుసార్లు శిక్షింపబడినట్లు.

విశాఖపట్నం రేవుపన్ను

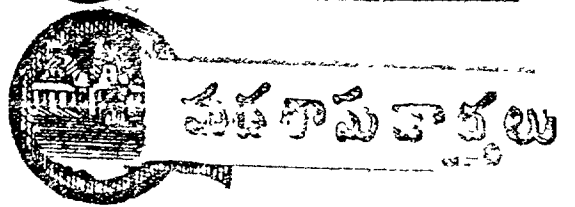
ఇండియా రేవుస్థలముల చట్టముక్రింద విశాఖపట్నము పునందు కోస్తానాకలపై 15 టన్నులకు 4 అణాలు పన్ను వసూలు చేయబడుచుండెను. ఇప్పుడు 2 అణాలకు తగ్గించునట్లు ప్రభుత్వము ఆర్థికశాఖవారు గెజిటులో ప్రకటించుచున్నారు.

రైలు తొందరగా దిగి చచ్చుట

అక్కోణునండి మన్నూరునకు ప్రయాణము చేయుచుండిన ఒక యువకుడు రైలు, మన్నూరుస్టేషను దాటువరకు అత్ర దగ్గనుండి, రైలు కదలుచుండగా గంతువేసెను. వెంటనే చాల దెబ్బలు తగిలి గాయములు బడెను. వేరొకరైలులో నిన్నిచెచ్చి నిన్ను సాయంకాలము జనరలు ఆస్పత్రిలో వేసిరి. శేషుడయ్యము 10 గంట వరణించెను. ఈతడెవరో యింకను బాల్కుకొనబడలేదు ఆసినిజేబులో టిక్కెట్టుమాత్రమున్నది.

ఎన్నిక సభలు

ఏడుబావులు:—కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమున బలపరుచుట 20 వ తేదీన సాయంకాలము 6 గ. గోవిందప్ప నాయు పీఠిలో సభ జరుగును సావి వెంటాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. కాంగ్రెసునాయకు లందఱు పాల్గొందురు.

లా కాలేజిలో గల్లంతు:—ఇందు విషయమున నిసభ ప్రతికలో ప్రకటింపబడిన వృత్తాంతమునకు నిర్ణయ అక్షిము గారి క్లాసులో కావని తెలియుచున్నది. (డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు)

రంగం స్టీమరు:—రంగము పోషలసి యుండిన స్టీమరు ‘ఏడ్వానా’ నిన్న సాయంకాలము 4-30 గ. బయలుదేరినది. రంగంలో పోమవారం సాయంకాలము చేరును.

చెన్నపురి ఆంధ్రభ:—బ్రాజ్ఞే ప్యాలెసు ధియేటరులో ప్రతాపరుద్రయము 1925 వ సం. జూలై నెల 19 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 5 ఘంటలకును ప్రదర్శింపబడును. డాక్టరు జి. వి. సుబ్బారావుగారు యుగంధరపాత్రను ధరింతురు.

గొప్ప సంగీతపుకచ్యేరి:—ట్రెప్లికేను సంగీతసభ తరపున రేపటిదినము (ఆదివారము) సాయంకాలము నాల్గంటలకు గోక్షే హాలులో గొప్ప సంగీతపుకచ్యేరి జరుగును.

చంబే వైద్యనాథ భాగవతులు (పాల్నాట) గానము, గోవిందస్వామి పిళ్ల (తిరువనాపల్లి) ఫిడెలు, అంగనభి పిళ్ల (కుంభకోణము) మృదంగము, దక్షిణామూర్తి పిళ్ల (పురుకోట్ల) కంజీరావాద్యము.

రాకపోకలు:—ఈజిప్టు టైల్స్ మేనేజరు హింసమానుగారు నేనుచయము వచ్చిరి సరో పెర్ని తాన్సను, పన్నుల విచారణ సంఘసభ్యుడు, నిన్న సాయంకాలము వచ్చి రాత్రి కలకత్తాబోయెను.

సి. డబ్ల్యు. కాటసుగారు, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుజనరలు ఆర్మిజేజిగారు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

సాబు కలెక్టరు మాస్టరుమనుగారు, ఎ. సి. హాలెలు గారు నేడు వచ్చిరి.

మదరాసు రైల్వేంపెని ట్రాఫిక్ మేనేజరుగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరు బోయిరి.

ఇంజీనియరు బ్యాంకిని భారతీయ మొనర్చుటకు రాబోవుసభలో తీర్మానము

ఇంజీనియరు బ్యాంకియొక్క చట్టమును బ్యాంకి యుద్ధోగస్థలందు రాష్ట్రీయభాండారము లన్నియు గలుపునపు డెంత మంది కలరో యంతమంది కంటె వెక్కువగ నాంగ్లేయు లుండనూడ వనియు భాండారముయొక్క లండనుశాఖ ప్రతి సంవత్సరము నయిదుగురు భారతీయుల పరిపక్షద్రులైనను తరి ఫీరు చేయవలయుననియు భాండారముయొక్క ప్రధానపాల నవర్గము దగ్గము మొకభారతీయుడైన నుండువలయుననియు సన రించునట్లు తీర్మానము నొకదానిని కేంద్రకావ్యంలో నొరి చ్చా ప్రతినిధి యగు బి. దాసుగారు ప్రతిపాదించు నని తెలియ జేసిరి (అ. ప్రె.)

పచ్చప్ప కళాశాల విద్యార్థులసమ్మె

భోజననసతులగురించి నివాదము

పచ్చప్ప కళాశాల విద్యార్థి వసతిగృహముల నాడను గారు భోజనపు టేర్పాటుల గురించి గావించిన యుక్తిగుప్తచే వసతి గృహములోని విద్యార్థులందు గొప్ప ఉద్రేకము ప్రబలి ఈ దినమున సమ్మెకట్టిరి.

వసతిగృహము నిర్మింపబడి నప్పటినుండియు ఇంతవరకును అందు నివసించు విద్యార్థులు ప్రతి వత్సరమును తమలో నుండి ఒక పరిపాలక సంఘము నెన్నుకొనుచుండిరి. ఈ సంఘమే, చంట ఏర్పాటులు మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్వహించుచుండెను నిన్నటి దినము వార్తనుగారు, చంట ఏర్పాటులతో, పై పరిపాలక సంఘమున కెట్టి సంబంధమును లేదని యుక్తిగుప్తచే నెవరు. ఇందుపై విద్యార్థుల కాగ్రహమునుగోగి, ఈ దినమున వసతి గృహముందు భోజనములొనర్చుట మానివేసిరి చరతిగృహముందు గపఠితులు చాల కిష్టముగ నున్నవని చెలియుచున్నది.

నిమిషదవ రెడ్లమహాసభ

గొప్పతలపులతో ప్రారంభింపబడి, పదిలక్షలనిధిని కేర్చు నున్నమిచ్చి, (చారిత్రాప్రసిద్ధాత్మకమై యొప్పియుండియు, ప్రస్తుత మెన్నియోవిధముల నీచవశయం నుండు) రెడ్లమహాసంఘము నుద్ధరించి సంఘసేవ కేయుటకు, రెడ్డికులములలోని పెద్దవారు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా, అందరు సంఘసభలు జరిపియు, ప్రజాప్రబోధము గావించియు తోడిసంఘములలో రెడ్డిసంఘములగుట ప్రకాశమానముగా కొంతవఱకు, ముందుకు గొని వచ్చినారు.

అందునను సంఘముయొక్క అప్పియ్యమో, లేక రెడ్లకు సహజముగా గల తాత్కాలికాధ్యక్షులగా, ఒక్కవర్సర ముననే రెండుగూడు మహాసభలు జరిపి, తోడిసంఘములవారు గూడ త్రమింపబడి ప్రతిఫల జూపియుండిరి. మొత్తమున గు 1921 సంవత్సరమున కర్నూలు పత్తనంబున జరిగిన ప్రథమ రెడ్లమహాసభతో, సంఘకార్యక్రమము చివ్వుచల్లారిన దని చెప్పవచ్చును ఈ సభజరిగిన వహాసభలో సంఘనిధికి గన బడయుపై - ద్రావములు బవిపగా జరిగినవి తొక్కు సుములు లక్షలవి, ద్రావములు లక్షలవి, రెడ్డిలక్షలవి ధారాశ్రమగ, పై కమున ధొంపండున మూలుగావలసిన మొత్తములు చాలాను ట్టుని పోషిపొయినది ఎత్తబా సభజరులలో, పిలవనా రంబరొక గోటకేరి, విషయస్థయము గావించుకొని సంఘసేవ కయపిలగుచున్నది. ఇందుకు నిదర్శనము లీవఱకుజరిగిన సభాఫ లితములే చెప్పగలవు గావున, బెజవాడప్రాంతీయులగు కృష్ణా ఐంపెల రెడ్డిసోదరులు గాని, గోదావరిపండుల రెడ్డిప్రముఖులు గాని, పక్షిణమున కబెలారుప్రాంతీయు లగు రెడ్డికులజాలు గాని రాగల కీతకాలపు సెలవుదినములలో "నిమిషద రెడ్లమహాసభ"ను సమావేశపఱచి, వలొన్నతికి సహాయపడ బ్రాధీంచు మున్నాడను.

బూదూరు రామానుజులురెడ్డి.

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

Table with 5 columns: దినపత్రిక సంవత్సరము, చందా రూ, 24, 0, 0; ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరము, ,, 12, 0, 0; మూసంవత్సరము, ,, 6, 4, 0; మూసంవత్సరము, ,, 2, 2, 0; వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి, ,, 4, 0, 0; వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.

నూతన సంవత్సరాది సంచిక వెలులు

Table with 3 columns: దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు, 1, 0, 0; దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు, 1, 4, 0; వారపత్రిక చందాదారులకు, ..., 1, 4, 0; ఇతరులకు, ..., 2, 0, 0.

ప్రస్తుతము పోస్టుల రూల్సు ప్రకారము రి 8 0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మన యార్డరు పంపి ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినవో సామ్యు మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు లేపాలులో పంపుటకు 0-8.0 రేపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగాచార్జి చేయబడును. మే నే జరు.

వివరము:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తింబుకెట్టినిధి, వర్రావ.

కమలాక్రి (చిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ - రా - శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ ఎల్. టి.

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఘర్వైటుకాగితము. ముద్ర అచ్చు. 0.8.0. విలాసము:-

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, నెం.7, తింబుకెట్టినిధి, మద్రాసు.

అడవుల తిరిగి విభజించుట

ప్రభుత్వప్రకటన

మే 12, 1929- 1928 ఫిబ్రవరిమాసములో అడవి శాఖయందు ఖర్చులను, తగ్గించుటనుగూర్చి నూచనలుజేయ ఆర్. డి. రిచిమండుగారిని నియమించి యుండిరి. 1912 సం॥ అడవి సంఘమువారి ఫిబ్రవరి ప్రకారమున్న ప్రస్తుత అడవుల విభజన యందు కొన్నిలోపములున్నవని దెల్పి వేరొకవిధముగ విభజించ వలెనని వారు నూచించిరి. మితవ్యయ సంఘమువారు దీనిబట్టి అడవులను యాదగు తరగతులుగా విభజించుట నని శిఫార్సు చేసిరి:- (1) ప్రతిఫలము విచ్చునవి. (2) ప్రతిఫలమురానివి. (3) రయితుల అడవులు.

మొవటి రెండుతరగతుల అడవులు అడవిశాఖవారి క్రింద నుండి మావనతరగతి అడవులు రెవెన్యూవారి కొప్పించబడును.

ప్రభుత్వమువారి రివివయములను 1924 సం॥ ఫిబ్రవరి మాసమునందు కన్నువేటరుల సభజేసి చర్చించి యాదగువరితిగ విభజించుటకు నిశ్చయించిరి.

(1) రాష్ట్రము త్రిముపై ప్రతిఫలము ముట్టునవి (పొవ్విలి యలు రివ్యునలేటిపు) (2) రాష్ట్రము త్రిముపై ప్రతిఫలము ముట్టునవి (3) స్థానికమైనవి. ఆనగా రయితులవి.

టి. ఎ. వైటు హెడ్డుగారు యిట్లువిభజించువనికై 1924 మేమాసమున నియమింపబడిరి. వీరు మాడుజాబితాలను తయారు జేసిరి.

(1) ఫారేస్టు శాఖ క్రింద నే ఫీరముగనుండవలసిన అడవులు.

(2) పంచాయతీయు సమ్యక్ముగా అడవి పరిపాలన జేయుచున్నట్లు రుజువయ్యేవరకు యేతరగతిలోని చేర్చుటకు వీలులేని అడవులు.

(3) ఫారేస్టుశాఖవారు అధికారము విడిచిపెట్టగల అడవులు.

ఫారేస్టు శాఖక్రిందనే యుండవలసిన అడవులలోనే ప్రతిఫలము వచ్చునని, రానివి అను విభజన ఆయన జేయలేదు. ఈ విభజన కన్నరేటరులకు విడిచిపెట్టవచ్చునని చీఫ్ కన్నరేటరుగారు నిశ్చయించిరి.

పంచాయతీలసమ్యక్ముగ పనిజేయుచున్నది లేనిది యింక నెక్కువ కాలము జూడ నక్కర లేదనియు, ఇప్పటి అనుభవము చాలు ననియు, మిగిలి అడవుల విభజన గూడ పూర్తిజేయ వచ్చు ననియు ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నారు. వైటు హెడ్డుగారి విభజన ప్రకారము కొన్ని అప్రాముఖ్యముగు రిజర్వు అడవులు కారణము లేకుండనే ప్రభుత్వమువారి అధీనమునం దుంచబడి నవి. దూరముగ ప్రత్యేకముగానుండు అడవిభాగములు యిట్లుం చినవో యితరపనులకు యిబ్బంది కలుగజేయుచు ఫారేస్టు ఆఫీసరుగారి కాలమును వృధాగా వెచ్చింపవలసినవచ్చును. కావున గంజాము, నీలగిరి, మలబారు, ద. కనరా, తంజావూరు, రామ నాడు, మదరాసు జిల్లాలలో తప్ప యితరచోట్ల విభజింపవలసి యున్న రిజర్వుఅడవుల జాబితాలను జిల్లా గెజిటులలో ప్రక టింపవలెననియు, కలెక్టరుగారిని, అధ్యక్షునుగను, అడవిశాఖ ఉద్యోగి ఒకరు, కలెక్టరుగారిచే నియమింపబడు మువ్వరు ఉద్యోగిలేరులును సభ్యులుగ నుండు, స్థానికసంఘములను యీ విభజన వివరముల విచారించి ఆవసరముగ శిఫార్సుజేయ నియ మింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ సంఘములకు అవసరముగ సమాచారమును ఫిఫ్, కన్నరేటరుగారు సరఫరా జేయుదురు. వారి నివేదిక సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రభుత్వము వారి సందక్షయబడును.

రయితుల అడవులను రివిన్యూశాఖకు ఒప్పగించుటను గూర్చి ప్రత్యేక ఉత్తరువులు ప్రకటించబడును.

జి. టి. హెచ్. బ్రేకను, ప్ర. కార్యదర్శి.

దొంగిలించుటకు కుట్ర ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష

బొంబాయి, జూలై 18:- ఢిల్లీ ఎక్స్ప్రెసుబంజిమీద ఫిబ్రవరి 27 తేదీన గాడ్లనుచంపి సామ్యునెత్తుదొని పోవుటకు కుట్రజేసిరాని ఇద్దరు ఆంగ్లీయుండియనుటపై తేబడినకేసులో దొంగిలించుటకు కుట్రబన్ని వార ను నేరముక్రింద ఏకగ్రీవముగా చెప్పిన జూరీతీర్పుతో నంగీకరించి న్యాయమూర్తి తారాపూరు వాలా ఒక్కొక్కరి కొక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించెను. (ఆ.నెం.)

ఫోర్టు నెంటు జూరిగెజెటు

(జూలయి 14)

రామచంద్రపురమునందు కె. ఎల్. కుమారస్వామి అయ్యరుగారిని ప్రిన్సిపలు జిల్లా మున్షీలుగను, ఎన్. కె. పార్థ సారథి అయ్యంగారిని అడిషనల్ ముససముగను నియమించిరి.

బి. లక్ష్మీనారాయణ రావుగారిని కర్నూలు డివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమించిరి.

ఎ. యంగుగారిని చిత్తూరు సబుడివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా నియమించిరి.

ఎల్. ఎన్. రాజమణిక్యముగారిని అసిస్టెంటు సర్జను విశాఖపట్నము జిల్లాబోర్డునందు నియమించిరి.

మహమ్మదు అబ్దులు ఆలము సాహేబుగారిని అసిస్టెంటు సర్జనుగా బెజవాడ మునిసిపాలిటీయందు నియమించిరి.

పి. అరుణాచలంగారిని ఒంగోలు మునిసిపాలిటీయందు అసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమించిరి.

విద్యాశాఖ

జె. సి. చిన్నప్పగారిని విద్యాశాఖ కలెక్టరుగారిక్రింద పెర్సనలు అసిస్టెంటుగ నియమించిరి.

టి. సూర్యనారాయణగారు రాజమండ్రి అగ్ని కాలేజీ నుండి ఆకెడమికు కోన్సిల్ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రిజిస్ట్రేషను

ఎం. సి. కేశవ మీననుగారిని మదరాసు చంగల్పట్టు రిజిస్ట్రారుగా నియమించిరి.

రివెన్యూశాఖ

డిప్టి కలెక్టరుల నియామకములు. హైద్రాబాద్ లెవిసు డివీసంగారిని డి. ఎ. గోదావరి ప్రెజిడి.

మంత్రిప్రగడ నరసింహపంతులుగారిని గోదావరి ప్రెజిడి నుండి డ్యూటీ జనరలు నందగిరి లక్ష్మీనారాయణగారిని కృష్ణజిల్లా జనరలు డ్యూటీ అక్కి పెద్ది సుబ్బయ్యపంతులుగారిని కృష్ణ జిల్లా ప్రెజిడి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

ఎల్. వెంకటస్వామిచెట్టిగారిని విశాఖపట్నం వైద్య కళాశాల ప్రఫెసరుగా నియమించిరి.

ఎం. కురియన్ వరంగసిగారిని విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీలో ప్రఫెసరుగ నియమించిరి.

కె. రామరావుగారిని మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రిలో డాక్టరుగ నియమించిరి.

ఆత్మకూరు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడుగ పి. వెంకట రామయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆ తాలూకాబోర్డునుండి నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నీ దిగువ వారు ఎన్నుకొనబడిరి:- జి. రోసయ్యచెట్టిగారు చల్లా వెంకటనరరెడ్డిగారు, జి చెమ్మరెడ్డిగారు, ఎం. వెంకట రెడ్డిగారు.

ఏలూరు తాలూకాబోర్డునుండి నరాలసెట్టి దేవేంద్రుడు గారు, ఎన్. వీరయ్యగారు కృష్ణజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్ను కొనబడిరి.

నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ ఇనక వెంకట రెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

వెంకటగిరి తాలూకా బోర్డునుండి నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు నకు ఈదిగువవారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి:- జె. వెంకట రామ రెడ్డిగారు, ఎం సుబ్బరావును రెడ్డిగారు, కె. వీరా స్వామి రెడ్డిగారు.

బొంబాయి ప్రభుత్వము

మఱుల పారిశ్రామికశాఖను ప్రత్యేకముగ నేర్పఱచు ప్రయత్నములు

బొంబాయి, జూలై 17:- 1924 వ మార్చిలో బొం బాయి శాసనసభవారు రాష్ట్రపారిశ్రామికసంస్థ నెత్తిజేయుటకు తీర్మానించిరి. కావున ఆసంస్థవను లన్నియు నితరయద్యోగు లపై సర్దుబడినది. కాని మఱుల శాసన సభ వారు దానిని ప్లాపింపగోరిరి. కావున ప్రభుత్వము మఱుల నానోష్ పోక్ హౌండున పరిశ్రమాధికారి నేర్పించి స్థాపించుదురు. అవసరము వెంబడిని సహాయాధికారిని గూడ నియమింతురు. (ఆ.నెం.)

నేపాలు ఖోషాలోనున్న దేశమని చెప్పవచ్చును. నిజమైన ఖోషాపద్ధతి చాలనుంచి నవీకరణయ్యి మరువూడు తని వాళ్ళ మానెనుగారు కెప్పి ముగించిరి.

సైన్యాధిపతి: హిందూదేశము

కంక్షతాలో హిందూ సైన్యాధ్యక్షులను భవారు
గారి ప్రదమగు సహకారమును సూచించుచున్న
సమయమున, ఇంగ్లండులో సివిలు సర్వీసుబిల్లును
ప్రభువుల సభవారు మూడవమా రంగీకరించి కృత
కృత్యులయిరి. ఈబిల్లు, ఉక్కుచట్టమును మరింత
బలపరచునని చెలువనవరము లేదు. స్వపరిపాల
నాభివృద్ధికి ప్రతికూలముగు ఏర్పాటు లిందుడుటచే,
స్వరాజ్యసత్వమువారి నూహలు సఫల మగుట
కవకాశము గనుపించదు. అది యటుండ, హిందూ
దేశ సైన్యాధిపతి యగు జనరల్ బర్డువుడ్ గారి సమ
యముననే తమయభిప్రాయములను వెల్లడిజేసిరి.
వీరికి పూర్వము సైన్యాధిపత్యము వహించిన
కీర్తికేళులగు రాలిస్సను ప్రభువుగారు, హిందూ
దేశ మొకజాతి గాదనియు, హైందవసైన్యమును
నిర్మించుటకు సాధ్యపడదనియు మున్నగు సంగతు
లను స్పష్టముగ చెలిపిరి. రాలిస్సను ప్రభువుగారు
పైనికు లగుటచే, వారికి దిష్టమే అంతగ తెలి
యదు. మనోభిప్రాయములను దాచిపెట్టు నిపుణత
గనుపించదు. బ్రిటీషు ప్రముఖుల నిజాభిప్రాయ
ములు వెలువడుట మంచిదే. ప్రజల కేసంగతియు
తెలిసియుండును. రాలిస్సను ప్రభువుగారి ప్రసంగము
దేశమునందు కొంతవర కాశ్చర్యము గలుగజేసి
నను, మిలిటరీ యుద్వ్యోగులతో బాటు సివిలు
ఉద్వ్యోగులను ఇట్టి యభిప్రాయములనే లోలోన
గలిగియున్నారని, వారి స్వలంఛన తెలియుచునే
యున్నది.

ఇండియా మంత్రి యగు బర్క్లెహ్ పాడ్డు
ప్రభువు గారి పరిపాలన గావించిన ప్రసంగమునందు,
హిందూదేశమునందు జాతీయత లేదని, నిస్సందేహ
ముగ చాటిరి. అందుచే ఉభయలమధ్య నెక్కుడు
తారతమ్యము గనుపించదు. రాలిస్సను ప్రభువు
స్థాన మాక్రమించిన సూతన సైన్యాధిపతి యగు
జనరల్ బర్డువుడ్ గారు హిందూదేశమునకు సయన
మగు సమయమున, మిక్కిలి సుకుచితాభిప్రాయము
లను వెల్లడిజేసి, ప్రతిపక్షపాదము మారలేదని
గనుపరచిరి. హిందూదేశము అసంభవముగు ఫలము
నాశించుచు ఆశాంతిని గనుపరచుచున్నదని బర్డువుడ్డు
నేనాని తలంపు. అసంభవముగు కోర్కె ఎద్ది? అది
స్వరాజ్యమే యగుచో, వీరి వాక్యములు రాజ్యాంగ
సంస్కరణప్రణాళికకే విరుద్ధము. మరియొక సంగ
తిని గూడ పేర వివరించి ప్రజలకు నిజసందర్భము
లను తెలుపఁగల సమాచారము, సంతోషకర వస్తువు.
ప్రభుత్వమువారు నిరంధములను తొలగించగలరు
గాని, నిర్మాణస్థంబులగు కార్యములను నిర్వ
హించగలరని, బర్డువుడ్డుగారి తలంపు. దీనియర్థ
మేము : భారతీయులు వారి ముక్తిని వారు సాధించు

కొనవలయు ననియే గద. ప్రభుత్వమువారు స్వపరి
పాలనము నిచ్చుట పొసగదనియు, స్వరాజ్యమును
ప్రజలే నిర్మించుకొనవలయునని, బర్డువుడ్డుగారి నుడు
వులవలన తేటపడుచున్నది.

ఈవిషయమును గాంధీమహాత్ము డెన్నిమార్లు
చెలిపినను, ప్రజలకు నచ్చలేదు. సైన్యాధిపతియే
నొక్క వక్కాణించుటచే, ప్రజ లికనయినను
స్వరాజ్యనిర్మాణమును చేపట్టి, గమ్యస్థానము జేరుట
ధర్మము గాదా? బర్డువుడ్డుగారి ప్రసంగముబట్టి సైన్య
స్వయము తగ్గననునాశ గనుపించదు. దేశమునం
చెన్నియో యువద్రవములు గలుగునని వీరు
హెచ్చరించిరి. బాల్లివిష్టు ప్రచారమునుగూర్చి
భీతి గనుపరచిరి. దేశరక్షణవశ్యకత యధికముగ
గలదని, వీరు విశదపరచిరి. దేశమునం చెప్పుడును
ఏదియోయొక యువద్రవము గలదని చెప్పి, మిలి
టరీఖర్చును కొనసాగించుట యాచారమయినది.
ఆయాచారమును బర్డువుడ్డునేనాని వివరణలేదు.
దేశమునందు సత్వరాభివృద్ధి జరుగుట యపాయ
కర మని వీరు చెలిపినవిషయము, అధికారసాంప్ర
దాయమున కనుగుణముగనున్నది. చీకటి లో
దూకగూడదని వీరు ప్రభుత్వమును మంద
లించుచున్నారు. సాహసకార్య
ముల కలవాటుపడిన సైన్యాధికారులు,
ప్రభుత్వమువారి కెక్కుడు ధైర్యసాహసములను
పురికొల్పుటకుమారుగ, వెనుకడుగు వేయగోరుట,
విచిత్రముగ దోషకమానదు. మిగిలిన దేశము
లన్నిటిలోను స్వపరిపాలనాభివృద్ధి నిరాటంకముగ
జరుగుచుండ, హిందూదేశముపట్ల నింత యను
మాన మేలనో చెలియకున్నది. బర్క్లెహ్ పాడ్డు
ప్రభువుగారి ప్రసంగమునకు విమృత బర్డువుడ్డు
నేనాని ప్రసంగించి, ప్రజాశయములను భగ్నము
చేసిరి. భారతవర్ష మికముం చెట్టికార్యక్రమము
నవలంబించినను, అయ్యది స్వతంత్రమై, ఆత్మ
విశ్వాసపూరితమై, స్వశక్తిని పెంపుజేయునదిగ
నుండవలయునని, దూరదృష్టిగల వారెల్లరు అంగీక
రింకమానరు.

జయశ్రుతి

జయశ్రుతి పరిపాలనముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు
సంతృప్తి గనుపరచినను, ప్రజల కది తృప్తిగొలుప
జాలదు. 1924 సంవత్సరపు జయిలు పరిపాలనపు
రిపోర్టు జూచిన, నివారించవలసిన యిబ్బందు లనే
కములు గలవనియు, పరిస్థితు లంతగ మారలేదనియు
గనుపించును. అసహాయవాదులు జయిల్లోకి
ప్రవేశించక పూర్వము, జయిలు ఇబ్బందులు వెలు
పలివారి కంతగ తెలియలేదు. ఇప్పటి కయినను
ఆయిబ్బందులు తీరలేదు. ఖయిదీల సంఖ్య 1924
సంవత్సరమున దగ్గిపోయెను. ఇందుకు, మాషిఖా
ఖయిదీలను పలువురను వదలిపెట్టుటయే కారణ
మని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. అంతియగాక, రెమి
పన్ పద్ధతియు జయిలు నిర్బంధితుల సంఖ్యను
తగ్గించుటకు తోడ్పడెను. అస్తికి సంబంధించిన
నేరము లధికమగుట శోచనీయము. ఇట్టి వారి
సంఖ్య 10955 నుండి 11572 వరకు పెరిగెను.
ఇందుకు కఠవు, వరదలు, కాటకము మున్నగునవి
కారణ మని నివేదిక తెలుపుచున్నది. దారిద్ర్య

బాధచేసి దొంగతనములు హెచ్చగుటకు కారణ
ముగ నున్నది. దీనిని తొలగించుటకు శిక్షలను
విధించినంతమాత్రమున ప్రయోజనము గలుగ
జాలదు. "రాజద్రోహము మున్నగు లాఠిర్లరు
లకు భంగము కలుగజేసెడి చేరముల క్రింద,
ఖయిదీల సంఖ్య దగ్గెను. క్రమక్రమముగ క్షీణించు
చున్న అసహాయోద్యమ సంచలనము తగ్గు
టయే యిందుకు కారణ" మని రిపోర్టు చెలుపు
చున్నది. సబ్ జయిల్లో విచారణక్రింద నున్న
ఖయిదీలలో 10 మంది పారిపోయిరి. 17 మంది
చనిపోయిరి. సివిలు ఖయిదీల సంఖ్య హెచ్చెను
ఇందుకు, డబ్బుయిబ్బందియే కారణమని సూచింప
బడెను. సివిలుజయిలుపట్ల పూర్వము భయముండె
డిది. ఇయ్యది అవమానముగ భి వివరించెడిది.
ఇప్పుడటలుగాక, న్యూనత తగ్గిపోవుచున్నదని,
రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఇట్టి స్థితి సంభవించు
చున్నపుడు, సివిలు జయిలు శిక్షను తొలగించ
టయే సమంజసము. ఏలనన, నాగరికదేశములలో
నిట్టి శిక్షను దొలగించిరి. హిందూదేశములో దీనిని
నిలిపియుంచుట భావ్యము గానేరదు. "చదువు
నేర్చిన ఖయిదీలసంఖ్య దగ్గుటకు, అసహాయోద్య
మమునకు సంబంధించిన ఖయిదీలసంఖ్య తగ్గుటయే
కారణ"మని నివేదిక చెలుపుచున్నది. విడిఖయిదు
శిక్ష విధింపబడిన వారి సంఖ్య హెచ్చెను. కఠిన
శిక్షను పొందిన వారి సంఖ్య తగ్గెను. కాని, దీర్ఘ
శిక్షలు విధించుట సామాన్యమయినది. ఇంతకు
పూర్వము శిక్షబడి తిరిగి ఖయిదులో ప్రవేశించిన
వారి సంఖ్య హెచ్చెను. ఇందును బట్టి చూడ,
జయిలు నిర్బంధములు ఖయిదీల హృదయమును
సంస్కరించుటకు తోడ్పడుటలేదని తోచును. అట్టి
సంస్కరణము జరుగనంతవరకు, జయిలు నిర్బంధ
ములు ప్రయోజనకరము గాజాలవు. నాగరిక
దేశములలో నిందుకొరకు జేసెడి ఏర్పాటు లీ దేశ
మున గానరావు. విడిఖయిదుశిక్ష విధింపబడిన
వారిని విద్యాదియోగ్యతల ననుసరించి స్వేచ్ఛలుడివి
జనులో నుంచుట కేర్పాటు చేయబడెను. కాని,
శిక్ష విధించెడి కోర్టు లీ యవకాశ నుపయోగించుట
లేదు. ఈతరగతిలో జేర్పబడిన వారు దాదాపుగ
లేనేలేరని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. తంజా
వూరులో నెలకొల్పబడిన బోర్డ్స్టలు పాఠశాల
శిక్షపడిన బాలురప్రవర్తనమును చక్కబరచుట
కుద్దేశింపబడెను. ఇందలి ఏర్పాటులు రిపోర్టులో
వివరింపబడెను. జయిల్లోనుంచి 16 గురు పారి
పోయిరని తెలియుచున్నది. జయిలు పరిపాలనపు
రిపోర్టునందెల్ల దుఃఖకరమగువిషయము, చెబ్బల
శిక్ష లధికమగుటయే. జయిలునేరములక్రింద శిక్ష
విధించుటకు సూచరింపబడుటకు సర్వాధికార
మిచ్చుటవలన, మిగుల నష్టము వాటిల్లుచున్నది.
ఇట్టిశిక్షలసంఖ్య 3434 అని సూచింపబడినది. సెం
ట్రలు జయిల్లోకెల్ల వెల్లూరుజయిలులోనిట్టిశిక్ష
లధికము. పిమ్మట మద్రాసు, నేలం జయిల్లో సధి
కముగ నుండెను. ఇల్లా జయిల్లోకెల్ల కడ్డలూరు
జయిలులో శిక్షలసంఖ్య విస్తారముగ నున్నది.
ఇందుకు, మధురప్రచారకులకు విధించిన యధిక
శిక్షలే కారణ మని తెలియుచున్నది. దేశనేపనిమి
తమై పాటుపడెడి వారి నిట్టిశిక్షలసాల్పేయుట,
ఘోరము. ఇట్టివారు దుండగ్గడని తలంపజాలము.

ప్రభుత్వమువా రివిషయమై విచారణజరుపకుండుట శోచనీయము. ఇతర జిల్లా జయిల్లలోగూడ నిట్టి శిక్షలు విధింపబడెను. జయిల్ల ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కామరాను గా రీషద్దీని సమర్థించుచున్నారు. కానిస్ర మవసరమని వీరు సమర్థించుచున్నారు. దెబ్బలశిక్షలు మితి మారి నటుల దోచును. కోయంబత్తూరు, నేలం, జయిల్లలో ముప్పదిదెబ్బలు విధింపబడెను. వెల్లూరు జయిల్లలో నొకరికి 20 దెబ్బలు విధింపబడెను. తంజావూరు బోర్ స్టలు స్కూలులో గూడ బాలునిపై 20 దెబ్బలను విధించుట ఘోరము. పారశాలాధికారి కి దెబ్బలశిక్షపై ఎక్కుడు సమ్మకము గలదు. తరుచుగ నిట్టిశిక్షలను విధించుటవలన నష్టము గలదని, సూచించుటగారిని పై యధికారులు మంద లించెదట. జయిల్ల శిక్షక్రింద, సంకెళ్లు విధింప బడిన వారి సంఖ్య గూడ హెచ్చుదల జూపెను. ఆహారపదార్థములక్రింద, ఖర్చు తగ్గింప బడుట, నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. ఆహారపు ఏర్పాటులు ఎప్పటియట్ల అసంతృప్తికరముగ నున్నవి. జయిల్లఖర్చులు తగ్గినందులకు సంతృప్తి గలుగజాలదు. విశాఖపట్టణము, రాజమండ్రి జయిల్లలో, మరణముల సంఖ్య విస్తరించుట, జయిల్ల పరిపాలనమునకు గౌరవదాయకముగాదు. జయిల్ల పరిపాలనము విషయమై ప్రజాప్రతినిధు లెక్కుడుశ్రద్ధ వహించినగాని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు చక్కబడనేరవు.

నూలుచందా: అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘము

నూలుచందాను గూర్చి యోచించుటకు, అక్టోబరు 1 వ తేదిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము గూడునటుల, కలకత్తాలో సమావేశ మయిన కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభవారు తీర్మానించిరి. నూలుచందాను రద్దుజేయవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు 'గోరువో', తాను అడ్డుపడ నని గాంధీమహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలిపెను. కాని, అక్టోబరునెలనరకు నూలుచందాను కొనసాగింప దలచువో, సంవత్సరాంతమువరకు ఏల సాగింప గూడదో తెలియదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు గాంధీ-దాసు ఒడంబడికను కొనసాగించుట కంగీకరించెదమని చెలిపెరట. కాని భావినిర్ణయ మెటు లుండునో తెలియదు. నూలుచందా విజయము గాంచనివో, కాంగ్రెసు సభ్యుల యలసభా వ మేయిండుకు కారణము. రోజుకొక అరగంట నూలు వడుకుట, న్యూనము గాని, ధర్మవిరుద్ధము గాని కాబాలదు. స్వప్రయత్న బలమున కిది ప్రధానచిహ్నము. భారతీయులకు స్వతంత్రతక్తిపై నాశపురికొల్పుట కిది ప్రధానసాధనము. అసహాయకార్యక్రమము నిలిచిపోయి, గౌరవప్రదమగు సహకారమునకు చోటిచ్చిన సమయమున, నూలుచందా యొక్కటియే విదేశ వస్తు బహిష్కారవశ్యకతను, కద్దరు నిర్మాణావ సరమును బోధించును. ఇయ్యది సామాన్యవిషయము గాదు. ఇంగ్లండులోగూడ, విదేశవస్తుబహిష్కారముగూర్చి యాలోచన జరుగుచున్నది. విన్స్టన్ చర్చిల్ మంత్రిగా రిటీవల లండనులో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లండు సాధ్యమగునంతవరకు విదేశవస్తువులను కొనుట మానివైచి, వీలగుచో వానిని ఇంగ్లండునందే తయారుజేయుటకుగాని

లేనియెడల నవిలేకుండ జరుపుకొనుటకుగాని ప్రయత్నింపవలెనని కోరిరి. బ్రిటీషు వస్తువులను మాత్రమే గొనుడని, హెచ్చరించుటకు ప్రత్యేక సంఘ మేర్పడినది. ఐశ్వర్యముతో తులదూగెడి ఇంగ్లండ్ యిటు పలుకుచున్నపుడు, హిందూదేశ మేమి చేయవలయునో యూహింపవచ్చును. స్వరాజ్యపక్ష సభవారు గౌరవప్రదమగు సహకారమును బోధించుచున్నను, ప్రజలు అందలి ముఖ్యమగు పరతును మరచి గౌరవభంగ మగు సహకారము నవలంబించుట పొసగ వచ్చును. నాయకులు తమవిధిని మరచి, మామూలుత్రోవల దొక్కవచ్చును. అట్టిసితికలు గకుండ, నిర్మాణకార్యక్రమము స్వతంత్రతక్తిని వృద్ధి జేయగలదు. నూలుచందా యిందుకు ప్రోద్బల మొసగ గలదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ గూడులోపల, నూలుచందాను జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు నాయకులు దీక్ష బూనుట యవసరము. ఆంధ్రదేశ మీ విషయమై శ్రద్ధ దీసికొని మార్గము జూపుట ముఖ్యము. రాజాపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభవారు అనుకూల నిర్ణయము గావించి, మహాత్ముని ప్రయత్నములకు తోడ్పడెదరు గాక!

నేపాళము

స్వతంత్రహిందూసంస్థానము నేపాళ మొక్కటియే. హిందూవులకు పరిపాలనాసామర్థ్యము గలదని తెలుపుట కీ సంస్థానము పనికివచ్చును. నేపాళ సంస్థానము సంస్కరణము లనేకములను తలపెట్టినది. చిరకాలమునుండియు పాడుకొని యున్న బానిసపద్ధతిని మహారాజుగారు నిర్మూలించ దలచిరి. వీరి నిశ్చయము పాశ్చాత్య ప్రపంచపు టభినందనములకు బాత్రమయ్యెను. బెంగాలు ఏషియాటిక్కు సంఘ కార్యదర్శులగు వాన్ మేనన్ గారు, కలకత్తాలో విటీవల నేపాళముగూర్చి గావించిన ప్రసంగము ముచ్చటగ నున్నది. పాశ్చాత్యులకు సయితము నేపాళదేశ మచ్చెరువు గలిగించిన విధము వీరి యుపన్యాసమునందు గనుపించును. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య నాగరిక సమ్మేళనము నేపాళ సంస్థానమునందు గనుపించు నని, ఉపన్యాసకులు చెలిపిరి. నేపాళదేశప్రజలముఖములలో సంతృప్తియు, సాఖ్యమును తాండవమాడు చుండు ననియు, హిందూదేశమునందు కన్న నేపాళదేశములో ప్రజ లెక్కుడు చిరునవ్వుతో మెలగెద రనియు, వాన్ మేనన్ గారు చెప్పటకు కారణము గలదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి నేపాళదేశమునకును, పరాధీనమగు హిందూదేశమునకును ఇట్టి భేదము గనుపించుట సహజము. అనుకూలపరిస్థితులు చేకూరువో, భారతీయులుగూడ సంతోష సాఖ్యములలో నోలలాడుచుండు రనుటకు సందియము లేదు.

అడవులు

అడవులగూర్చి వైటు హెడుగారు చేసిన సూచనలు ప్రభుత్వమువారి కయినను తృప్తిగోలుపలేదు. పంచాయతుల సామర్థ్యముగూర్చి వీరికింకను నమ్మకము గుదురలేదు. పంచాయతుల కన్ని యడవులను స్వాధీనపరుప వీలులేదని వీరి యుద్దేశ్యము. స్థానికాభిప్రాయమును కనుగొనుట

కయినను వీరు పూనుకొనలేదు. రయితుల అడవులను రివిన్యూశాఖవారికి ట్రాన్సుఫరు జేయుమని మాత్రము వీరు సిఫార్సుజేసిరి. కాని, ఏశాఖకు ట్రాన్సుఫరు జేసినను, ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలుట కవకాశమున్నగాని ప్రయోజనము లేదు. పంచాయతులవిషయమై వైటు హెడుగారు చెలిపిన సూచనలతో ప్రభుత్వమువారేకీభవించుటలేదు. పంచాయతులకు తగిన యనుభవము చేకూరుటచే, అడవుల విభజనము వెంటనే జరుగవలయునని ప్రభుత్వమువారి భిప్రాయపడిరి. ఇట్టివిభజనముగూర్చి విచారించుటకు స్థానికసంఘముల నేర్పరుపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఈకమిటీలకు అధ్యక్షులు, కలెక్టరుగ నుండవలయును. ఫారెస్టు డివోగియు, కలెక్టరు నియమించెడి ముగ్గురు అనధికారులును ఈసంఘమునందు సభ్యులుగ నుండవలయునని, సూచించబడినది. కమిటీల ఏర్పాటు ఎంతమాత్రము సంతృప్తికరముగ లేదు. పంచాయతులు తగినయనుభవమును గడించినపుడు, వారెన్నుకొనిన ప్రతినిధులతో కమిటీల నేల ఏర్పరుపగూడదో తెలియదు.

నేనుగుప్తాగారి విజయము

కలకత్తా కార్పరేషనుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన నేనుగుప్తాగారిని భారతవర్ష మభినందింపకమానదు. కీర్తికేసులగు దేశబంధు దాసు గారిభారమంతయు నేనుగుప్తాగారిపై బడెను. వీరు బెంగాలు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులుగ నియమితులయిరి. అట్టితరి, వీరే కార్పరేషను అధ్యక్షులుగ నుండవలయునను కోర్కెయందు విశేష మేమియు లేదు. గాంధీమహాత్ముడు సందియములనెల్ల దీర్చి, నేనుగుప్తాగారిని కాంగ్రెసుసంఘమువారు పేర్కొనునటుల ప్రోద్బలపరచిరి. కలకత్తా కార్పరేషను సభ్యులు, కాంగ్రెసు నియామకమును గౌరవించి నేనుగుప్తాగారి నెన్నుకొని, కృతకృత్యులయిరి. చిత్తరంజనదాసుగారి యడుగుజాడల నడుచుటకు, నేనుగుప్తాగారు వాగ్దానముజేసిరి. వీరియాధిపత్యము క్రింద కలకత్తా కార్పరేషను ఆదర్శప్రాయమై, స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధికిని, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికిని తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. కలకత్తా కార్పరేషను చూపిన యుత్సాహమును, ఇతర నగరములలోని స్థానిక సభలు గూడ చూపుట వివేకము. నేను గుప్తాగారి విజయము, చెన్ననగరమునందు నూతనోత్సాహము గలిగించుటకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము.

సర్వపక్ష మహమ్మదీయసభ

వర్జప్రాతినిధ్యము గోరుచు సభ్యులు నియమన్యాసము

అమృతసరము, జూలై 17.—సర్వపక్ష మహమ్మదీయ సమావేశమున కధ్యక్షతవహించిన మహమద్ యిక్బాయిలుఖానుగారు లక్నోయొడంబడిక మారవలెననియు, వర్జప్రాతినిధ్యము మహమ్మదీయరక్షణ కల్యణసరమనియు, ప్రస్తుత పట్టి ప్రాతినిధ్యము దీసివేయుటకు దేశమునందు తగినంత జాతీయభావ మేర్పడలేదనియు/నుడిపిరి. (అ.ప్రె)

టడలు

హిందూలు, జూలై 17.—'మాల్యా'యొడ బొంబాయి 11 వ తేదీ తిహారులో బయలుదేరి యేడవరపు 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఛేరి, నాడే సాయంకాలము 8-80 గంటలకు బళ్లారిలోపాడెను. (అ.ప్రె)

కొన్ని సాంఘిక సమస్యలు

వాసిని పరిష్కరించు విధము

ఆర్. మార్యనారాయణరావుగారి యువన్యాసము

భారత సేవకసంఘసభ్యుడగు ఆర్. మార్యనారాయణ రావుగారు నిన్నటి సాయంత్రమున, జేనిఫుమిను పతనాలయ మునందు జరిగిన సభలో ప్రస్తుతము ప్రజలు ఎక్కువ శ్రద్ధపుచ్చు కొనవలసియున్నారని, "కొన్ని సాంఘిక సమస్యలు"ను గురించి ప్రసంగించిరి. గౌ. జి. ఎ. నక్షత్రముగారాసభ కార్యక్రమమును విహించిరి.

చాలామంది ప్రజలు, అందు ముఖ్యముగా రాజకీయము లుండునట్లు శ్రద్ధపుచ్చుకొనువారు, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము వచ్చినయెడల సాంఘిక సమస్యలను తగిలములో పరిష్కరింప వచ్చునని చెప్పుచుందురనియు ఆసిద్ధాంతమునూతనంతరమున నంగీకరింపజాలనియు సుపన్యాసకుడు సుత్తివెను.నిజమున అభివృద్ధి జరుగవలెననినచో, రాజకీయ భిన్నాభిప్రాయములు, సాంఘిక కాది ఇతర అభివృద్ధులుకూడ జరుగవలెననుసంఘములో తాను సభ్యుడు గనుంటినని నుడివెను. అందుచే సాంఘిక సమస్యల బాగుగ పరిశీలించి పరిష్కరించుటకు శ్రద్ధబూనవలె నని అతడు గోచెను. సంఘమును బాధించుచున్న సమస్యలకు కారణములను గమనించినంతమాత్రమున చాలదు. వాసిని పరిష్కరించు విధ ములను గూడ గమనించి వాని సుపయోగింపవలెను. అట్టి సమస్యల పరిహారమునకు మన ముపయోగించు నివారణోపాయము లొక్కొక్కప్పుడు విఫలమయియునను, అందువలన నష్ట మేమియు లేదు అనినూడ నొకవిధముగ సుపయోగకరములేయినను, ఒక మారు విఫలమయిన యెడల, అంతకుంటే మంచియుపాయమును వెతుకుటకు ప్రయత్నించుటకు కారణ మేర్పడును.

ప్రాచీన భారతదేశమున సంఘమునందుగల ఆచర్య మిప్పుడు గోల్పోయితిమి. సంయుక్త కుటుంబము పద్ధతిని జూడుదు. కుటుంబముయొక్క తేమమునకు ప్రతిసభ్యుడును అందు బాధ్యత వహించును. గ్రామసమదాయమునందుగూడ ప్రాచీనకాల మున నిట్టి సమిష్టి భావమే కలదు. కాని నాగరికత అభివృద్ధి నందిన అసమిష్ట కాలమున గ్రామములందును కుటుంబములందును విభేదములు వ్యాపించుచున్నవి. కుటుంబములందును గ్రామము లందును తిరిగి ఏకమై సమిష్టి భావమును గలుగ జేయటకు మార్గములేమి యను విషయమును సాంఘిక సమస్యలందు పాల్గొనువారు శ్రద్ధవహింపవలెను.

ప్రస్తుత దుస్థితికి(నేను) అనుభావము అధికముగ వ్యాపి చుటే కారణము. ఆభావమును తొలగించిగాని ప్రస్తుత స్థితి చక్కబడజాలదు. అందుకు సహకారోద్యమమే మంచిసాధనము. ఈయద్యమము విధిండును, కలహములతో నాశనముగ న్నితుండి సంపదలతో తుల తూలనట్లునచ్చెను. విధిండు నలతో భారతదేశముగూడ న్యనసాయక దేశమగుటచే సహకారోద్యమము భారతదేశ కుపకరించును. అన్ని సాంఘిక వ్యాధులకును సహకారోద్యమమే సర్వతోగ నివారణగ సుపయోగించుననుట యందాశ్చర్యములేదు. మన గ్రామములందు కాంతిని అన్వేష్యమును వ్యాపింపజేయుట కిదియొక మార్గము.

నాగరికత అభివృద్ధినిందినకొలది, సాంఘిక సమస్యలు గూడ నధికమగుచున్నవి. పట్టణము లధికమగుటతో గ్రామముల నుండి క్రొత్తగా వచ్చినవారు, అపరిచితములగు పరిశితులతో పడి, గ్రామములలోని సమిష్టి భావమును వదలి, ఎవరివారే అను భావముతో ప్రవర్తించుచున్నారు.

ప్రస్తుతము గల సాంఘిక సమస్యలన్నియు ఒకటిపైనొకటి యాధారపడియున్నవి! జనము క్రిక్కిరిసి నివసించు సమస్య పై ఆ రోగ్యము. ఆ రోగ్య సమస్య పై పని తేయు శక్తి సమస్య ఆ సమస్య పై ఆదాయ సమస్య ఆధారపడియున్నవి. వీనిని బట్టిజూడగా జనసమృద్ధియును తొలగించి మంచి గృహవసతుల నేర్పరచినయెడల సాంఘిక సమస్యల నివారించుటకు తోడ్పడగలదు.

తరువాతి ప్రశ్న, కార్మికులకు కూలి సరిపోవుచున్నదా? దానిని వారెట్లు చెచ్చించుచున్నారు అనునవి. ఎక్కువ కూలి దొరకినచో ఎక్కువై భోగములకొరకు చెచ్చించెద రను సిద్ధాంతము గలదు. ఏది ఎట్లున్నను, ఎక్కువ వేతనములు దొరకిన యెడల ఎక్కువ పోషకములతో జీవించెదరు.

కార్మికులయందు చాల బుణ్ణాధానము జూచుచున్నాము. ఇందుకు కారణమేమను ప్రశ్నను విచారించుట కుత్సాహలముగ నుండును. ఈ బుణ్ణాధాన పరిణామముల యెడల ఎక్కువ గావించు

టారిఫుబోర్డు విచారణ

ఉక్కురక్షణ శాసనమువలన దొరతనము ఒకకోటి రూపాయలు లాభముగొట్టుట

నేతుమూలోజి హరిదాసు, బి. వి. త్రివేదిగార్ల సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 17:— బొంబాయి యువవన రక్షల సంఘమువరపున నేతుమూలోజి హరిదాసు, బి. వి. త్రివేదిగార్ల నేడు టారిఫుబోర్డునందు సాక్ష్య మిచ్చిరి. స్వీయాభిప్రాయ మును గూడ త్రివేదిగారు బోర్డున తెలిపించిరి. ఉక్కు-పరిశ్రమ సంవర్ధమున గావింపబడిన విచారణ బహుత్వోదరగ జేయబడె ననియు, దిగువతి చేయబడు ఉక్కుపై విస్తారము సుంకములు వసూలుచేసినయెడల ఇనుపవ రక్షల వ్యాపారమునకు న్యాయదారుల కు గలుగు నష్టమును తా మప్పుడు గ్రహించజాలక పోయిరని కార్యదర్శి చేతను బంపబడిన స్టేటుమెంటునందు ఇనుపవ రక్షల సంఘము చెల్వెను. ఒక సంవత్సరమునలన గలిగిన అనుభవముచే ధరలు పెంచుటచే సరకు గొనువారు లేరనియు, వ రక్షము పాడగుచున్నదనియు, చాల పెట్టుబడిగనము సరకురూపమున నున్న దనియు, ధనముకొరకు తక్కువవెలకు నష్టముపై సరకు అన్యులపిచ్చుచున్నదనియు సాక్షులు చెప్పిరి. అనవుచుంక ము లు వి ధిం చుట చే 1 1/2 కో టు ల రూ పాయ ల ను దొ ర త న ము వ నూ లు చేసి యేబదితలు మాత్రమే తాతా కంపెనీకి జాంటీగా నిచ్చి మిగిలిన కోటి రూపాయలను ప్రభుత్వము లాభము గొట్టె ననియు సాక్షులు చెప్పిరి. అదనముగ రివిన్యూను సంపాదించుట దొరతనమునకు న్యాయముగ లేదని సంఘాభిప్రాయము. కాబట్టి అనులునందున్న శాసనము షెడ్యూలు రాబోవు భారత శాసన సభయందు సవరణ గావించవలసి యున్నది. కేవలము జాంటీ రూపమున ఉక్కు-పరిశ్రమకు రక్షణ మియవలయు నని సంఘ ము సూచించెను. తాతా కంపెనీయందు తయారు కాబడు చున్న నారసములు, ఉక్కు-క్షేటు గాల్పనైజాడు షీటులపై అదనముగ పన్ను విధించ గూడదని సూచింపబడెను.

త్రివేదిగారి స్టేటుమెంటు

ఉక్కునకు రక్షణ మియవడిన పిదప ఆపరిశ్రమపరి శితులు అనుకూలముగ నున్నవని తనయభిప్రాయ ముని త్రివేది గారు చెప్పిరి. టున్నునకు 7/6 షిల్లింగులు మోత కూలి వసూలు చేయబడుచున్నను 1924 అక్టోబరునందు వలె దిగువతి చేయబ డిన ఉక్కునకుపుల ధర చాల తక్కువగానున్నదనియు, అట్లే మరి కొంతకాలము ధరయుండవచ్చుననియు త్రివేది గారు నుడివిరి. 1927 మార్చి నెలాఖరువరకును రక్షణము నిచ్చుట మానవలదని సాక్షి చెల్వెను. నూటికి పదిరూపాయలు మాత్రమే సుంకమును దిగువతిసరకుపై విధించి భారతదేశమందు దయారు కాబడుచున్న ఉక్కునకు కేవలము జాంటీ నీయ

చున్నది. సహకారసంఘముల నివేదికజూచినచో నీవిషయము స్పష్టపడగలదు. ఈ విషయమున జనాభా లెక్కలో నొక ఆశ్చర్యకరమగు విషయము గాన్పించును. నే న్య మొ న ర్చు ధూ మి య జ మా ను ల స ం భి చాల తగ్గినది. ధూములు బీరుకైతుల చేతులలోనుండి ధనస్వా ములచేతులలోనికి పోవుచున్నవని ఇందువలన భయమగుచున్నది. ఈపద్ధతి ఇంకను వ్యాపింపకపూర్వమే తగు నిరోధోపాయ ముల నాలోచింపనియెడల నెట్టి విపరీతఫలితములు గలుగునో చెప్పజాలము.

మరియొక విషయము. నిమ్నజాతుల సమశ్శ పల్లెటూళ్ల యందు వీరినితినభివృద్ధిపరుచుటెట్లు! ప్రస్తుతము వీరి దుస్థితికి వారి ఆర్థిక నిస్సహాయస్థితియేకారణము. ఆర్థికస్థితి బాగుగను న్న ప్రదేశములందు, నిమ్నజాతులస్థితి చాల బాగుగనున్నది. సాంఘిక సమస్యలయందు శ్రద్ధగలవా రివిషయమున నెక్కువ శ్రద్ధదీసికొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు తాము నిమ్నజాతులకు ధూములనిచ్చి వారిస్థితి నభివృద్ధిపరుచుచున్నావని చెప్పుచున్నా రు గాని వారిస్థితి ఏమాత్రమును అభివృద్ధినిొందుట లేదు.

అధ్యక్షుడు సభనుముగించుచు, సంఘమునకు రాజకీయ నాయకు లెట్లు ముఖ్యమో సాంఘిక సంస్కారములగూడ నంత ముఖ్యమనినడిచి, ఉపన్యాసకుడు, సాంఘిక సమస్యలగురించి యువవలందు శ్రద్ధను గలుగుజేయుట కొనర్చిన ప్రయత్నమును ప్రశంసించిరి.

వలయునని బోర్డువారు దొరతనమునకు సిఫార్సుచేయవలయునని త్రివేదిగారు సూచించిరి. ఒక సంవత్సరమందుండి యియబడు చున్న రక్షణమువలన దేశవదేమనగా, న్యాయదారులు పెంచు ధరలకు సరకును గొనజాలకుండుటయొక్క వ రక్షలు సరకును చౌకగ నష్టమునకు అన్యులపిచ్చుచున్నది. అందుచే వారు చాలనష్టము నొందుచున్నారు. ప్రస్తుతము ఉక్కు పరిశ్రమ చాల శ్రద్ధగ నున్నది. లెక్కలు తారుమారైనవి. మూలధన ము సరకు రూప మున మూలుగుచున్నది. పరిశ్రమకు కొంత ఉపశమనము లభించినను వ రక్షము చెడిపోవుచున్నది. నిరుడు దొరతనమునకు సుంకములవ్వారా రూ 2268,9000 లు లభిం చె ను. ఇం దు లో రూ 652,4000 లు మాత్ర మే దొరతనము జాంటీగా నిచ్చెను. కాబట్టి నిరుడు ప్రవేశ పెట్టిన దిగువతిసుంకములు చాల పెంచుచు నున్నవి. గవర్న మెంటును టారిఫుబోర్డును నిర్ణయించిన విధానము ప్రకార ముగ తాను మాట్లాడుచుంటినని అగ్యక్షునకు త్రివేదిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. వారు విధించిన విధానమునకు డిస్క్రిమినే టీంగు ప్రాటెక్షను అనిపెరు. ఈ విధానము ప్రకారముగ ఏవ న్నవునకైనను అనసర మైనప్పడే రక్షణ మియవలయును. ఇది వరకే అధికముగ వసూలుచేసిన సుంకములను బట్టి చూచినచో నిక అదనముగ సుంకములను వసూలుచేయుట నానశ్శక మని తోచకమానదు. అధికారసంవత్సరాంతరమువరకును ఈ అం శమును నిస్పృహవలసినదని సాక్షి కోరెను. అప్పుడప్పుడు ఆక స్పాత్తుగా సుంకములను విధించుటచే వాణిజ్యము తారుమారగు చున్నది. వాణిజ్యపు లెక్కలను అప్పటికి నేకరించి, బడ్జెటు కాలమందు అనసరమైనయెడల సుంకములను మార్చి యందు పెంచుచేయవచ్చును.

బోర్డువారు పరిశీలనతో గూడిన రక్షణము నిచ్చుట యందు ఉక్కు పరిశ్రమయొక్క న్యాయదారులయొక్క తేమ ములను గాపాడవలసియున్నది. కాబట్టి వారి యిబ్బందిని గమనింపవలయుననియు, ఆయిబ్బంది తొలగింపబడనియెడల వారు భారతశాసనసభకు విజ్ఞప్తి బంపవలసియున్నదనియు సాక్షి తెల్వెను.

(ఆ. ప్రె.)

గుండేపల్లి, విస్సన్న పేట ఎనేట్ల జమిందారు శ్రీ మోతే నరసింహారావుగారి ఆదరణమున నెలకొల్పబడిన శ్రీరామా సినిమా, ఏజారు. సుప్రసిద్ధనట శ్రీరంగ తనూరుకాబడిన కలకత్తా మదన ఫిం కంపెనీవారి

ప తి భ క్తి - ప తి భ క్తి 18-7-25 తేది మొదలు. వారమురోజులు ప్రదర్శింప బడును. అద్భుతమగు కథ; ఆశ్చర్యకరమైన నాట్యము, సుందర మగు సీమలు, చూచి తీరవలెను. ప్రదర్శనకాలమును శ్రీ కేశవవతం రాజగోపాలరావుగారు (మెడలిస్టు) కథా సందర్భమును ఆనందదాయకముగ వివరింతురు.

దినమునకు రెండు ఆటలు మొదటి ఆట రెండవ ఆట 6 గం-45 ని. లకు 9 గం-45 ని. లకు రేల్వ వివరము:—జిర్కరుడు 1-0-0, మర్చి 0-12-0; బెంచి 0-6-0; చాప 0-8-0.

వి. కోటిలింగం మేనేజింగు ప్రొప్రైటరు

ధ ర స ర స ము జర్జనీ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు ప్రతిదీపమును బ్యాట్లీ, బల్బుతో సంపబడును

ఒవర్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
పెద్దలెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్వేల్ లెన్సు	3 0 0
,, పెంటాస్ బిగ్గలెన్సు	3 8 0
చేతిలాండరు 1 కి	4 0 0
ప్రశ్నక బ్యాట్రి 1 కి	0 10 0
ప్రశ్నక బల్బు	0 5 0
ఆటోసిగార్ లెటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లెటు 1 కి	0 1 2
వ్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రశ్నకము	
లక్ష్మీ వ ర్తకశాల	
తాపాలు పెట్టె నెం. 35, మద్రాస్.	

శ్రీమాన్ సత్యమూర్తి గారు

అంగ దేశమున కార్మికనాయకులను నిరసించుట

“స్వరాజ్యపక్షమువారిచే పంపబడిన ప్రతినిధియగు సత్యమూర్తిగారు అంగదేశమునకు వచ్చిరి” అని డెయిలీ హెరాల్డు ప్రతిక వ్రాసినది. పార్లమెంటు (కామన్సు) సభలో రామ్మెక్డావల్లు, కల్లులు జె. సి. వెడ్జివుడుగూ ర్హొసంగియ పన్యాసములను కఠినముగా విమర్శించుచు సత్యమూర్తిగారు వ్రాసిన వ్యాసము హెరాల్డు ప్రతికలో ప్రకటింపబడెను. “వీర్ధరును గూడ బర్మిను హెడు వింటర్నుగూర్చి పక్షముననే చేరిరి. బ్రిటను దేశమువారీసమయమునగూడ భారతీయులను స్పష్టికొందింపనిచో భారతదేశమునందలి శాసనసభలు మున్నగు ప్రజాప్రతినిధి సంస్థల నన్నిటిని స్వరాజ్యపక్షమువారు వశపరుచుకొని శాసనసభలలో అన్యంత్రములను కలుగజేసెదరు. అప్పటికిని బ్రిటిషువారు లొంగనిచో యితరసాధనముల ననలంబించెదరుగాని ఊరకపదలు వారుకారు. కార్మికనాయకులు భారతదేశము పక్షమున విఘటనలైరిగాన నాపక్షమువారు తమనాయకులకు మంచిపద్ధతిని నూచించుటవసరము” అని సత్యమూర్తిగారు వ్రాసిరి. (బ్రిటన్మును ప్రత్యేక లేఖనార్థం.)

అఖిలభారత జాతీయమహాసభా కార్యనిర్వాహక వర్గము

దేశబంధుని మరణమునకు సానుతాప తీర్మానము

నూలుచందా నెత్తివేయు విషయమై చర్చ అక్టోబరుమాసమునందు కార్యసంఘ సమావేశము గావించియందు నూలుచందానుగూర్చి చర్చించుట కలకత్తా, జూలై 17:—నిన్నటిదినమున, నేడును మహాత్ముని యధ్యక్షతక్రింద సఖిలభారతజాతీయమహాసభా కార్యనిర్వాహకవర్గముకూడినది. సభకునచ్చినవారిలో ప్రధానకార్యదర్శియగు పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూ, యన్. సి. కల్కారు, సర్వోజనీందేవి, యన్. బహదూర్, హ్యూబ్బీన్ గార్ల గలరు. స్వరాజ్యపక్షపు సభకు ముందే సభకూడె దేశబంధుని మరణమునకు విచారించు తీర్మానించిరి. పిమ్మట నూలుచందా నెత్తివేయుటనుగూర్చి చాలసేపుచర్చించి, తుద కట్టబరుమాసముందు నిర్ణయించుటకు నిశ్చయించిరి. నేడుమరల సభసమావేశమై, సభా వ్యవహార సంబంధమున తీర్మానములను గావించిరి.

(అ. ప్రె.)

అస్సాము శాసనసభ

“సర్వనెంటు సెటిలుమెంటు భూములపై జెల్లించవలసిన సెన్సులకు భూమి వేలము వేయగూడదు”

తీర్మానము శాసనసభయందు నెగ్గెను
షిలాంగ, జూలై, 17-1798 సంవత్సరమున పెర్మనెంటు సెటిలుమెంటుగా నిశ్చయింపబడిన భూములను, పన్ను చెల్లించిన బిడప లోకములపై సెన్సులు వగైరాలు చెల్లించని యెడ దొరతనము ఆధునులను వేలమువేయగూడదని ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానముపై, చర్చ సంపూర్ణ అయ్యెను.

1798 సంవత్సరమున ప్రకటింపబడిన ప్రకటనను త్రోడీకరించి, దొరతన మనలంబించు ఆచారము ఆ ప్రకటన మూలనూత్రములకు శుద్ధప్రతికూలముగ నున్నదని తీర్మానప్రతిపాదకుడు నుడివెను. ప్రభుత్వముతరపున ఎ. హెచ్చి. బెంటిక్కుగారు సమాధాన మిచ్చెను. పెర్మనెంటు సెటిలుమెంటు భూములపై సెన్సు విధించరాని తనకు చెప్పినంతవర కేన్యాప్తాన మందును తీర్పు గావింపబడలేదనియు, రాజకీయ కాన్త్రప్రకాము సర్వహక్కు దొరతనమునకు గలదనియు, ఆహక్కుప్రకారము విధించినపన్నులను పన్నులుచేయుటకు అధికారము గలదనియు బెంటిక్కుగారు స్పష్టముగ నుడివెరి. తీర్మానము వోటు గకు ఔట్టబడగ అధికసంఖ్యాకులచే నది అంగీకరింపబడెను.

(అ. ప్రె.)

“సియాజత్” కోర్టు తీర్మానపు కేసు

సంపాదకుడు తుమాహాను వేడుకొనుట

తీర్పు రేపు చెప్పబడును.

లాహోరు, జూలై 17:— జూను, 28, 30 తేదీల “సియాజత్” ప్రతికలలో లాహోరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జాఫర్ అలీగారిని దూషించుచు రెండు వ్యాసములు వ్రాసి నందుకు ప్రతికా సంపాదకుడగు సయ్యదు హబీబుపై తేబడిన కోర్టు తీర్మానపు కేసు నేడు లాహోరు హైకోర్టు స్పెషల్ బెంచ్చిలో న్యాయమూర్తులు బ్రాడ్వే, అజిసన్, కోల్టస్ట్రీయ గార్ల యెదుట విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయికోర్టుకు వచ్చెను గాని పీడరును పెట్టుకొనలేదు. కోర్టు హాటెయ్య లాయరులతోను ప్రజలతోను నిండి యుండెను. జూను 30 తేదీన ఆ వ్యాసము ప్రకటింపబడినప్పుడు తాను సిల్లాలో నుండిననియు తన కావినయము తెలియనే తెలియదనియును లాహోరులో నున్న పక్షమందు తా నావ్యాసమును ప్రకటించెడివాడను కా ననియును ముద్దాయి యొక అఫీడవిట్టును దాఖలు చేసెను. న్యాయముగా నావ్యాసమునకు తానే బాధ్యతహింపవలసి యున్నదనియును, ఉండగూడదని కొన్ని మాటలును వ్యాకములును ఆ వ్యాసమునందున్న మాట నిశ్చయమే ననియును, అందుకు తాను విచారించుచుండి ననియును చెప్పి, ఆ వ్యాసము నుపసంహరించుకొని ముద్దాయి న్యాయమూర్తుల కరుణకు పాత్రుడై నిలువబడెను. జూను 28 తేదీన పడిన వ్యాసము 26 తేదీన న్యాయమూర్తి జాఫరు అలీగారు విచారించిన రివిజన్ దరఖాస్తుయొక్క రిపోర్ట్ గావున దానిని తాను చూడలేదనియు అదికూడ తాను లేనప్పుడే ప్రకటింపబడెననియు ముద్దాయి చెప్పెను.

ప్రభుత్వన్యాయవాదివాదన

ముద్దాయి అఫీడవిట్టును దాఖలుచేసిన పిదప ప్రభుత్వము తరపున కన్వోర్ దులీఫ్ సింగ్ గిట్టు వాదించెను:—

సయ్యదుహబీబు “సియాజత్”కు సంపాదకుడు. ముద్రాపకుడు ప్రకాశకుడుగావునను, సమనులు సరిగా పంపబడినవిగావునను, ముద్దాయి న్యాయమూర్తుల అధికారమునకు లోబడెను గావునను లాప్రకారము జరుగవలసిన నన్నియు సరిగానే జరిగినవి: పిమ్మట గవర్న మెంటు ఆద్యక్షేటు ఆదూషా వ్యాసముల యొక్క ఇంగ్లీషు తరుజామాలను చదివి 30 తేదీ వ్యాసమునుండి జాఫర్ అలీగారిని నిందించిన వాక్యములపై వ్యాఖ్యానములు జేయుచు న్యాయమూర్తులు వీటిని ముఖ్యముగా గమనింపవలసినదని చెప్పుచువచ్చెను. మరియు న్యాయవాదిగైతెను. ముద్దాయి ఆవ్యాసములో ఢిల్లీలోని తొమ్మిండుగురు మహమ్మదీయుల యొక్క అపీలును జాఫర్ అలీగారు ప్రోసేవేయుటలో కేవల మన్యాయము జేసినదియు పంజాబులోని మహమ్మదీయులకు కోర్టులో న్యాయమేజరుగటలేదనియు వ్రాసెను. కోర్టు తీర్మానమును ముద్దాయి ఒప్పుకొనుచున్నాడు. ప్రతివాదమును చెప్పబలేదు. 28 వ తేదీ వ్యాసము ప్రచురింపబడినప్పుడు తాను లాహోరులోనే యుండినని చెప్పుచున్నాడు. ప్రతికకు బాధ్యతహింపవలసిన వాడు తానేగావున తాను లేనప్పుడు ప్రచురింపబడిన దానికి ముద్దాయి తాను బాధ్యుడను కానని చెప్పజాలడు. గ్రామాదులలోనుండు పల్లెటూరిజన మిట్టి వ్యాసములం జదివినచో కోర్టులో న్యాయమే జరుగుటలేదని అపోహలు పడుదురు. కేవలము మీమాన్సుల కాదూషావాక్యములు చెందకున్నను హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవిగల గౌరవమును మీరు కాపాడవలసియున్నది. తుమాహాను కోరినంతమాత్రమున ముద్దాయిని విడిచిపెట్టి సక్రమలేవనియు ముద్దాయిని తుమాహాను కోరిన పిమ్మట గూడ దోషులగా నెంచి శిక్షలును జరిమానాలును విధించిన చోట్లు గలననియు గవర్న మెంటు ఆద్యక్షేటు హైందవాంగ్ల న్యాయాలయనిర్ణయముల దృష్టాంతరముగా చూపించెను.

తుదకు తన వాదములను ముగింపుచు గవర్న మెంటు ఆద్యక్షేట్టు చెప్పెను:—నూననన్యాయమునకు పీనుగుకోర్టు రెండు సంవత్సరములు శిక్షయు కొంత జరిమానాయును విధింపవలసిన చెప్పుచున్నది. ఈన్యాసము లంతకంటె తీవ్రమైనవిగాన తగిన శిక్ష విధింపవలెను. కారాగారశిక్ష ననుభవించుటయో మోఘన కార్యమని కొందరు తలంచుచున్నారు గాన వైదుల్యోపాటు పెద్ద జరిమానాకూడ విధింపవలెను.

పిమ్మట ముద్దాయి సయ్యదుహబీబు నిలువబడి అటువంటి వ్యాసము తన ప్రతికయందు ప్రచురింపబడుటకు తాను మనస్సూర్తిగా విచారపడుచున్నా ననియును, బాధ్యతయంతయు తనదేనని చెప్పి కోర్టువారికి స్వాధీనమయ్యెను. తాను సంపాదకుడుగా నున్నంత కాలమును అటువంటి వ్యాసము లికముందు ప్రచురింపబడవని చెప్పి ముద్దాయి తిరిగి తుమాహానువేడుకొనెను. న్యాయమూర్తు లొకగంటన్నరసేపు కోర్టు చాలించి తిరిగి వచ్చి తీర్పును రేపు చెప్పబడుమని చెప్పిరి.

(అ. ప్రె.)

కాలికట్టు జిల్లాలో గొప్ప వర్షములు

నదులు పొంగుట-రాకపోకలు నిలిచిపోవుట

కాలికట్టు, జూలై 15:— ఒకవారము దినములు సుఖముగా గడచిన పిమ్మట వాతావరణములో నాకస్మికమైన మార్పుగలిగి మెున్నటినుండియు నాకాశము చల్లముగా మేఘములచే నావరింపబడి తీవ్రమైన వాయువులతో బహ్యుండమైన వర్షములు కురియుచుండెను. నిన్న యివాళి యిచ్చటికి వచ్చుచున్న వార్షలనుబట్టి మూడుదినములనుండి జిల్లాయంతయు బహ్యుండముగా వర్షించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అందువలన కొన్ని దినములవరకు ఆ కనుమకోడ్లమీద రాకపోకలు నిలిచిపోవును.

పుత్రపాడి వర్షమును ఎంకపూజానది ఆకస్మాత్తుగా పొంగి నీరు పం తెనమిడిగూడ వచ్చియుండుటచే కాలికట్టు వైనాడులవధ్య జరుగుచున్న బస్సుసర్వీసు నిన్నటినుండి నిలువవలసి వచ్చినది. థెకోకునదిలో గూడ నీరుపొంగుటచే సమూలముగా పెకలించబడిన వెదుళ్లు ప్రవాహంబునబడి సముద్రమునకు గొట్టుకొని పోవుచున్నవి. నిన్నటిరాత్రి నేటియుదయమున గూడ ప్రచండవాయువులు వీచి కుంభవర్షము కురియుచున్నది. ఆకాశమంతయు మేఘావృతమై యున్నది. కనుమకోడ్లమీద వర్ష తరచియులు జారియుండుటచే మూడుదినముల క్రింద కాలికట్టులో బయలుదేరిన మోటారుబస్సులు రెండు వాయిత్రివద్ద నిలిచిపోయినవి.

(అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయ ప్రముఖుల వివాహము

“నిడవకోలు వాస్తవ్యులగు మున్నీ అబ్దులు మహ్మదీ హెబు(ఎం.ఎల్.సి)గారి పెద్దకుమారుడు మున్నీ ఖకీరు మహమ్మదుగారికి విజయనగరం పోలీసుయిన స్పెక్టరు అబ్దుల్ గఫూరు సాహేబుగారి యేకపుత్రికనిచ్చి విజయనగరములో మహావైభవముతో వివాహమహోత్సవమును జరిపిరి. విజయనగరములోని మహమ్మదీయులకందరికిని సమృద్ధిగా మృష్ణాన్నభోజనాదులాసంగబడెను. ఇతరపట్టణములనుండి సుమారు వేయిమంది హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ వచ్చిరి. వివాహము (నిక్కా)ముగియగానే హిందువులపక్షమున ఎ. నూన్యనారాయణ రాజుగారు వధూవరుల నాశీర్వదించిరి. చాలమంది మహమ్మదీయుల సన్యాసప్రములను చదివిరి. బీదలగు మహమ్మదీయుల ఉన్నతవిద్య సభ్యునిం చుటకు ధనసహాయము చేయవలెనని మౌలీయ మహమ్మదు హైదరు సాహేబుగారు కోరగా ఇద్దరువిద్యార్థులకు విరాళమిచ్చెదమని వరునిపత్నుమువారును ఒకవిద్యార్థికి విరాళ మిచ్చెదమని వధువు పత్నుమువారును వాదానముచేసిరి. రెండుపక్షములవారును అతిధులను బాగుగా సత్కరించిరి.” అని ఒకరు విజయనగరమునుండి తంతివార్త నంపిరి.

భారత శాసనసభ

సభాధ్యక్షుని యెన్నిక ఆగస్టు 22 వ తేదీని జరుగును

సిమ్లా, జూలై 17:— ప్రస్తుతము గవర్నరు జనరలు, ఆగస్టు 22 వ తేదీని భారతశాసనసభ కధ్యక్షు నెన్నుకొనునట్లు నిశ్చయించెను. అనధికార కార్యముల కేడు దినములు నిర్ణయింపబడినవి. ఆగస్టు 25, 27 తేదీలు, సెప్టెంబరు 1, 8, 8, 10, 15 తేదీలు. అధికారకార్యనిర్వహణమునకు తేదీలు ముందు తెలియజేయబడును.

బ్రిటిషు మూ్యాజియమునకు పుస్తకములు

బ్రిటిషుమూ్యాజియమునకు పుస్తకముల బంపగోరు వారు ఆమూ్యాజియము బ్రిటీష్ పేరున బంగీలు కట్టి మదరాసులో పుస్తకముల రిజిస్ట్రారుగారిద్వారా పంపిన జాగ్రతగ అందజేయబడును. (గజెటు)

వృత్తాంత లేఖలు

తిరుత్తని

(ఆంధ్రప్రదేశ్ కావితో) (అంధ్రప్రదేశ్ కావితో)

దొంగతనము

జూలై 17:—ఈయారిలోని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి వారి కోవలయందు, ప్రతిమాసమునకు మామూలుగా జరుగు కృత్తికానుహోత్సవము 15-7-25 న తారీఖున జరిగినది. వేల కొల గ, యాత్రీకులు వచ్చిరి. కోవలయందు మాత్రమేగాక, యూరియం దంటిటను జనసమృద్ధి మధికముగానే యుండినది. చెన్న పురమునందలి “ఆనంద బోధిని” సంపాదకు లగు శ్రీయుత యన్. మునుస్వామిమొదలియగుగారు యాత్రాధ్యక్షులుగా వచ్చి, శుచియై కలపుష్ప తాంబూలాదులం గొని, నాడుదయము 9 గంటలకు స్వామివారి చిన్నిధిని భక్తితో నేవీంప బోయిరి. వారిల్లుబోవుటలో 600 రూపాయల విలువగల ఆరు కరన్నీ నోట్లు, 8 రూపాయలు చిల్లరను వెరక, 608 రూపాయలకు, తోలుతిత్తియందు బెట్టి వొడియించుచుకొని, మూల విరాట్టును నేవీంప జనసమృద్ధిమందు కష్టపడి లోనికేరి. అంతకుముందు యొకచోట ధనపునంచి నడుముకొనియే, జనమధ్య మున దూరి స్వామిసన్నిధి తేరిరట. కాని, మూలస్థానమునందు నిలబడి, తాను గొంపోయిన కలపుష్ప తాంబూలాదులను భగవ దర్పణము గావించుటకై, రెండుచేతులు చాచి అర్చకునిచేతి కవి యందిచ్చునపుడుములో పాప మెవరోగాని తటాలున వొడి యందుండిన సంచి నూడతెరికికొని క్రిక్కిరిసి పెనుగులాడుచున్న జనుల సందులంబడి పారిపోయెను. మొదలియగుగారు సైకము బోవుటతో, దిగ్గజుడైంది తన ప్రక్కనయుండిక యొక శింబడి పిల్లవానిని దొంగయని బట్టకొనగా, తలకొక దెబ్బనెత్తున యనే కముగ యాత్రీకులు వానిని బాదిరి గాని, తుదకు వాడొక శిచ్చివాడని డేయిటచేతను, ధన మవహరించిన దొంగ దొరకక బావుటతోడను, మొదలియగుగారు నాడు సాయంత్రము రైలుకే మదరాసుకు బ్రయాణమై పోయిరి.

మరియొక దొంగతనము

పైనువహరించిన దొంగతనము జరిగిననాడే, మధ్యాహ్నము 11 గంటలప్పుడు, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి కోవలకు దీపవభాగమున యుండు కోనేరు (గుంట) యందొక యాత్రీకుడు స్నానముచేయుటకై సోపానములమీద తాదెబ్బకొనిన పట్టుమీసములమాటున, అందులోని 40 రూపాయలను, అట్టెయించి, నీటిలో దిగి ముక్కుబట్టుకొని “హోహో” యని యొక్క మునకనైచి లేచుసరికే యెవడోగాని చూచుచుండి, తటాలున మాటునుదొంగలించుకొని, చుట్టుమూగియుండిన జన మధ్యమునంబడిపారిపోయెను. వాపము యాత్రీకుడు మిగుల భెంగపావును తనయూరికిబోయెను. ఉత్సవసమయములందు అజాగ్రత్తగయుండుటచే యాత్రీకు లిట్టి దొంగతనములకు గురియై పడుచుండుకష్టములుజూచిన మిగుల చింతింపచున్నది.

బదలాయింపు

ఈయారి రైలుస్టేషనుమాట్టగు గత రెండున్నర వత్సరములనుండియు బనిచేయుచుండిన శ్రీమాన్ టి. కృష్ణమాచార్యులుగా రీ యూరనుండి నగరైలుస్టేషనునకు బదలాయింపబడిరి.

హిందూ మహాజనసభ

గండవరం - (నెల్లూరుజిల్లా)

ఈ సభవారు ఈనెల ౧౦ వ తేదీ శుక్రవారమునాడు అక్రిమమున సమావేశమై భక్తి చార్యులుగా ప్రార్థనలు సాపి యి క్రిందిటి క్షేత్రముల సేవగ్రీవముగా నామోదించిరి

(౧) స్వస్థమున దేశమునకే అర్పించి నిరంతరమున దేశస్వాతంత్ర్యమునకే కృషి సలుపుచు, తుదకు దేశమునకే ప్రాణము లర్పించిన దేశబంధు చిత్రరాజుదాసుగారి అకాలమరణము నకు చింతింప వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి చూపుచు వారి ఆర్థిక శాంతిగలుగుగాక అని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(౨) హిందూ మహాజనసభాధ్యక్షులగు పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారిని తనరాష్ట్రమునకే రాగూడదని మైదాన భావాదు నైజాముగారు హుకుంజారీ చేసినందులకు యీ సభ

వారు పూర్తి అసమ్మతిని తెలుపుచు వారి నిరంతరచర్యను నిరసించుచున్నారు.

(3) ఈ సంఘమును కేంద్రస్థానముగా భావించి ప్రచారము సరేసి సభ్యులను విరివిగా చేర్చి ఉపసంఘములను సయితము స్థాపించగోరుచున్నారు.

(౪) గండవరం దేవస్థానముల స్త్రీములలో ప్రతిభసలే ఆధున కోరిన హిందువులు ఆ ధనవీరికార్డును తనికీచేయు నిబంధన ననుసరించి 1884 వ ధనవీరికార్డును శ్రీయుత మన్నేపల్లి వెంకటరాఘవయ్యగారిని, శ్రీయుత బొమ్మ శేషరెడ్డిగారిని మరియొక సంఘసభ్యుని సాయముచే తనికీచేయుటకు యీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

సోదరులారా! సనాతన మతావలంబికులు, ఆర్యసమాజములు బ్రహ్మసమాజములు జైనులు బౌద్ధులు మొదలుగా గల హిందూ సాంప్రదాయముల ననుసరించు వారందఱును యీ సంఘమున చేరుటకు అర్హులు కావ యెల్లరును సభ్యులుగాచేరి, విచ్చిన్నమై నానాటికీ క్షీణించుచున్న హిందూమతమును పునరుద్ధరింప బ్రాధితులు.

బొమ్మ శేషరెడ్డి, కార్యదర్శి

కైకలూరు తాలూకా వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

కైకలూరు సంత

జూలై, 4:—ది 7-7-25 తేదీ కైకలూరులో మంగళవారం సంత జరుగలేదు. వచ్చిన కావ్విళ్లు భుజముమీదనే నిద్రి పోయినవి. తాలూకాబోర్డు వారు విధించిన సంత పన్నురేట్లు జాప్తి యని అనుకునున్నారు.

పంచాయతీలు

కైకలూరు తాలూకాలో వెంకటాపురంలోను కోరు కొల్లులోను, కల్దిండిలోను, లింగాలలోను పంచాయతీలు స్థాపించబడినవి. ఇంకను పంచాయతీలు గౌరవ నిర్వాహకులైన మ. రా. రా. గుడిపాటి వెంకటాచలవతి పంతులుగారివలన చూరం పూడి వైవాక గ్రామములలో పంచాయతీలు నిర్మింపబడుచున్నది ఇచ్చటపంచాయతీలల్ల లాభముగ్రామస్థులు గ్రహింపగలరని లోచనమన్నది.

స్థానిక పాత్రిక ఆసుపత్రి

కైకలూరు తాలూకాబోర్డువారు కల్దిండి గ్రామములో ఒక స్థానిక పాత్రిక (ఇంగ్లీషు) ఆసుపత్రి సంవత్సరము క్రిందటనే శాంక్షి కోడేనారాు ఇంచునకున్న కొంతమంది ఎల్. ఎమ్. పి. లు వచ్చి ఆగ్రామము బాగుగా లేదనిన్ని, ఆసుపత్రికి సరియగు భవనము లేదనిన్ని, ఆగ్రామము నకు దక్షిణవైపున ఏగ్రామములున్న లేదనిన్ని కనుక సవరు ఆసుపత్రి వెంకటాపురంలో ఉంచవలసినదిగా రిపోర్టు వ్రాసి వెల్లిబోవుచున్నారు.

వెంకటాపురం గ్రామ పంచాయతీవారు సవరు ఆసుపత్రి వెంకటాపురంలో నుంచవలసినదిగాను, పంచాయతీవారు నూరు రూపాయలనిచ్చి, ఆసుపత్రికిన్ని, గార్డెనరీకిన్ని భవనములు ఉచితముగా నిచ్చెదమనిన్ని వ్రాసినారు దానిమీద తాలూకాబోర్డువారు ప్రస్తుతము సవరు ఆసుపత్రి వెంకటాపురం మార్చి వసరములేదని వ్రాసినారు. ఇంతవరకు బోర్డు వారు కల్దిండిలో ఆసుపత్రి తెరవలేదు. ఇకనైనను బోర్డువారు ఆసుపత్రియొక్క ఆవశ్యకతను గుర్తించి 7-8 గ్రామములకు నడి మిగానున్న వెంకటాపురంలో ఆసుపత్రి తక్షణమే స్థాపించవలెనని యీ ప్రాంతవాసులు కోరుచున్నారు.

కోరుకొల్లు

కోరుకొల్లు గ్రామ పంచాయతీవారు తమగ్రామములో ఒక ఆయుర్వేద ఆసుపత్రి కెలకొల్పటకు శాంక్షి కోడేనారాు. కోరుకొల్లుకు పెదలంకానల్లోనుంచి పుట్టునటువంటి నడిమి కోడుకు నున్న తాంబూల పగులకొట్టించ వలసినదిగా ఆగ్రహ వచ్చినవట. ఆగ్రామములో బొమ్మ శేషరెడ్డి స్థాపించినారు.

కల్దిండి

కల్దిండి గ్రామములోని కొన్ని భూములు మట్టంబట గ్రామములోను అమరావతి గ్రామములోను కలుపబోవుచున్నారు. కల్దిండికిన్ని వెంకటాపురంనున్న నడుమనున్న లావలానిలోగోడ్డు సంగపోసినారు. మిగతా సంగంపని పూర్తికావలసి యున్నది. పర్రు ము కురియుటచే పని నిలిచిపోయినది. కల్దిండి గ్రామ పంచాయతీవారు సోపావారం సంతలో పన్నుజేసినారు. పన్నులు అధికముగా నున్నవని సంతకుదాకాదాగు అనుకునున్నారు.

పన్నులతో కైకలూరు సంత మార్కెటు రేటుకన్న తక్కువగా నున్నవని అధికారులు అనుకునుచున్నారు.

రోడ్డు

కైకలూరు నుంచి కల్దిండికి రోడ్డు పోయిచున్నారు. సవరురోడ్డు వెంకటాపురం యొద్దనున్న పెదకొమ్మలేరు మరుగు కాల్వవరకే శాంక్షి కోడేనారాు చేసినది. సవరు రోడ్డు పని మందముగా జరుగుచున్నది. సవరురోడ్డువలన ఉపయోగము యింతంతని వ్రాయుటకు నలవిగాదు. ఈ ప్రాంతముల ప్రజల కష్టములు విచారించి మాతాలూకా బోర్డువారు సవరు రోడ్డును వేయుచు చున్నందులకు బోర్డువారు వంద్యులు. మిగతా పని వెంకటాపురం వరకు త్వరగా పూర్తిచేయించిన బాగుండును. వెంకటాపురం గ్రామ పంచాయతీవారు రోడ్డులగాయతు వెంకటాపురం వరకు బోడెలకు తాడిచెట్టు కొట్టించి వంతెనలుగా వేయుటకు శాంక్షి కోడేనారాు ప చాయతీవారు వంద్యులు.

రీ సెటిల్ మెంటు

వెంకటాపురం గ్రామ పంచాయతీవారు రీ సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగార్ని యీ ప్రాంతములో వెనుక సెటిల్ మెంటు లో పన్ను ఎక్కువగా వేసినారనిన్ని యీ సెటిల్ మెంటులో తగ్గించవలసినదిగా తీర్మానించి పంచాయతీ ప్రతినిధిగా మ. రా. శ్రీ గౌ. రి. అన్నపడిక్షితులుగారిని పంచాయతీ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొన్నామని వ్రాయగా సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు తాను కైకలూరు తాలూకాలో రాబోవు సెప్టెంబరు నెలలో వచ్చెననియు ఆప్పుడు పంచాయతీ వారియొక్క మనవులు గమనించెననియు వ్రాసినారు. మిగతా పంచాయతీలుగూడ సవరు సెటిల్ మెంటు వారికి వ్రాసి యివిషయములో తగు శ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలెను.

పండితులకు విజ్ఞప్తి

ఆధునిక కవులు పల్లవుల సంస్కృతి నాటకాదులు తెనిగించుటందు నాయకుడు తా. గామించినకన్నీయ నుద్దేశించి “యామె” యని సభ్యాదులతో భాషించినట్లు ప్రయోగించియున్నవారు. ఇట్లు ప్రాచీనకవులను నన్నయ తిక్కనాదులుగాని యావనివార లను పెద్దనాదులుగాని యెచ్చట నేని ప్రయోగించుట గానరాదు. ఇప్పటివార లింగీభవందు, ఆమె, ఆకె, ఆపె, అది, యను శబ్దంబుల యర్థము గల “షీ” యను పదంబును నాయకుడు తా వరించిననాయక నుద్దేశించి వాడుటం జూచి యిట్లు ప్రయోగింపం దొడంగికో నావంటి వారికిం దెలియని మన గ్రంథప్రామాణ్యంబు లేవేని గలవో స్పష్టపడలేదు. ఈ యాంధ్రదేశమునం “దామె” యనుపద “మాయమ” శబ్దమునకు బదులుగా వాడంబడు చున్నది. ఆమె యనునది యాయవశబ్దరూపాంతరంబనినా తాత్పర్యము. ఇట్లు గాక సంగ్రహిక కవిశ్యరాశి ప్రాయానుసారంబుగా నుండియున్న బూర్వకవలయం దొకానొకడేని యిట్టియెడల నామె యని యుపయోగింపవలెనని యని స్ఫురించెడి. అయిన నివ్వవలెనందు ద త్వనిర్ణయము నేయక బండితులు ప్రాధితులు.

అనధానం శంకరయ్య,

ఆంధ్రవాఙ్మయమహాదధి

ఒక సంజాయమీ

శ్రీ దేవాంగనేవ సంపుటము సంచిక ౬ పుట ౨౬ లేఖ యందు నా కలంపు ఉపన్యాసముం గూర్చి వివరించుటలో రెండు సంగతులు పొరబాటుగ పడినందుకు విచారించుచున్నాడను.

అందు మొదటిది “జంగాలు..... తమ విచారమును దెల్పిరి” అనునది. రెండవది “మాహేశ్వరులు (జంగాలు)..... ఘోర పాతక మనియుగూడ దెల్పిరి” అనునది— ఈరెండు సంగతులు నేదెప్పినవి కావు. తుతపోధచేయ నేతెంచిన నేను శివభక్తి బోధింతును గాని ఒక సంఘమువార గను జంగమ మాహేశ్వరుల వనంబునకు నొప్పి కల్గించనటల వచించుట నావనికాదు. నా కట్టి తలంపునూ లేదు. నేనుపన్నునిండురే మధ్యమధ్య నెన్నో యిట్టి సంగతులు వచించుచుండిరి నాకు జ్ఞాపకము. వా రెవ్వరో నేక్రొత్తవాడనట నే నెరుంగజాలను. యీయడువులు నే నుడువలేదు. క్షితాము దయతో సనాతనను తమ ప్రతికారత్నముఖమున జోటిచ్చి ప్రకటింప వ్రాధితును. అందువలన జంగ మాహేశ్వరుల మనంబుల కొకవేళ నా యుపన్యాసముంగూర్చి బర్రుగ దోచిన నాతంపు మానుంకాక.

నాయభిప్రాయమున జంగమకులజులును శైవులు గాక నాకు వారియందు సోదర ప్రేమయు గౌరవమునుగూడ గలవు. ఇజ్జతాసార్ శ్రీ కం. బాలసూర్య ప్రసాదరావు.

ఆఫీ - దేవిడి వగైరా,

గవర్నరుగారి పర్యటనము

పుంగనూరు - మదనపల్లి

మదనపల్లి, జూలై 17:— గవర్నరుగారి బృందము నేడు మదనపల్లిలో మోటారుపై బయలుదేరి త్రోవలో పలమనేరు, పుంగనూరులో విశ్రాంతిగాని, మదనపల్లి చేరి.

పలమనూరు

పలమనూరులో గవర్నరుగారు రా. బి. యు. రామ రావు కలెక్టరుగారితో కలిసి ఫారెస్టు బంగాళాలో భోజనము జేసి, డబ్బితోటలు జూచి, పిమ్మట అమెరికను మిషను బాలికా పాఠశాలను జూడ బోయిరి. ఈ పాఠశాలయందు బాలికలకు చదువు, కుటుంబని, లేసు అల్లుట నేర్పెదరు. బాలికల వసతి గృహము చాల బాగున్నది. ఇది రాణిపేటలో నుండెడిది. రెండేండ్ల క్రిందట పలమనూరునకు మార్చిరి.

పుంగనూరు

పాఠశాల జూచినపిదప పుంగనూరునకుబోయిరి. అచ్చట జమీందారుగారు గవర్నరుగారిని సత్కరించిరి. ఉరంతయు జండాలతో నలంకరించి, రోడ్ల నిండుగ జనము వచ్చియుండిరి. విడిది బంగాళాలో గవర్నరుగారిని జమీందారుగారు కుమారుడు పినతండ్రి సన్మానించిరి. అల్పహారము సేవించిరి.

అటనుండి గవర్నరు దంపతులను వెండి అంబారీతో, నలంకరింపబడిన ఏనుగుపై నెక్కించి రాజకోటవరకు ఊరేగింపుతో దీసికొనివచ్చిరి. దారిప్రక్కలనుండి ప్రజలు హర్షధ్వనులు జేయుచుండిరి. రాజకోటను జూచినపి ప గవర్నరుగారు పేదలకు ఆన్నదానమును విలీకించిరి. గవర్నరుగారి రాక సందర్భమున పురజనులు రెండువేలమంది పేదల కన్నవస్త్ర దానము జరిపిరి. సి. దొరస్వామి అయ్యంగారి అధ్యక్షత క్రింద నొక ఆహ్వానసంఘ మేర్పడి, దారిపొడుగున తోరణములు గట్టి పురజనులుగూడ సన్మానించుటయందు తమ అభిలాషను దెలిపిరి.

మదనపల్లి

పిమ్మట మదనపల్లి పయన మయ్యిరి. మదనపల్లిలో సరాసరి క్షయ రోగ చికిత్సాలయమునకు ముందుగా బోయిరి. అచ్చట నున్న స్కూలు, హార్టరాక్స్ ఫరు, థామ్సన్, మల్లెరు దొరలు గవర్నరుగారిని సన్మానించి వైద్యశాల యంతయు జూపిరి. దక్షిణ ఇండియాలో యిట్టి చికిత్సాలయము, క్షయరోగిలకు వసతిచుండియు వేరొకటి లేదు. అచ్చటికి రాష్ట్రములో నన్ని ప్రాంతములవారు వచ్చుచుందురు. మైసూరు, బ్రాహ్మగూరు, హైదరాబాదు, బొంబాయి, కలకత్తా, సింగపూరు, రంగం ప్రాంతములనుండి గూడ యిచ్చటికి వచ్చుచుందురు. ఇంధు-సుమారు 150 వరకు పక్ష పులు గలవు.

‘ఆరోగ్యవారము’

మదనపల్లిలో నున్న యీ క్షయరోగ నివారణాలయమునకు “ఆరోగ్యవారం” అని పేరిడిరి. ఇది దక్షిణ ఇండియాలో పనిజేయుచున్న 15 క్రిస్తమతప్రచారకుల సంఘములచే సాపింపబడి 1915 సం॥ తెరువబడినది. దీనిలో పురుషుల వార్డులను స్త్రీలవార్డులను కొంతవరకు అభివృద్ధి చేయవలసియున్నది దానిగూర్చి అధికారులు ప్రభుత్వమువారికి మనవి చేసియున్నారు. మరి రెండువార్డుల నెక్కువజేసి 200 నుండి ఒక్కసారి చికిత్సజేయుటకు వీలగునట్లు యేర్పరచుటకై గ్రాంటు నధిము జేయమని కోరి యుండిరి. వైద్యశాల అంతయు జూచి సంతోషించి గవర్నరుగారు వెలుపైవనుకు బోయిరి.

పాటియాలా మహారాజు

బొంబాయి జూలై 17:— నేటి మధ్యాహ్న మిచ్చటకు పాటియాలా మహారాజుగారు వచ్చిరి. శనివారమునాడు రాంపూరామోడపై నాంగ్లదేశమునకు బోవుదురు. (ఆ. ప్రె.)

వెల్లింగ్ టన్ సినిమా

18-7-25 శనివారమునుండి 24-7-25 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ కూడ

ప్రసరణము గలదు.

పాటిన్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు ఇన్ రూత్ ఆఫ్ రేంజి (4 వ భాగము) అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

భోజనసమయమందుగలుగు వ్యసనము - అజీర్ణ వ్యాధి

అజీర్ణసంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికిని ప్రపంచమునందున్న వాటికన్నటికంటెను గొప్ప నివారిణియని పేరుపొందిన బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన ప్రతిపూట భోజనమైన తరువాత మీరు అజీర్ణవ్యాధిచే పడుచున్న కష్టముతోలగి మీకు తక్షణమే గుణముగలుగును. “బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వ్యాధికి మూలకారణమైన పులుపును పారద్రోలును మరియు పులుపు రానీయక ఆటంకపరచును. “బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన త్వరితముగాను, భద్రముగాను, నిజముగాను మంచి జీర్ణకర్తగలుగును, ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులన్నియు మాయమగును, ఇది ప్రతిగృహమునందు తప్పక యుండవలెను.

'BISURATED' MAGNESIA

మార్కముగాను, బిల్లుగాను దొరకును.

ప్రతి బైస్మథముకాణమునందును, స్టోరునందును దొరకును.

వర్తక BISMARCK గ.ర.కు.

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గురుతును గమనించుడు,

బెజవాడ గవర్నరువేటలో బంగాళా విక్రయము

దాసు మధుసూదనరావు పంతులు బి. ఏ., బి. యల్. హైకోర్టు వకీలుగారి స్వార్జితమైన బెజవాడ గవర్నరువేటలోని ప్రస్తుతము నూజుపేట డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టు ఉంచబడియున్న బంగాళా యును స్థలమును విక్రయింపదలచినాము. బంగాళా మలుపుడు రాతితోను ఇటుకతోను సున్నముతోను బహు బందోబస్తుగా జాతిపంపిణీగా కట్టబడినది. ఆవరణ గోడలమధ్యస్థలము సుమారు 3500 చదరపు గజములు ఉన్నది. మూడువైపుల పల్లికు రోడ్లు ఉన్నవి. కొనదలచినవారు దిగువ సంతకము చేసినవారిని అడిగి అన్ని సంగతులు తెలుసుకొనవచ్చును. (2222)

బెజవాడ, 10—7—25.

దాసు మాధవరావు, బి. ఏ., బి. యల్., హైకోర్టు వకీలు.

బొంబాయి యంత్రాలయముల స్థితి

పనివాండ్ర యవస్థ వర్ణించినంత దరిద్రముగ లేదని యంత్రాలయాధికారుల యభిప్రాయము

బొంబాయి, జూలై 17:—యంత్రాలయాధికారులు 20 వ తేదీని గూడి పారిశ్రామికసంఘమువారి రాయబారము లోని యంతములను జర్పితిరు. వారి కొక జవాబుదాయము, పారిశ్రామికల జీతముల యధమునకు పూర్వముకంటె ఇప్పుడు 2½ రెట్లు పెంచినది కాని యుద్యోగలక్షితము నూటికి 50 వంతునమాత్రమే పెంచినదని సమాధానమిచ్చిరి.

యంత్రాలయాధికార సంఘాధ్యక్షుడు పారిశ్రామికల బీదతనమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, యంత్రాలయ పరిసరము లందు కలుదుకాణము లభివృద్ధి నొందుచునే యున్నవనియు, దానివలన పారిశ్రామిక లెంతబీదలో బోధపడుచునే యున్నదనిరి. నేతయంత్రములస్థితి బాగుపడినతోడనే మజల వారి జీతములు పునరుద్ధరింపబడుననియు, నిది ప్రస్తుతము తగ్గదల యేకాని కాశ్యతముగ నుండననియు, దినమునకు 22 గంటలు పనియు జపానవారితో పోటీచేయుట కష్టముగనున్నదనియు, ప్రస్తుతి మాయంత్రములస్థితి యెంతమాత్రము బాగులేదనియు, నిట్టి పరిస్థితులు బాగుపడినతో యంత్రములు మూసివేయవలసి వచ్చుననియు రాయబారము చెచ్చినవారితో చిలిపెను.

సంధి సూచనలు

“ఈవెనింగునూన్సు” పత్రిక మొదట యంత్రాలయాధికారులు నూటికిరవదివంతున దగ్గించుటకు నిశ్చయించినదియు, తరువాత 15 వంతున దగ్గించుట కంగీకరించినదియు, నిప్పుడు పదివంతున దగ్గింతు రనియునది పారిశ్రామికల కంగీకారము కావచ్చుననియుఁ దెలుపుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తరనరిహద్దు రాష్ట్రప్రధానోద్యోగి సంచారిము

హైద్రాబాద్, జూలై 17:—సరిహద్దురాష్ట్రములకు ప్రధానోద్యోగియగు కమిషనరు బోల్టనుగారు నేటిసాయంత్రమును హైద్రాబాదు బయలుదేరిరి. అనటమూడవరోజులందు పిమ్మట నాడియాగాలికి పోవుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మోటారు సైకిలు తూముకు తగిలి

బోల్తాపడుట సైక్లిస్టుకీరము పెట్రోలుచేగాలెను

చావు బ్రతుకులమీద నున్నాడు బొంబాయి, జూలై 17:—పదియవ ఘూర్కా సైన్యమందలి కప్తెను ఆర్.డి. బన్ గారు 15వ తేదీరాత్రి తెలుచ్చినవారు యిచ్చిన విందు గుడిచి యింటికి మోటారుపై సైకిలులో బోవుచుండ దారిలో సైకిలు తూముకు దగిలి బోల్తాకొట్టెను. బోల్తాకొట్టుటతోడనే పెట్రోలు టాంకు అంటుకొనెను. సయికిలు బోల్తాకొట్టుటవలన బన్ గారికి స్వహ రెప్పిపోయెను. అట్టి స్థితి యందుండగా క్వెట్టా క్లబ్బునుండి వచ్చుచున్న మేహూగారు భయంకరమగు నీదారుణసంభవమును గాంచి బన్ గారిని ఆసు పత్రికొనిపోయిరి. ఆసుపత్రియందు చావు బ్రతుకులమీద బన్ గారున్నారు. వీరికి కీరము దారుణముగ గావలెను. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రములందలి

యఖిలపక్ష సమావేశము దేశీయసభా పరిపాలనాక్రమమును మార్పుట, రాష్ట్రముందలి మంత్రిపదవులను స్వీకరించి సంస్కరణములను రక్షించుటనుగూర్చి

సంప్రతించుట

నాగపూరు, జూలై 17:—ఈపట్టణమందు 19వ తేదీని జరుగవలసిన సర్వపక్షసమావేశ 20 వ తేదీకి మార్చబడినది. కాని రా॥ గౌరవగారి యింటియందు ముందు ఇష్టాగోష్ఠిగ చర్చించుటకు 19 వ తేదీని సమావేశముగూడును. మధ్యరాష్ట్రాసనపథ లోని ప్రతినిధులు మంత్రిపదవులను స్వీకరించి సంస్కరణములను రక్షించుట లేక వాటిని భగ్న మొనర్చుటా ఆనుప్రక్షే చర్చింపవలెను. అన్నిపక్షములు కలియుటకు వీలుగనట్లు జాతీయమహాసభయందు మార్పులు నూచించుట, భారతరాజకీయశయములపట్ల ప్రభుత్వదృష్ట్యము మారునట్లు రాజకీయసంభావనాని సేర్పాటులు, బర్కిను హెడ్డు ప్రభుని యావస్థాసమై ప్రజలకు మార్గమును జూపుట యాలోచింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీలక్ష్మణరామాయణములు

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, బందరు

జూలై, 18:—శ్రీ ఆంధ్రజాతీయకళాశాల సారస్వత సంఘమువారు, విజ్ఞానధనులును చారిత్రకపరిశోధనలం దగ్గరనులైన శ్రీ శ్రీ శేషలయిన శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావుపంతులు గారిజ్ఞాపకార్థముగ ఆంధ్రదేశ చరిత్రమున (కాతవాసముగ మునుగూర్చి చారిత్రకపద్యములను) చేసి, ఆవిషయమున అనుతితోతనముతోను, పట్టుచున్న కృషిసల్పి ఆంధ్ర జనులకు స్వదేశచరిత్రను అర్పించి ధన్యతగాంచిన శ్రీచిలుమూరి వీరభద్రరావుపంతులుగారిని సంఘమువారు రప్పించి ఉపన్యాసముల నిప్పించియుండిరి. సంఘమువారు ఇరులనుగూడ ఆహ్వానించియుండిరి గాని యిది తగినయరసు గాకపోవుటచే ఎవరు వచ్చియుండుటకు పురజనులు సహితము దానంతరముంచి వచ్చియుండుటలేదు.

ఉపన్యాసములు నిర్విఘ్నముగాను, జయప్రదముగాను జరిగినవి. ఈ ఉపన్యాసములు పుస్తకరూపమున వెలువడ నుండుటచే వానినిగూర్చి విస్తరించివ్రాయుట అవసరము. శ్రీ వీరభద్రరావుగారు ఇదవఱకు తాము రచించిన చరిత్రలోని విషయమునేగాక ఇటీవల పరిశోధనల బయటపడిన నూతనవిషయములనుగూర్చియు, విమర్శము చేసిన దర్శనగూర్చియు ముచ్చటించిరి. ముఖ్యముగ శ్రీ పి. టి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, మాడనతాతానంతరము ఆంధ్రులు నామరూపము లేకుండ పోయి వారనిచెప్పిన అప్రస్తుతపు వాదనను శ్రీ నెంకటరంగయ్యగారు ఆంధ్రులార్యులు కారని చేయువాదనలను నిరసించిరి. దేశచరిత్రకు గాఢముల ప్రాణములు ఆధారములు. గాఢముల చెప్పటకు వీలులేదు. వేలసంవత్సరములక్రిందట విషయములగూర్చి దెలిసికొనుటకు ఆకాలపు గ్రంథములు, గాఢముగాక తదితరసాధన లేదేశచరిత్రయందు గానము. పెంకుముక్కలు, ఎముకలు ఆధారము చేసికొని వేలసంవత్సరములక్రిందటి విషయముల నూహించి నందలకొలిది షేరీలుగల గ్రంథముల వ్రాయు పాశ్చాత్యపండితుల గూర్చి విమర్శకు లేదు చెప్పవలె తెలియదు.

ఆంధ్రవిష్ణువు మొదలు ఆంధ్రదేశమును బాలించిన కాల వాసనరాజులను గూర్చియు, వారి రాజ్యపరిపాలనాపద్ధతిని గూర్చియు, సాంఘికముగ పరిస్థితులను గూర్చియు, నింతవఱకు వారికిగల ఆధారములబట్టి విపులముగ ఉపన్యాసములు తెలియజేసియుండిరి. నేటితో ఈ ఉపన్యాసములు పూర్తి అయినవి.

శ్రీ వీరభద్రరావుగారి ఉపన్యాసానంతరము కళాశాల పాలకసంఘము వారిపక్షమున, శ్రీ వీరభద్ర రావుగారికివందనముల నర్పించుచు శ్రీ మట్నూరి కృష్ణారావుగారు ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

మన ఆంధ్రదేశమున శ్రీలక్ష్మణరావుగారు చారిత్రకపరిశోధనలయందు ప్రప్రథములుగా నుండియుండిరి. వారిపిమ్మట ఈచారిత్రక పరిశోధన భీక్ష పెట్టినది శ్రీచిలుమూరి వీరభద్రరావుగారి. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము ఇంతకాలమునుండి పనిచేయుచు అనేకపండి పట్టభద్రులను తయారుచేసి బయటకు పంపినను చారిత్రకపరిశోధనయందు వారు కృషిసల్పినది బహుస్వల్పము. ఆసలుచేయలేదని చెప్పవచ్చు చెప్పవచ్చును. ఇటీవల మాత్రము కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారివంటి ఒకరిద్దరు కృషి సల్పుచున్నారు.

ప్రపంచమందు ఒకగుడున్న పరిశోధనలలో చారిత్రక భౌతికశాస్త్ర పరిశోధనలు ముఖ్యములయినవి. అందును చారిత్రకపరిశోధన మిక్కిలి ముఖ్యమయినది. ఇదే మనుష్యునియందు శీతశక్తిని కలుగజేయునది. ముఖ్యముగ హిందూదేశము తనపూర్వపురస్థితిను, సంప్రదాయములను, స్వాతంత్ర్యమును, విజ్ఞానమును గోల్పోయినట్టివమైయుండు స్థితిలో చారిత్రక పరిశోధన ముందు పనులలో నూతనోద్దేశము కలుగజేయగలదు. కలకత్తా యూనివర్సిటీలో అరువదిమంది చారిత్రకపరిశోధకులు పరిశోధనల సల్పుచున్నారు. మన ఆంధ్రదేశమున వీరభద్రరావుగారు ఒక్కరే కనిపించుచున్నారు. కాబట్టియుండు వీరభద్రరావుగారు ఆంధ్రకవుల చరిత్ర వ్రాసి కొంత పరిశోధన చేసియున్నారు. ఆంధ్రులచరిత్ర పూర్తిగ నిర్ణయించి చెప్పటకు వీలులేదనునంగతి వీరభద్రరావుగారికిని దెలియును. కాని ఇప్పుడు చేయవలసిన ఇంతవఱకును ఈవిషయమున గల సామగ్రిసంతన క్రోడీకరించుటయే. మహారాష్ట్రములో గూడు ఇదిహాసనుండలి 800 మంది సభ్యులతో ఏర్పడి కొన్ని సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నది. వారిపని

అంతకష్టమైనది కాదు. వారిది ఇటీవలి చరిత్రయే. తనసాధన సామగ్రిఅంతయు సులభముగ లభ్యము కాగలదు. మనది మిక్కిలి కష్టతరమైనది. చారిత్రకపరిశోధనయందు బెంగాలులో న రాధువలెను, బీహారులో జయస్వామివలెను, మహారాష్ట్రములో భండార్కరువలెను, మనదేశమున శ్రీ వీరభద్రరావుగారు చారిత్రకపరిశోధనయందు పోల్చవగియున్నారు. వారికి గవర్నమెంటుయొక్కగాని, యూనివర్సిటీయొక్కగాని ప్రోత్సాహము సహాయము లేకపోయినను పట్టుచున్న పీఠభద్రరావుగారు పనిచేయుచున్నందులకు వారికి మనము కృతజ్ఞులము. వారిచటికి వచ్చి మనకీ ఉపన్యాసములను వినిపించినందుకు పాలకసంఘము వారి పక్షమున చిలుమూరి వీరభద్రరావుగారికి నమస్కారముల నర్పించుచున్నాను.

ఈఉపన్యాసముల నేర్పాటుచేయుటకు ముఖ్యకారకులు శ్రీకోలవెన్నురామకోశేశ్వరరావుగారు. చరిత్ర వారికి అభిమాన శాస్త్రము. వారు మాకాశాలకు వచ్చిన పిమ్మట యావిషయమున విశేషకృషి సల్పి అమూల్యమైన చారిత్రకగ్రంథముల సేకరించి నొక గ్రంథాలయమును స్థాపించి చరిత్రయందు తదభిలాషులకు ఉత్తమజ్ఞానము కలుగజేయుటకు యోర్పాటుచేసిరి. వారు సంఘముపక్షమున ఉపన్యాసములను, సభ్యులకు వందనము లర్పించుచు కళాశాలలో ఉన్న అవకాశమును అందరు వినియోగించుకొని దేశచరిత్ర విషయమున యెక్కువగా కృషిచేయుటకు తల్లివంతులను తమ పిల్లలను ఇదటికి పంపుటకును కోరియుండిరి.

రామకోశేశ్వరరావుగారు వీరభద్రరావుగారిని పుష్పమాలాలంకరము చేసిరి.

పిమ్మట వీరభద్రరావుగారు తమ అంత్యోపన్యాసములో తాము గొప్పపండితులు, విద్యావంతులు గాకపోయినను, స్వదేశమందుగల గాఢభిమానముచేతనే చరిత్రవిషయమున కృషి చేయుచున్నామని చెప్పిరి. తాము యితర చారిత్రకపరిశోధకులతో పోల్చదగినవారు కారనియు, తమ లోపములు తమకు బాగుగ దెలియుననియు, అయినను తమకు చేతనైన కొద్ది విషయపరిశోధనచేసి క్రోడీకరించి దేశము ఎదుట బెట్టిన భావికాలమున నిందలి లోపముల నవరించి నరియైన చరిత్ర ఎవరైన వ్రాయగలరని చేయుచుంటిమని చెప్పిరి.

ఇంతవఱకు చేసినదానిని గూర్చి తృప్తిగాని గర్వముగాని తమకులేదని మిక్కిలి సమభావముతో వాక్కుచ్చిరి. శ్రీలక్ష్మణరావుగారి సహాయముచేతనే వారును ఈ కార్యమునకు పూనుకొంటిమనియు వారిజ్ఞాపకార్థముగ నేర్పాటు చేయబడిన ఉపన్యాసములకు అస్వస్థగా ఉండినను వచ్చుట విధియని యెంచి ఉపన్యసించుటకు ఇయ్యకొంటిమని చెప్పిరి.

సభ ముగిసబడెను. (స్వకీయవిలేఖరి).

గుంటూరునందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ

ఈ నెల 26, 27 తేదీలను గుంటూరులో సమావేశమున రాష్ట్రసంఘసభలకు దయచేయు సభ్యులెల్లరకు ఆతిథ్యమొసగుటకు శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనర్సింహారావుగారు పూనుకొని రని గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత మాచిరాజు రామమూర్తిగారు తెలియబరిచిరి. కావున సభ్యులెల్లరకు యిందుమూలముగ తెలియజేయుట కెంతయు సంకేతించుచుంటిని.

మండపాక రంగయ్య,

కార్యదర్శి.

బైందు చేసిన భారతీయసంఘటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆటు సంచికల కొకసంపుటమువఱకున మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

గట్టి బైందు- సగముతోలు, సగము క్యాళి కో గిట్టుపేరు- అందముగా నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రు 4-8-0.

రెంజులయము ప్రత్యేకము.

భారతి ఆఫీసు,

7, తంబులెట్టి వీధి, మద్రాసు.

గుంటూరుజిల్లా జైల్లా రైతులకు హెచ్చరిక

జైల్లారైతు సోదరులారా, మన హిందూదేశమునకు వ్యవసాయమే ప్రధానముగదా. అందు మెట్టభూములుగల రైతులకు పదివిధములగు పైరుపంటలలో వర్షాధారమున కొన్ని ఫలించినను కొన్ని ఫలించునును పండినవాటిలో మిక్కిలి సాగుకు, ప్రతికేరు సేనగ మున్నగునవి మిక్కిలి విలువగలవి. ఆ భూములకు లాండు రివెన్యూ దప్ప వేరుకొస్తులు లేవు. మనజైల్లా భూములన్నవో కొన్ని యిదివరకు మాగాణి సాగుకు మంజూరై కొంత ఫలము నిచ్చుచున్నను వాటిమధ్యనున్న మెరకభూములు వుడక వల్ల చవుడువేసెయు పల్లపుభూములు యిన్వాలంటరీ పారుదల వల్ల నీటిముంపుతో నుండి మెట్టనేడ్యమునకు పనికిరాక యున్నవి. ఈభూములకు నీరు నివ్వమని కోరగా నీరీవ్వలేదని నిరాకరించిరి. పంటసప్తమున కోర్వని రైతులు చెరువులు మరుగుకాల్యము మున్నగు జలాశయములలోని నీరు తోడుకుని సమస్త కంద మున్నగుపైర్లు వేసుకున్నను లేక యన్వాలంటరీ పల్లపు భూములు యెడోవిధముగా మాగాణి సాగుచేసినను చూడు ఆరు-పన్నెండు యిరువదిరెట్లు అవరాధపు శిస్తు విధించుటకు బోర్డు స్థాపించి ఆర్డరు ప్యాసుచేసి యున్నారు. ఓటినియన్వాలంటరీ లీస్టులో చేర్చుడన్నను హెచ్చుపన్నుల కాశించి చేర్చుట లేదు. ఇట్టివే మరొకొన్ని యిక్కట్లు జైల్లారైతు సోదరులకు గల మాగాణి 21-7-25 తేదీనాటిలోను 28-7-25 బాపట్లలోను 25-7-25 తేదీనాటిలోను రైతుల కాన్ఫరెన్సులను చేయ దలచినట్లు జైల్లాఅధికారులు ప్రకటించినారు. ఆరంగమున మనమందరము పాల్గొని మనకష్టపట్టుల నివేదించి మనవిధిని నెరవేర్చవలయునుగాన మాకిట్టి కష్టములు లేవని నిరాకరింపక మీరందరు తప్పక దయచేసి ఆయా తేదీలలో ఆయా వోటుల నాయుద్యమమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

మండా చిన వెంకయ్య.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో

భద్ర మై న ట్టి యు

672

సమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్

భీమా చేయించుకొనుడు.

దీర్ఘ కాలమునుండి

అనేక కాలాదారులను

విస్తారమైన

మూలధనము గలిగియున్న

గాప్ వీరిందనాదేశియు

భీమాకంపెనీ.

Apply for full particulars to

Oriental Assurance Buildings,

F. E. VAID } Branch
Scretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Banalogre

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0 4-0

ఈ సూచన తలకురాచిన పేలు ఈపి సగింపదు. చర్చమునకు వెండుకలకునని యుండక వెండుకలు పెరుగును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి,

HEALTH HOME, A. (New York)

పవుక్ టెక్సేనా, 'స్పర్
పై నూ డెక్టర్లు, డ్రా
యింగ్, గ్రాఫ్ బుక్కులు,
హూమ్ క్యాప్ పేపర్,
పేపర్ మిక్సిని మేల్చినవి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము:—విద్యార్థులకును, యోచనాపరులకును, కులదైవము. శ్రీలపాలిటి కల్పద్రవము. వృద్ధులకు నంజీవిని. మరియు మెదడును బలపరచి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరచి, శరీరమునకు బల మొనగుటకు దీనికి మించిన యాపదరాజము వేరొకటి లేదు. మెల సీసా 1-కి రూ 3-4-0 ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మ.రా:—ముప్పది సంవత్సరములుగ లోకప్రసిద్ధిబడసి. మా (క్లెగ్, కలరా) బౌద్ధరాజములు మరునకుడు. మరియు మా ఆశ్రమమునందు అన్నివిధములైన వ్యాధులకు శాస్త్ర సమ్మతములైనట్టివి, అనుభూతములైనట్టి మిక్కిలిప్రసిద్ధి గాంచిన యాపదరాజములు గలవు. వ్యాధి వివరములు వ్రాసినచో మీయొక్క జాబులను రహస్యముగ నుంచి వెంటనే తగిన చికిత్స తెలుపబడును. మా క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగ పంపబడును.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, 151, గోవిందప్పనాయక వీధి, మదరాసు.

పోస్టు బాక్సు నెం 287, మదరాసు.

ట్రాంచి: 183 బ్రాజ్ఝే, మదరాసు.

టెలిగ్రాంసు:—పండిట్, మదరాసు.

ఏజంటు: దాదా అండ్ కో., చైనాబజారు, మదరాసు.

మా మందులును అమ్ముటకు కమిషన్ పద్ధతిమీదగాని, జీతముమీదగాని పనిచేయుటకుగాని అన్నిచోట్ల ఏజంటు కావలెను.

వైద్యవిద్యావిధి వేతనములు

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ సోమయాజి వైద్యసమాజము-బందరు
మేము ప్రతిసంవత్సరమున సహాయముచేయు ప్రకారము
యీసంవత్సరమునూడ బీదవైద్యబాలకు విద్యాదానముచేయ
బూనితిమిగనుక వేతనములు సహాయముగోరువారు అనగా
బందరు తాలూకా గుడివాడ తాలూకా దివితాలూకాలనుండి
యాక్రిందవిధముగా 10-7-25 లగాయితు నె 25-7-25 లేద
నగకు దరఖాస్తులు పంపగోరుచున్నాము. తరువాతనన్ను దర
ఖాస్తుల పట్టనెరచుగనుక వెంటనే గోరుచున్నాము.

దరఖాస్తు ఫారము

- 1 ఇంటిపేరు
- 2 పేరు - వయస్సు
- 3 తండ్రిపేరు - గోత్రము
- 4 గత క్లాసు
- 5 యీసంవత్సరము చదువు క్లాసు
- 6 నెలకు ఎంతసహాయము కావలయును
- 7 ఇనివరకు ఎవరివల్ల సహాయము పొందుచున్నారు.
- 8 ముందు సహాయము చేయువారు ఎవరైనా ఉన్నారా

చాలకుర్తి వెంకటేశ్వరమారము,

మోటమర్రి లక్ష్మీనారాయణము,

కార్యదర్శులు

పరిశోధింపవలసిన సమయము

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్ప
టికి రమారమి 28 సం॥రములైనవి. దీని పరిస్థితులు చాల మంచి
స్థితిలోనున్నవి. ఇచ్చేండ్లకొకదా జరుగునట్టి మదింపునందు గడ
చిన 5 సార్లును గొప్పలాభమే తేలినది. దినదినమునకు నుంచి
స్థితిలోనికే నచ్చుచున్నది ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాటిసి
లదా ఫూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co., Ltd.

POST BOX No. 237, MADRAS.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వసం॥ జూలై నెల 18-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	42 0 0	వజరు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వజరు
కుసుమ తెనాలివి	,, ప 43	గలవి రు	14 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8 12 0	9 0 0	
సువ్వలు	,,	20 0 0	24 0 0	

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	12 8 0	13 8 0
సెనగలు	,, డిటా	,,	11 12 0 12 4 0
పెసలు	,, డిటా	,,	14 0 0 15 0 0
మినుములు	,, డిటా	,,	15 4 0 16 8 0
ఉలవలు	,, ర 164	,,	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వలనూనె బా 1-కి	,,	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరుసెనగపప్పుబా1కి	,,	55 0 0	60 0 5
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0	53 0 0
వేరుసెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 186 మిమకనూనె182 0 0			
అముదము బా 1-కి	,,	128 0 0	130 0 5

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	,,	105 0 0	
కూరపసుపు	,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు		50,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	,,	70,75
బెల్లము బా 1-కి	రు	35 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పట్టుకం బా 1-కి	,,	30 0 0	31 0 0
-----------------	----	--------	--------

చదరం	,,	80 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	80 0 0	40 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 తులంగు	,,	71 0 0	74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి	,,	21 10 0	21 12 0
సవరము 1-కి	,,		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	258 0 0	256 0 0
రాగి డిటా	,,	285 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కిర 226 పా॥ గలవి		81 8 0	82 0 0

7. రంగులు అలిజరైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు			72 0 6
తొట్టికృష్ణము డిటా	,,		
సింహం డిటా	,,		
గుర్రం డిటా			70 0 0

8. దూది

బో వెస్తుబారువ 1-కి	రు	800 0 0
ఎల్నాడు దూది	,,	215 0 0

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	,,	7 4 0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,,	4 12 0
వుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,,	7 4 0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	,,	7 4 0
నూళయేనుగ నెం 20	,,	9 8 0
జపాన్ నెం 20	,,	9 8 0
,, నెం 40 ఏ లేబిలు అయినను	,,	12 0 0
వడ్వాక్ నెం 24½	,,	10 0 0
14½ క్విలక్ పక్షి	,,	7 6 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	,,	10 8 0
నెం 22	,,	10 12 0
నెం 12½ బెన్ని సర్పసు	,,	8 0 0
నెం 14½	,,	8 12 0
నెం 12½ అలైన్సు	,,	7 4 0
నెం 12½ కొయిలుపట్టి	,,	7 4 0
నెం 22½ రంగవిలాస	,,	9 10 0
నెం 14½ రాదాకృష్ణము	,,	7 4 0

ఆంధ్ర ల కే

Last Few Copies of

"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled

by the late Rentala Venkata Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each Volume of about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.

Victoria Depot, Mylapore, Madras.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతినిగురించి ఏల కలతజేందెదరు?

కె. ఎం. బెనర్జీ గారి

Wide-World English Correspondence.

సహాయముచే సదరుపత్తులు చక్కగా చేర్చుకొనుడు.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతులు యిందులో పూర్తిగాను, విపులముగాను గలవు.

విషయములు:— అనుభవముపై వ్రాయబడిన ఉత్తరములుగల అధ్యయనములు విపులముగా గలవు. వ్యాకరణ సిద్ధాంతములు, భాషీయములు మొదలగునవి ననుసరించి వ్రాయబడినవి. ఇదిగాక అన్నివిషయములను గురించి, వ్యాపారసంబంధము, బడులు పుత్తెరములు వ్రాయుట, చిన్న వ్యాపారములు, పర్యటన, కోర్టులు, ఇన్ కం ట్రాక్టు, మునిసిపాలిటీ, కుటుంబము, పాఠశాలలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు గలవు. వ్యాయసంబంధమైన ఫోటోలు, నామాల ఫోటోలు కూడ గలవు. ఇది విద్యార్థులకు అమాల్కమైనది. ప్రతి 1 కి ధర రూ 1-12-0.

వి. పి. పోస్టేజీ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

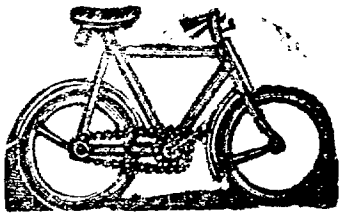
అన్ని చోట్లలోను యేజంటలు కావలెను.

INDUSTRY OFFICE (BOOK Dept.)

22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD, CALCUTTA.

Rudge-Whitworth
Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు వీలున్నప్పుడు
ఏల మీరు కష్టపడి నడచెదరు

రజ్జీవిట్ వర్తమాడల్ డి లక్సు నెం 8 రు

1 కి ధర రూ 190/-

రజ్జీ ఓట్ వర్త వర్తనెం 1 రు ధర రూ 160/-

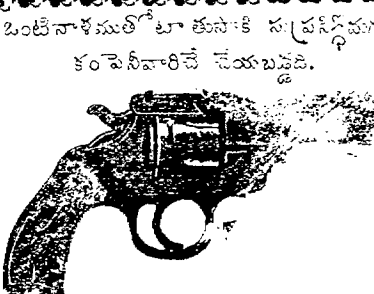
రజ్జీ విట్ వర్త స్టాండ్ నెం 25 రు ధర రూ 130/-

ముఖ్యగమనింపు:— సరసమైన లాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

పోస్ట్ ఏజంటు:— ఇంగ్లీషు సైకిల్ మోటారు & ఇంప్రోవింగు కంపెనీ,

బ్రాంచి ఆఫీసు: నెం. 3 మాంట్యూరోడ్.

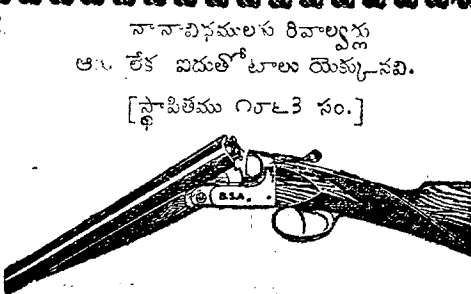
23, బ్రాడ్వే మదరాసు.

బెంటినాళిముతోటా తుపాకీ సుప్రసిద్ధము
కంపెనీవారిచే చేయబడినది.

ధ ర లు
సరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆంధ్ర లేక విద్యుత్ బాటలు యెక్కువవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

నాళము 3౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టకోగలిగినవికూడ దొరకును. (8068)
యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణా వ తార తత్వము

సకలపురాణార్థములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి-వరుసగా సులభమున వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగినట్లు అందందు శాస్త్రీయపథముగాను ములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములను గలతావులను సంస్కృతశ్రోకము ల్గుడ్డావారింపబడును. పారాయణమున కనుకూలించు స్తోత్రములను గ్రంథవదలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీకృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికీర్తనయొక్క మూలములను యిట్లు కిది కల్పనము. మరేభేదము లేదనియు జదివిన సమయము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర జీవితాదు-మనము లేదుదీక్షిస్తున్నా. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము "జ్యోతి"గా ముద్రించి 320 పుటలకు పరిమితముగా యుండ- బైదుచేయించి మూడుశాలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోస్టునకు ప్రకటించబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాను, 1-0-0 అధ్యయనతో జందాదారులు తమ సమృద్ధిని పెంపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులైన నాచెతయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. 0 0 0
ఆంధ్రశ్రీమద్రామానుజము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రూ 12-0-0.

వి. పి. పోస్టేజీ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

పంగరాష్ట్ర ఖాదీ ప్రతిష్ఠానము

బారిసాలులో నూలు వడుకుట

బారిసాలులో కైర్ల ప్రస (మినరీ) పాఠశాలలో ప్రతి దినము నొక గంటసేపు నలుగురు బాలరకు స్వచ్ఛమగుటకు నేర్పడని అచటి మాప్రతినిధిని రివరెండు స్ట్రాంగుగారు కోరిరి. మాప్రతినిధి తగిన ఏర్పాటులను చేసెను. మహాత్ముడు బారిసాలు వచ్చినపుడే స్ట్రాంగుగారు మహాత్మునిముఖతా దీనివలన బీదలకు కలుగుచున్న మేలును తెలుసుకొనెను.

విక్రమపూరు

ఇచట క్రొత్తగా రెండు స్థానములు మా అధీనమునందుంచబడెను. మాలి కండలోని తమ ఆశ్రమమును శ్రీయుత ప్రప్రల్ల చంద్రభోమగారు మా అధీనము చేసిరి.

తాజపురమున శ్రీయుత నిచానుచంద్రదేవ సర్కారు గారు గూడ తమ ఖద్దరు స్థానమును మా అధీనముచేసిరి. ఆయన గూడ యిప్పుడు మాప్రతిష్ఠాన సంబంధముననే యువ్వోగిగా నున్నారు. ఆయన వైద్యకళాశాలలో రివ తరగతిలో చదువుచు అసహాయోద్యమము నవలంబించి చదువు మానివేసిరి. పిమ్మట కొంత కాలము డాక్టరుగా పనిచేసిరి. పిమ్మట నీఖద్దరు స్థానము నేర్పరచిరి. ఈయన వచ్చుటవలన ప్రతిష్ఠానము చాల వృద్ధి నొందగలను.

ఖద్దరు అమృతము

ఈ జూలై నెల మొదటి తేదీనుండియు ఖద్దరు అమృతము చాల అపరిమితముగా హెచ్చిపోయినది. ప్రజలలో ఖద్దరుపై మనఃపూర్వకమున అభిమానము అన్ని తరగతులవారిలోను కూడ కలిగినది. ఈనెల మొదటివారమున 4071 రూపాయల సెలగల ఖద్దరు అమ్మబడెను. గతనెల మొదటివారమున 2890 రూపాయల సెలగల ఖద్దరుమాత్రమే అమ్మబడెను.

జూలై 1 వ తేదీ సెలవుదినము

" 2 వ తేదీ అమృతము	472 రూపాయలు
" 3	... 238
"	... 528
" 5	... 349
" 6	... 556
" 7	... 294
" 8	... 510

ఈమొత్తము దుకాణములో జరిగిన అమృతముమాత్రమే. డాక్టరు పి. సి. భోమగారు మధ్యాహ్నము పూటలో విక్రయ స్థానమునందురు. మఖనులాలసేను జి. తేంద్ర మోహనదత్తు గార్లుగూడ దుకాణములో సహాయము చేయుచున్నారు.

కలితి ఖద్దరు

దీనినిగూర్చి మహాత్ముడు ఎండు యిండియా పత్రికలో వ్రాసెను. మేము మొదటనుండియు బోధించుచు నేయున్నాము. ఈబట్టలలో వడుకునూలు 8 వ పంతుగూడ నుండదు. తక్కిన దంతయును మిల్లునూలే "సంకరపు ఖద్దరు" అని మహాత్ముడుపెట్టిన పేరు దీనికి బాగుగా తగియున్నది. ఖద్దరు లేతమొక్కవంటిది. దానిని అతి జాగ్రత్తగా పెంచవలెను. లేనిచో యేవేరుపురుగో తుణములో ప్రక్కనుబయలుదేరి దానిని రూపుమాపును. ఇప్పుడు కలితిఖద్దరు నిజమైనఖద్దరుకు వేరుపురుగై యున్నది. కలితిఖద్దరు బట్టలను నేయువారు స్వలాభపరాయణులేగాని దేశభిమానులు గారు. వడుకునూలుకంటె మిల్లునూలు చౌక గాన వారు దానినే వాడుచున్నారు. పైగా కొందరువ రకులు కలితిఖద్దరునే అసలైన ఖద్దరనిచెప్పి ప్రజలనుమోసపుచ్చుచున్నారు. ఇది మిక్కిలి గొప్ప అపరాధము. కావున ప్రజలు కలితిఖద్దరును బహిష్కరింప వలెను. "అని కలకత్తా ఖాదీప్రతిష్ఠాన (15, కాలేశీస్వేయరు, కలకత్తా) కార్యదర్శి 18వ తేదీని మాకు వ్రాసెను.

నచ్చనినో! నామ్మనాపసు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థానము, భావస్థానము, గ్రహస్థానము, అష్టకవర్గ, పోడకో, వర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతరదశాభలితములు, మున్నగు పెక్కుసాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషము.

నెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,

కళింగోట, విశాఖపట్నంబిల్లా.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము బంధువు 2-2-౧౯౨౫

3-2-౨౫ తేదీ మధ్యాహ్నము సుమారు ౧-3౦ నిమిషములకు గుడివాడ భజనసమాజమందిరములో జరిగిన తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘపు సమావేశమునందలి కార్యక్రమములు.

ఈ సభకు జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యులు 3౧ గురు ఈజరైరి. వీరుగాక ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘపు పూర్వ సభ్యులు శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారును, ప్రస్తుతాధ్యక్షులు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి పంతులుగారును యీ సభకు దయచేసియుండిరి.

తీర్మానములు

౧. దేశభంధు చిత్రరంజనదాసుగారి యకాలమరణము వలన దేశమునకు కలిగిన విపత్తునకు చింతించుచు వారికుటుంబమునకు హృదయపూర్వక మగు సానుభూతి యీ సభవారు తెల్పుచున్నారు.

౨. ఈ జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమునకు యీసంవత్సరము ఒక అధ్యక్షుడును ముగ్గురు సప్రతికార్యదర్శులును, అందు ఒక జనరల్ కార్యదర్శియు నుండునట్లు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.)

౩. ఈ సంవత్సరము తిరిగి శ్రీయుత దుక్కిపాటి ప్రసాదరావుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

౪. సప్రతికార్యదర్శులుగా యీ దిగువవారిని ఏర్పాటు చేయడమైనది.

(1) శ్రీయుత చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు

(2) ,, మాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు

(3) ,, డై. వెం. సుబ్బారావుగారు

౫. వీరియందరిలో శ్రీయుత చె. వెం. నరసింహారావుగారిని జనరల్ కార్యదర్శిగా యెన్నుకొనడమైనది.

౬. కోశాధిపతులుగా శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్యపంతులుగారిని యెన్నుకొనడమైనది.

౭. పై ఉద్యోగియులు అయిదుగురును ఉద్యోగిత్వా కార్యనిర్వాహకసభ్యులగుదురు. కాన ఈ అదనముగ పదిమందిని కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగను, కోరము యేడుగురును ఉండునట్లు తీర్మానించబడినది.

౮. యీ తాలూకావారికి వారు యెన్నికలు యింతవరకు తెలియవచ్చినందున, మూడు కార్యనిర్వాహక సభ్యులు రిజిస్ట్రేషన్ మిగతా ఏడుగురును ప్రస్తుతము యెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది. దివితాలూకా వారి మూడు సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు అధికార మివ్వడమైనది.

1. శ్రీయుత వెండుచింతల సూర్యనాయకమూర్తిగారు

2. ,, బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు.

3. ,, వారణాసి సుందరరామయ్యగారు.

4. ,, పరిమి వెంకటపిళ్ళయ్యగారు.

5. ,, దివలపాటి వెంకటహనుమంతరావుగారు.

6. ,, గల్లపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

7. ,, సోదాగర్ ఆనామహ్యచ్ యూసూఫ్ సాహెబుగారు.

పై యేడుగురిని కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా యెన్నుకొనడమైనది.

౯. అవసరము వెంబడి, ఉచితమైన పరకులమీద, తాలూకా సంఘముల శేర్షరచుటకు కార్యనిర్వాహక సభవారికి సంపూర్ణాధికార మివ్వడమైనది.

౧౦. అభిలభారతి సంఘమువారికిని, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బట్టియు, ప్రస్తుతపు యితర పరిస్థితులనుబట్టియు, లోగడ ది ౨-౫-౨౫ తేదీన జి. కాం. సం. వారు చేసిన తీర్మానమును రద్దుపరచుచు, రాష్ట్రీయ ఖిద్మత్ బ్యాంకువారి కిన్వలసివచ్చిన రు 3000 ల యిటుగా యిచ్చివేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

రాష్ట్రీయసభల స్థానావేశమునుగూర్చి

౧౧. (1) ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ: నెల్లెంబర్రలో బంబెలో జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) ఆంధ్రమహాసభకూడా దీనితోపాటు జరిపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

జీవమువలె ప్రాణాధారమైనది:—మీ బిడ్డలు బాగుగా పెంచబడుచున్నారా అనునది మీకు నిజముగా తెలియవలెను. మీ బిడ్డలయందు మీరు యెంత విశ్వాసముగా నున్నను తగని యాహారము లిచ్చుటచే వచ్చెడి వ్యాధులను పోగొట్టుకొనుచుంటారు. తల్లిపాలలో గుణము నందుగాని, లేక పరిమాణమునందుగాని లోపమున్నపుడు వేరే తృప్తికరమైన ఆహారము గాల్గొనరాదు. ఈ ఆహారము గట్టికండను, అనేక ఎముకలను, నిజమైన మంచి ఆరోగ్యమును బిడ్డకు కలిగించును.

Glaxo

"THE VITAMIN MILK FOOD"

"చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును"

గాల్గొచ్చే నాలుగురాజుకుటుంబముల బిడ్డలు చిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి
టోటగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాల్గొరేటు చేయుచున్నది.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు. 1925

(8) పై సభలను సన్మానసంఘములను దేర్చరచుటకు యీ క్రిందివారిని తాత్కాలిక ఉపసంఘముగా ఎన్నుకొనడమైనది.

1. శ్రీయుత చె. వెం. నరసింహారావుగారు.
2. ,, మాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు.
3. ,, కట్టమూడి చివరరావుగారు, వకీలు.
4. ,, చె. వెం. నరసింహాయ్యగారు.
5. ,, డాక్టరు కో.కా. అహోబలరావు నాయుడుగారు.
6. ,, చిట్టా సుందరరామయ్యపంతులుగారు.
7. ,, డాక్టరు కురుచేటి కేశవరావుగారు.
8. ,, దినవహి వెంకటహనుమంతరావుపంతులుగారు.
9. ,, బొగ్గనరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారు.
10. ,, సోదాగర్ ఆనామహ్యచ్ యూసూఫ్ సాహెబుగారు.
11. ,, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సేతారామయ్య పంతులుగారు.
12. ,, దిట్టపాటి వీరభూషణయ్యగారు.
13. ,, సుట్టూరి కృష్ణారావుగారు.
14. ,, కోలవెన్న రామకోటేశ్వరరావుగారు.
15. ,, డై. వెం. సుబ్బారావుగారు.

(4) ఈ యుపసంఘమునకు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా డై. వెం. సుబ్బారావుగారిని నియమించడమైనది.

(5) ఈ కమిటీకి అవసరమైన ఖర్చులక్రింద రు 100 ల జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారు యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈసొమ్మును సన్మానసంఘమువారి ప్రద్యములోనుంచి తిరిగి వసూలుచేయవలెను.

(6) (క) ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభా సన్మానసంఘములోని ప్రతి సభ్యుడును రు 5 లకు తక్కువకాని రుసుము చెల్లించవలెను.

(వ) ఆంధ్రమహాసభ సభా సన్మానసంఘమునకు ప్రతి సభ్యుడును కనీసము రు 1 కు తక్కువకాని రుసుము చెల్లించవలెను.

(7) (క) తూర్పు కృష్ణా జిల్లా నాప్రత్యుత్తై, దేశము మహాసభ యొక్క కమిటీ సూత్రమును అంగీకరించినవా రందరూ ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభా సన్మానసంఘములో సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

(న) తూర్పు కృష్ణా జిల్లాలోని ప్రతి ఆంధ్రుడును, ఆంధ్రమహాసభా సన్మానసంఘములో సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

౧౧. ఖిద్మత్ బోర్డు విచారణ ఉపసంఘమును గూర్చి కమిటీవారి రిపోర్టు రానందున రాబోవు సభకు ఆపుదల చేయడమైనది.

(సం) దుక్కిపాటి ప్రసాదరావు,

అధ్యక్షుడు.

డై. వెం. వెంకటసుబ్బారావు,

కార్యదర్శి.

బావలాహత్యనేరము

అమృతనగరము, జూలై 17:—బావలా హత్యనేరమును గురించియు, తత్సంబంధమును విషయములను గూర్చియు బాంబాయి పోలీసుచా రిచ్చట వాకలులు కావించుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేద హాషధ రత్నాకరమ్

ఆపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులువరకు వెల 3-0-0.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

బ్రహ్మసూత్రార్థచంద్రిక

తెలుగువచనము

రెండుసంపుటములు ప్రతి 1-కి రు. 12.
తైత్తిరీయోపనిషత్తు, సరీక ,, 3.
ద్వాపరీపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైనతెలుగు 3.
ఆప్యకవీయము, సూతనముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు నేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము పరిష్కృతలపీఠికతో నున్నది. ప్రతి 1 కి రు. 3.

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు

అండు సన్సు,
292, ఎస్టేట్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0, డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండులు, రబ్బరుష్టాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం. గ్రే. వింగు

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము ద్రావింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నది.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుము:

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు.

ప్రెంబివారిచే కనిపెట్టబడిన గొప్ప ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్

1531

లిటెరేచరు:—“ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ గురించియే ప్రతివార్తా పత్రికలోను ఎడతెగక వ్యాసములు ముద్రించ బడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయ మైకాడ సదా ముద్రించ బడుచున్నది ప్రతిపట్టణమునందును, దేశమునందును దినిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. అద్భుతమైన పుష్టిని, మంచి శక్తిని కలిగించు టానికులలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమమైనది.

తెలిపివారి:—“ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ దినే దినే గొప్ప జయమును పొందుచున్నది. అట్లు జయముగాంచుట మిక్కిలి వ్యాయముగా నున్నది. వ్యాధి కుదురదని వదలి కేయబడిన రెక్కలేని రోగులకు ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.

ప్రపంచమునందుండు టానిక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణెనరు బ్రాహ్మసేక్యా ర్థవారిచే కనిపెట్టబడినది. రేతస్సు, గ్రుడ్డు సంబంధమైన, సెల్సు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, అతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి

తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణ కోశమునకు ఏలాటితొందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టానిక్ లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్ట్రీక్ గాడిన్యా ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, పుష్టి చేరికగలది.

ఈదిగువతెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ మిక్కిలి అమోఘమైనది

గండమాల, హైడ్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతభాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరియా, బ్లెనోరియా, డిస్మెనోరియా, ఇండియ సంబంధమైన వ్యాధులు, గర్భసంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ్ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఊపిరిశీతులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్నివిధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పీచీ, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, కనినతరువాత నుండు శ్రమ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 14, 3 బుడ్ల ధర రూ 40, వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమితముగా పనిచేయుట, బడలిక, ఆయాసము, మాంసమును తినివేయుపుండు, హృదయము లేక మెదడు చెడుట, నరముల బలహీనత, పక్షవాయువు, దేహమంతటను లేక ముఖమునందు మాత్రము గలుగునది, నిద్రలేమి, తలనెప్పి, నాడీవ్యాధి, తుంటిలోని నెప్పి, తిమురు వాయువు, తుయరోగము, ట్యూబర్ కులోసిస్, అతి మూత్రము, తిమురు, గొడ్డురాలితనము, నపుంసకత్వము, స్ఫోటకముచే గలుగు వ్యాధులు, ఉబ్బనము, మేహ రోగము, పునవేష్టనముయొక్క వాపు లేక ఇన్ ఫ్లా ఎంజా లేక మలేరియా వచ్చినతరువాత తేరుకొనుట.

డాక్టరు లాబర్న (జర్నల్ డిలాశంటి) “నపుంసకత్వము, వంధ్యత్వము, క్లోరోసిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతుసంబంధ మైన వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చుచున్నది. తుయ వ్యాధికి రాజా వంటిది. టూబర్ కులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయినప్పటికిని వ్యాధి హెచ్చుకాకుండా ఆటంకపరచును. సదరు వ్యాధిచే గలుగు నష్టముల నన్నిటిని ఇది పూర్తి జేయును. నష్టపడిన భాగములను పూర్తి చేయుటయం దిది మిక్కిలి ఖ్యాతి చెందినది. సదరు వ్యాధిచే తేనెతెల్ల వలె బోలుగా చేయబడినట్టి రక్తశాళముల నన్నిటిని ఇది పునరుద్ధరించును.”

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,
మదన్ సన్సు & కో., కెవింగులు
కాపోరు మార్కెట్టు బొంబాయి
మద్రాసు డిపో:—వి. ఎస్. ఆర్. మూర్తి & సన్సు, 9, పోప్ హామ్సు, బ్రాడ్వే.